

ගම නැගුම වැඩසටහන

පූර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය

ඇටඹේවෙල-කණුගොල්ල

බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය

ඩබ්.එච්.ඒ. ශාන්ත

2007 ජූනි

හෙක්ටර් කොඩ්බකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

114, විජේරාම මාවත,

කොළඹ 07

711.3
(5L)
කොඩ්

ස්තූතිය

“මහින්ද චින්තන ප්‍රතිපත්ති” ප්‍රකාශයට අදාලව රටපුරා ගම්මාන සංවර්ධනය කිරීමේ මූලික පියවරක් ලෙස ගම තැගුම වැඩසටහන යටතේ දිවයින පුරා ගම්මාන දහයක් සංවර්ධනය කිරීමට පියවර ගැනුණි. එම ගම්මානයන්හි පූර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණයන් සිදු කළ අතර බදුලල දිස්ත්‍රික්කයේ රිදීමාලියැදද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් ඇට්මේවෙල-කණුගොල්ල ගම්මානයෙහි සිදු කරන ලද සමීක්ෂණයෙහි වාර්තාව මෙලෙස එළිදක්වමු. මෙම සමීක්ෂණය සිදු කිරීමට හා වාර්තාව පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය අවස්ථාව සලසා දුන් අප ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ඩී.කේ.නානායක්කාර මහතාට විශේෂයෙන්ම ස්තූතිවන්ත වෙමි. එසේම අධ්‍යයනය සඳහා නත් අයුරින් තම සහයෝගය හා දිරිගැන්වීම ලබාදුන් ආයතනයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) ඩබ්.ජී.ජයසේන මහතාට ද ස්තූතිය පුද කරමි.

MFA 8875

මෙම පූර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ-ආර්ථික සමීක්ෂණයේ සම්බන්ධීකාරක ලෙස සියළුම ආකාරයේ උපදෙස් හා මගපෙන්වීම ලබාදුන් අප ආයතනයේ කෘතී ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශයේ අංශ ප්‍රධාන, අධි පර්යේෂක ජේ.කේ.එම්.ඩී.වන්දුසිරි මහතාට ද විශේෂ ස්තූතිය පිරිනමමි.

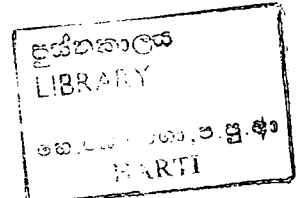
මෙම සමීක්ෂණයේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සිදු කරමින් දත්ත හා තොරතුරු එක්රැස් කිරීමේ කාර්යය මනාව සංවිධාන කළ දත්ත විශ්ලේෂක කේ.ඩී.එස්.ආරියසිංහ මහතාටත්, අප ආයතනයේ වැඩසටහන් විශ්ලේෂක එම්.ඩී.එල්.සෙනරත් මහතා ඇතුළු එම කාර්ය මණ්ඩලයටත්, මෙම සමීක්ෂණයේදී දත්ත සැකසීමේ කටයුතුවලදී විවිධ අයුරින් සහයෝගය දැක්වූ සංඛ්‍යාත නිලධාරී සන්ධ්‍යා සේනානායක මහත්මියටත් ස්තූතිය පුද කර සිටීමට මෙය අවස්ථාවක් කොට ගනිමි.

ක්ෂේත්‍ර කටයුතුවලදී තම උපරිම සහයෝගය ලබාදුන් රිදීමාලියැදද ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයටත්, රිදීමාලියැදද ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රාදේශීය නිලධාරීතුමා ඇතුළු සමස්ථ කාර්ය මණ්ඩලයටත් අවංක ස්තූතිය පුද කරමි. ගම්මානයේ සමීක්ෂණ කටයුතු සිදු කරමින් දත්ත රැස්කිරීමේ කටයුතු ඉතාමත් සාර්ථකව සිදුකළ සියළුම විමර්ශකයින්ට ද විශේෂ ස්තූතිය පුද කරමි.

මෙම සමීක්ෂණ වාර්තාවට අදාල සියළුම පරිගණක යතුරුලියන කටයුතු මැනවින් ඉටු කළ සුමනා ගුණතිලක මෙනවියට ද විශේෂයෙන්ම ස්තූතිය පල කර සිටිමි.

21449

21449

පළමුවන පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම.

1.1 ගම නැගුම වැඩසටහන	1
1.2 ගම නැගුම ආදර්ශ වැඩසටහන	1
1.3 පූර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය	1
1.4 අධ්‍යයනයේ අරමුණු	2
1.5 අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය	2
1.6 අධ්‍යයන කාලය	3
1.7 ගැටළු හා සීමා	3

දෙවන පරිච්ඡේදය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය හා ජනගහණ තොරතුරු

2.1 හැඳින්වීම	5
2.2 දේශගුණික තත්ත්වය	5
2.3 ඓතිහාසික තත්ත්වය හා ජනාවාස වීම	5
2.4 ජනගහණය	6
2.4.1 නියැදි ජනගහණ තොරතුරු	6
2.5 අධ්‍යාපන තත්ත්වය	8

තුන්වන පරිච්ඡේදය

ආර්ථික කටයුතු, රැකියාවන් හි ස්වභාවය හා ආදායම

3.1 හැඳින්වීම	10
3.2 සේවා නියුක්තිය	10
3.3 ආර්ථික කටයුතු හා ආදායම් මාර්ග	10
3.4 ආදායම් තත්ත්වය	12
3.5 දරිද්‍රතාවය	13
3.6 ඉතිරිකිරීම්	13
3.7 ණයගැනීම් භාවය	14
3.8 ස්වයං රැකියාවන්හි නියුක්තිය	15

හතරවන පරිච්ඡේදය

නිවාස තත්ත්වය හා පහසුකම්

4.1 හැඳින්වීම	17
4.2 ගෘහයේ අයිතිය	17
4.3 නිවාසවල ස්වභාවය	17
4.4 නිවාසයන්හි වියාලත්වය	18
4.5 නිවාස සඳහා ඇති පහසුකම්	20
4.5.1 මාර්ග පහසුකම්	20
4.5.2 විදුලිබලය	21
4.5.3 දුරකථන පහසුකම්	22
4.5.4 බලශක්ති භාවිතය	22

4.5.5 ජල පහසුකම්	22
4.5.6 වැසිකිළි පහසුකම්	24
4.6 නිවෙස්වල ඇති උපකරණ හා බඩුබාහිරාදිය	25
4.7 ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහනය සඳහා වාහන අයිතිය	25
4.8 කෘෂිකාර්මික උපකරණ හා යන්ත්‍ර සූත්‍ර	26
4.9 සෞඛ්‍ය තත්ත්වය	27
4.10 ගමනාගමන හා සේවා, යටිතල පහසුකම්	27
4.11 ගමෙහි භෞතික සම්පත්	28

පස්වන පරිච්ඡේදය

ඉඩම් අයිතිය, භුක්තිය හා සංවර්ධනය කිරීම

5.1 හැඳින්වීම.	29
5.2 ඉඩම්වල ස්වභාවය හා පිහිටීම	29
5.3 ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තියේ ස්වභාවය	29
5.4 ඉඩම්වල භෞතික ස්වභාවය	31

හයවන පරිච්ඡේදය

කෘෂිකර්මය හා අනෙකුත් නිෂ්පාදන කටයුතු

6.1 හැඳින්වීම.	34
6.2 තෝග වගාව	34
6.3 බහුචාර්මික තෝග වගාව	36
6.4 කෘෂිකර්මයේදී තාක්ෂණය ලබා ගැනීම	36
6.5 බීජ භාවිතය	38
6.6 ජල පාලනය	39
6.7 පොහොර භාවිතය	39
6.8 නිෂ්පාදනය	40
6.9 නිෂ්පාදන පිරිවැය	41
6.10 අලෙවිය	42
6.11 සත්ත්ව පාලනය	44
6.11.1 නිෂ්පාදනය	45

හත්වන පරිච්ඡේදය

ප්‍රජා සංවිධාන හා ජනතා සහභාගිත්වය

7.1 හැඳින්වීම	48
7.2 ගමෙහි පවතින ප්‍රජා සංවිධාන	48
7.3 සමීකී සමාගම් මගින් සිදු කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු	48
7.4 අරමුදල ගොඩ නැගීම හා ණය ලබාදීම.	49
7.5 වෙනත් සේවාවන් සැපයීම.	49
7.6 ගමෙහි සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ප්‍රජා සංවිධාන මගින් ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම	49

අටවන පරිච්ඡේදය

හඳුනාගෙන ඇති විශේෂ ගැටළු සහ පිලියම්

8.1 හැඳින්වීම.	50
----------------	----

වගු ලැයිස්තුව

පිටු අංකය

2.1	පවුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව ගෘහස්ථ ව්‍යාප්තිය	6
2.2	වයස කාණ්ඩ හා ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව නියැදි ජනගහණ ව්‍යාප්තිය	7
2.3	ජනගහණයෙහි විවාහක අවිවාහක තත්ත්වය	7
2.4	ගෘහ මූලිකයින්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය	8
2.5	වයස අවුරුදු 24 ට වඩා වැඩි පුද්ගලයින්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය	9
3.1	ප්‍රධාන රැකියාවන්හි ස්වභාවය	11
3.2	ද්විතියික රැකියාවන්හි ස්වභාවය	12
3.3	ගෘහස්ථ දළ වාර්ෂික ආදායම	13
3.4	ඉතිරි කිරීම් හා සම්බන්ධ ප්‍රධාන විධිමත් මූල්‍ය ආයතන	14
3.5	ණය ලබා ගෙන ඇති මූල්‍ය ආයතන	14
3.6	ලබා ගන්නා ලද ණය ප්‍රමාණයන්	15
4.1	නිවාසවල තත්ත්වය	17
4.2	වහලයේ ස්වභාවය	18
4.3	නිවාසවල බන්ධනවල ස්වභාවය	18
4.4	විශාලත්වය අනුව නිවාස වර්ගීකරණය	19
4.5	කාමර සංඛ්‍යාව අනුව නිවාස වර්ගීකරණය	19
4.6	මාර්ග පහසුකම් තොමැති නිවාස වෙත මෝටර් රථයකින් ලභා විය හැකි ස්ථානයට අවම දුර	20
4.7	විදුලි බලය ලබා නොගැනීමට හේතු	21
4.8	නිවසේ සිය ආසන්නතම විදුලි කණුවට ඇති දුර	21
4.9	ජල ප්‍රභවය අනුව පානීය ජලය ලබා ගන්නා ආකාරය	22
4.10	පානීය ජල ප්‍රභවයන් සඳහා විකල්ප යෝජනා	23
4.11	ස්නානය සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රධාන ජල ප්‍රභවයන්	24
4.12	වැසිකිළි පහසුකම්	24
4.13	ගෘහ උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු	25
4.14	වාහන අයිතිය	26
4.15	කෘෂිකාර්මික උපකරණ අයිතිය	26
4.16	අයහපත් සෞඛ්‍ය පුරුද්දවලට ඇබ්බැහි වීම.	27
5.1	ඉඩම්වල ස්වභාවය හා පිහිටීම	29
5.2	මඩ ඉඩම් හුක්කියේ ස්වභාවය	30
5.3	ගෙවතු ඉඩම් හුක්කියේ ස්වභාවය	30
5.4	ගොඩ ඉඩම්වල හුක්කියේ ස්වභාවය	31
5.5	ගෙවතු පාංශු ස්වභාවය	32
5.6	පාංශු බාදනයේ තීව්‍රතාවය	32
5.7	ගෙවතු ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු	33
6.1	2005 යල කන්නයේ වගා කරන ලද හෝග	34
6.2	2005/2006 මහ කන්නයේ හෝග වගා තොරතුරු	35
6.3	බහුවාර්ෂික හෝග වගාව	36
6.4	කෘෂිකාර්මික උපදෙස් හා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාගැනීමට යොමුවීම.	37
6.5	කෘෂිකාර්මික උපදෙස් හා තාක්ෂණික දැනුම ලබා ගන්නා මූලාශ්‍රයන්	37
6.6	වගා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය බිජු සපයා ගැනීම.	38

6.7	ප්‍රධාන හෝග සඳහා රසායනික පොහොර භාවිතය	39
6.8	2005 යල කන්තයේ හෝග නිෂ්පාදනය	40
6.9	2005/2006 මහ කන්තයේ හෝග නිෂ්පාදනය	40
6.10	චී වගාව සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය.	41
6.11	හෝග නිෂ්පාදන අලෙවි රටාව	42
6.12	හෝග නිෂ්පාදන අලෙවි කරනු ලබන ස්ථාන	43
6.13	සත්ත්ව පාලනයෙහි නොයෙදීමට හේතු	44
6.14	සත්ත්ව පාලන කටයුතු සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය	45
6.15	සත්ත්ව පාලනය ආශ්‍රීත නිෂ්පාදන	46
6.16	සත්ත්ව පාලනයේදී මූහුණ පැමටි සිදුවන ගැටළු	46
7.1	ප්‍රජා මූලික සංවිධාන	48

පළමුවැනි පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම

1.1 ගම නැගුම වැඩසටහන

වර්තමාන රජය විසින් "මහින්දා විනයන" ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය මත පදනම්ව ආරම්භ කර ඇති "ගම නැගුම වැඩසටහන" ග්‍රාමීය දූප්පත්කම හැනි කිරීම සඳහා සහභාගීත්ව මෙන්ම ඵකාබද්ධ ග්‍රාමීය සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් හඳුන්වා දීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමුකර ඇති එකකි. ගම නැගුම සංකල්පයෙහි මූලික අදහස වන්නේ ගමෙහි සංවර්ධනය සඳහා සැලසුම් සැකසීම මෙන්ම ඵවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගමෙහි ජනතාව පාර්ශ්වකරුවන් බවට පත්කර ගැනීමය. මෙම වැඩසටහනෙහි "දැක්ම" වන්නේ ගම ජාතික සංවර්ධනයෙහි කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් කිරීමය. "මෙහෙවර" වන්නේ ග්‍රාමීය ජනතාව තුළින් ගම තුළ ගොඩ නැගෙන සහභාගීත්ව ප්‍රජා සංවර්ධන ජාලයක් ඔස්සේ රටෙහි සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමය.

ගම නැගුම වැඩසටහනෙහි අරමුණු පහත දැක්වේ.

1. ග්‍රාමීය ජනතාව සංවර්ධනයේ ඉලක්කයන් පමණක් නොව, සංවර්ධනයේ කොටසකරුවන් බවට ද පත් කිරීම.
2. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ සහභාගීත්වය තුළින් ගමේ ගැටළු හා විභවතාවන් හඳුනා ගෙන, ගම කේන්ද්‍රකොට, ඔවුන් සංවර්ධනයේ පෙර ගමන්කරුවන් ලෙස සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය දියත් කිරීම
3. ගම සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර හා බාහිර සම්පත් මනා ලෙස කළමනාකරණය කොට, ඵලදායී ලෙස යොදා ගැනීම සඳහා සැලසුම් සකස් කිරීම
4. දූප්පත්කම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පිලියම් යොදමින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වය නගා සිටුවීම

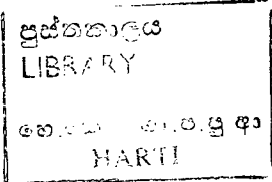
මුල් දෙවසර තුළ දී තෝරා ගත් ගම්වල නිවාස නොමැති පවුල්වලින් 50% කට නිවාස තනා දීම, එම ගම්වල වැසිකිළි නොමැති සියළුම පවුල්වලට වැසිකිළි පහසුකම් සැපයීම, මුල් දෙවසර තුළ සියළුම ගම්වලට ආරක්ෂිත පානීය ජල පහසුකම් සැපයීම, සෑම ගමකටම වාහන ධාවනය කිරීමට යෝග්‍ය මාර්ග සකස් කිරීම වැනි කෙටි කාලීන ඉලක්ක ද සෑම ගමකටම වීදුලිය, පොදු සන්නිවේදන සේවා ලබාදීම හා අධ්‍යාපනය දියුණු කිරීම වැනි දිගු කාලීන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට ද මෙම වැඩසටහන මගින් අපේක්ෂා කෙරේ.

1.2 ගම නැගුම ආදර්ශ වැඩසටහන

ගම නැගුම වැඩසටහන යටතේ දියුණු කිරීම සඳහා ගම් තෝරා ගැනීම වට කිහිපයක් යටතේ සිදුවෙමින් පවතී. පළමු වටය සඳහා දිවයිනේ දිස්ත්‍රික්ක දහයක් නියෝජනය වන පරිදි ගම් දහයක් තෝරාගනු ලැබූ අතර එම ගම් ආදර්ශන ලෙස දියුණු කිරීමට කටයුතු කරගෙන යනු ලැබේ. මේ අනුව බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ රිදීමාලියාද්ද ප්‍රාදේශීය ලෙකම් කොට්ඨාසයේ ඇටඹේවෙල-කණුගොල්ල ගම්මානයද ආදර්ශ ගම්මානයක් ලෙස දියුණු කිරීම සඳහා තෝරා ගනු ලැබීය.

1.3 පුර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය

ගම නැගුම ආදර්ශ වැඩසටහන යටතේ අදාළ ගම්වල සිදු කෙරෙන සංවර්ධන කටයුතුවල බලපෑම් හඳුනා ගනිමින් ව්‍යාපෘතිය ඇගයීමට ලක් කිරීමට හැකිවනු පිණිස එම ගම් පදනම් කරගෙන ඵවායෙහි පුර්ව- ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය පිලිබඳ සමීක්ෂණයක් (පාදක සමීක්ෂණයක්) සිදු කරන ලෙස කෘෂිකර්ම සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව

ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයෙන් ඉල්ලා සිටිනු ලැබේ. ඒ අනුව ඇටඹේවෙල-කණුගොලල ගම්මානය පදනම් කර ගනිමින් සිදුකළ අධ්‍යයනයෙහි සොයා ගැනීම් මෙම වාර්තාව මගින් ඵලි දැක්වේ. මෙම අධ්‍යයනයේදී ව්‍යාපෘතියෙහි දිගු කාලීන බලපෑම් හා අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල සපුරා ගැනීම් ගණනය කිරීමට හැකිවනු පිණිස ගම්පල ජනතාවගේ සාමාන්‍ය සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය හා අදාළ තොරතුරු ලබා ගැනීමට අමතරව ව්‍යාපෘතියෙහි කෙටි කාලීන බලපෑම් ගණනය කිරීම සඳහා ගමෙහි ඇති යටිතල පහසුකම් මෙන්ම අනෙකුත් සේවා පහසුකම්, කෘෂි තාක්ෂණ භාවිතයන් යනාදිය පිලිබඳව ද තොරතුරු ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරිණ.

1.4 අධ්‍යයනයෙහි අරමුණු

මෙම සුර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණයෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ගම නැගුම වැඩිසටහනෙන් ප්‍රථම අදියර යටතේ තෝරාගත් ඇටඹේවෙල-කණුගොලල ගමෙහි පවත්නා සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය හා අදාළ තොරතුරු රැස් කිරීම හා වාර්තාගත කිරීමය.

එහි සුවිශේෂී අරමුණු වන්නේ,

- i. අධ්‍යයනය සඳහා තෝරාගත් ගමෙහි ජනගහන තොරතුරු එනම් ජන සංඛ්‍යාව, සත්‍රී පුරුෂ භාවය, ආගම, අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සම්බන්ධ විස්තර ලබා ගැනීම
- ii. අධ්‍යයන ගම්මානයේ ජීවන මාර්ග, රකියාවන්හි ස්වභාවය, ආදායම් තත්ත්වය, ඉතිරි කිරීම හා ණයගැති භාවය පිලිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම
- iii. ගම්වාසීන්ට ඉඩම් භාවිතය සඳහා ඇති හැකියාව, ඉඩම් අයිතිය, බුක්තියෙන් ස්වභාවය හා ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් ඇති ගැටළු විමසා බැලීම
- iv. වැසියන්ගේ නිවාස අයිතිය, ඵවායෙහි ස්වභාවය හා ඵවා සඳහා ඇති පහසුකම් පිලිබඳව සොයා බැලීම
- v. වැසියන්ගේ නිවාසවල ඇති බඩු බාහිරාදිය මෙන්ම කෘෂිකාර්මික උපකරණ පිලිබඳව විමසා බැලීම
- vi. ඇටඹේවෙල-කණුගොලල ගම්මානයෙහි ගමනාගමනය, විදුලි බලය, දුරකථන පහසුකම්, බීම සඳහා මෙන්ම නෑම සඳහා ජලය, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, තාක්ෂණික දැනුම ලබාදීම හා අලෙවි පහසුකම් යනාදිය සම්බන්ධයෙන් ඇති යටිතල පහසුකම් පිලිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම.
- vii. එම ගම්මානයේ ඇති ප්‍රජා සංවිධාන හා ඵවානුල ගම්වැසියන්ගේ තියෝජනය මෙන්ම ගමෙහි සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ තීරණ ගැනීම හා සංවර්ධන වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය පිලිබඳව විමර්ශනය කිරීම
- viii. ජනතාව සතු ඉඩම් හා ජලය වැනි සම්පත් ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනය හා ආදායම් වර්ධනය සඳහා කෙතරම් දුරට කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස භාවිතයට ගන්නේද යන්න සොයා බැලීම
- ix. වැසියන්ගේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික හා යෙදවුම් භාවිතයෙහි ස්වභාවය පිලිබඳව විමසීම
- x. වැසියන්ගේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා වන නිෂ්පාදන වියදම හා ලාභය ගණනය කිරීම

1.5 අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

ගම නැගුම ප්‍රථම වටය යටතේ තෝරාගත් ගම් දහයෙන් එකක් වන ඇටඹේවෙල-කණුගොලල ගමෙහි සිදු කරනු ලැබූ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් ආශ්‍රයෙන් මෙම අධ්‍යයනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ක්‍රම කිහිපයක් අනුගමනය කරනු ලැබිණ. මින් ප්‍රධාන ක්‍රමය වූයේ

ගමෙහි පදිංචි පවුල් ආශ්‍රයෙන් සිදුකළ නියැදි සමීක්ෂණයයි. ඇට්මේටේල-කණුගොල්ල ගම්මානයේ පවුල්වලට අදාළ පෞද්ගලික තොරතුරු මෙන්ම ගමෙහි සංවර්ධනයට අදාළ තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා එමගින් උත්සාහ දැරිණි. ගමෙහි සංවර්ධනයට අදාළ පොදු තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ග්‍රාම නිලධාරී, කෘෂිකර්ම උපදේශක, සමාජීය සංවර්ධන නිලධාරී, ගොවිජන සේවා ප්‍රාදේශීය නිලධාරී, කෘෂිකර්ම නිෂ්පාදන හා පර්යේෂණ සහකාර, ප්‍රජා සංවිධාන නායකයින්, පාසල, පන්සල හා වෙනත් පොදු සේවා සපයන ආයතනවල ප්‍රධානීන් වැනි ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන් සමඟ සාකච්ඡා කරනු ලැබිණි. කෘෂිකර්මය, සත්ව පාලනය, ස්වයං-රකියා, යනාදී විශේෂ ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධ තොරතුරු ලබා ගැනීමේදී එ හා කටයුතු වල නියුතු පුද්ගලයන් සමඟ කණ්ඩායම් සාකච්ඡා පවත්වනු ලැබිණි. මීට අමතරව ද්විතීයික දත්ත භාවිතා කිරීම ද සිදුකළ අතර විවිධ විෂයන්ට අදාළව ග්‍රාම නිලධාරී, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර, අදාළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය හා ප්‍රාදේශීය ලෙකම් කාර්යාලය වැනි ආයතන මගින් දැනට රැස්කර ඇති තොරතුරු මේ යටතේ එක්රැස් කරන ලදී. මෙසේ විවිධ මාර්ගයන්ගෙන් ලබාගත් තොරතුරු නියැදි සමීක්ෂණයෙන් ලබාගත් තොරතුරු සමඟ සම්බන්ධ කරනු ලැබිණි.

නියැදි සමීක්ෂණය සඳහා සාමාන්‍යයෙන් ගමෙහි පදිංචි පවුල්වලින් 50% ක් නියෝජනය වන පරිදි පවුල 103 ක් සසම්භාවී ක්‍රමයට (සසම්භාවී ඊගු භාවිතයෙන්) තෝරාගනු ලැබිණි. අදාළ නියැදි පවුල්වලින් තොරතුරු ලබා ගැනීමේදී ප්‍රශ්නාවලියක් භාවිතා කරනු ලැබූ අතර එසේ තොරතුරු ලබා ගැනීමට ගමෙහි උගත් තරුණයින් කිහිපදෙනෙකු සහ ප්‍රාදේශීය ලෙකම් කාර්යාලයේ පුහුණුව ලබන කළමනාකරණ සහකාරවරුන් පස් දෙනෙකු සහභාගී කරගනු ලැබිණි. ග්‍රාම නිලධාරී, කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාර වැනි ප්‍රධාන තොරතුරු සපයන්නන් හා සාකච්ඡා කර ගමට අදාළව ඇති යටිතල පහසුකම්, සේවා ආයතන යනාදිය පිළිබඳව තොරතුරු ගැනීම සඳහා ද පොදු ප්‍රශ්නාවලියක් භාවිත කරනු ලැබිණි.

1.6 අධ්‍යයන කාලය

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු ලබා ගන්නා ලද්දේ 2006 ජූලි සහ අගෝස්තු අතර කාල සීමාව තුළදීය. ආදායම ගණනය කිරීමේදී 2005 අගෝස්තු සිට 2006 ජූලි දක්වා වූ වසරක කාල සීමාව පදනම් කරගනු ලැබිණි. නිෂ්පාදනය හා සම්බන්ධ තොරතුරු ගැනීමේදී 2005 යල කන්නය හා 2005- 2006 මහ කන්නය පදනම් කරගනු ලැබිණි.

1.7 ගැටළු සහ සීමාකම්

ඇට්මේටේල-කණුගොල්ල ගම්මානයේ ගම තැගුම පූර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණය සිදු කිරීමේදී විවිධ ගැටළු සහ සීමාකාරීකම්වලට මුහුණපාන්නට සිදුවිය. මෙහිදී මුහුණ පෑ ප්‍රධාන ගැටළුව වූයේ මූල්‍ය අපහසුතාවයයි. ඇට්මේටේල-කණුගොල්ල ගම්මානයේ තොරතුරු රැස් කිරීමට කොළඹ සිට රිදීමාලියැදද ප්‍රාදේශීය ලෙකම් කොට්ඨාසයේ ඇට්මේටේල-කණුගොල්ල දක්වා විශාල දුරක් ගෙවා යා යුතුව තිබුණි. මූල්‍ය සීමාකාරීකම් නිසා ගමන් වාර දෙකකින් පමණ ගම්මානයේ තොරතුරු රැස් කිරීම හා අදාළ වෙනත් කටයුතු සිදු කෙරිණි. මෙම ගමන් වාර දෙක තුළ මූලික සමාජ-ආර්ථික පර්යේෂණ සිදු කිරීමට අවශ්‍ය පවුල් තෝරා ගැනීම, අදාළ නිලධාරීන් හමු වීම, ගම්මානයේ පොදු තොරතුරු සාකච්ඡා කිරීම ආදී විශාල වැඩ කොටසක් නිම කළ යුතුව තිබුණි.

සමීක්ෂණය සඳහා තිබූ මූල්‍යමය සීමාකාරීකම් නිසා සමීක්ෂණයේ ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා ආයතනයේ පර්යේෂණ නිලධාරීන් යොදා ගැනීමට නොහැකි විය. ගම්මානයේ තොරතුරු රැස් කිරීමේදී එවා නිවැරදි ලෙස ලබා ගන්නා ආකාරය, ගොවි පවුල් සමඟ සාකච්ඡා කර එම තොරතුරු ලබා ගැනීමද සමීක්ෂණයන් තොරතුරු වෙනත් ආධුනික අයට තරමක් අපහසුය.

එම නිසා සමහර අන්‍යෝන්‍ය තොරතුරු රැස් කිරීමේදී බාධා පැමිණ ඇත. මීට අමතරව විශේෂයෙන් ගොවිභූ කෘෂි නිෂ්පාදනවල නිෂ්පාදන පිරිවැය සඳහා ඉහළ අගයන් ප්‍රකාශ කළද ඔවුන් ලබා ගන්නා ආදායම, ලාභය යනාදී කරුණු පිළිබඳ නිවැරදි දත්ත ලබාදීමට මැලිකමක් දැක්වූහ. මෙයද සමීක්ෂණයේදී අප මුඛණ පෑ ප්‍රධාන ගැටළුවකි.

දෙවන පරිච්ඡේදය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය හා ජනගහණ තොරතුරු

2.1 හැඳින්වීම.

කණ්ණගොල්ල ඇටඹේවෙල ගම්මානයේ සිදුකළ පූර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික සමීක්ෂණයට අනුව ගම්මානයේ පිහිටීම, දේශගුණික තත්ත්වය, ඓතිහාසික පසුබිම, ජනගහණය හා ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ අධ්‍යාපනික තත්ත්වය පිළිබඳව කරුණු මෙම පරිච්ඡේදයේදී සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

උගව පළාතට අයත් බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ රිදීමාලියාද්ද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් රිදීමාලියාද්ද දකුණ ග්‍රාම නිලධාරී වසම තුළ ඇටඹේවෙල කණ්ණගොල්ල ගම්මානය පිහිටා ඇත. මහියංගණ බිබිල මාර්ගයේ 8 වන සැතපුම් කණුවට ආසන්නව පිහිටා ඇති ඇටඹේවෙල කණ්ණගොල්ල ලෙස හඳුන්වනු ලබන මෙම ග්‍රාමය ලිහිණියාය, 8 කණුව, ඇටඹේවෙල හා කණ්ණගොල්ල යන කුඩා ගම්මාන හතරකින් සමන්විත වේ.

ගම්මානයේ සීමා මායිම් ලෙස උතුරට හල්පැලේ මුල්ල කඳුරද, දකුණට බිබිල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයට අයත් රිකිල්ල කඳුරද, නැගෙනහිරට කැටවල තලාව ද, බස්නාහිරට ඉත්තෑගල කන්දද පිහිටා ඇත.

රිදීමාලියාද්ද ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශයට අයත් වන මෙම ගම්මානයෙහි මුළු කෘෂිකාර්මික බිම් ප්‍රමාණය අක්කර 922 ක් පමණ වන අතර, (ගෙවතු ද ඇතුළත්ව) ග්‍රාමීය තුළ පිහිටි කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 200 කට පමණ වේ.

2.2 දේශගුණික තත්ත්වය

බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය අතරමැදි කලාපයට අයත් දිස්ත්‍රික්කයක් ලෙස සැලකුව ද අධ්‍යයනයට අදාළ ගම්මානය සාපේක්ෂව වියළි කලාපීය දේශගුණික තත්ත්වයන්ට ආසන්න ප්‍රදේශයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. ගම්මානය අයත් රිදීමාලියාද්ද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලිමීටර් 1531 ක් පමණ වන අතර සාමාන්‍ය පරිසර උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 24 ක් ලෙස සඳහන් වේ.

රසාන දිග මෝසම් සුළඟ සමග මන්නෝම්බර - පෙබරවාරි අතර කාලසීමාවේදී වඩා වැඩි වර්ෂාපතනයක් ප්‍රදේශයට ලැබෙන අතර, ජූනි - සැප්තැම්බර් කාල සීමාව තුළ දී දැඩි වියළි දේශගුණික තත්ත්වයකින් යුක්ත වේ. අප්‍රේල් මාසයේදී අත්තර් මෝසම් වර්ෂාව මගින් ද සැලකිය යුතු මට්ටමක වර්ෂාපතනයක් මෙම ප්‍රදේශයට ලැබේ. මෙම ප්‍රදේශය පහතරට අතරමැදි කලාප දෙකක් ලෙස සඳහන් වන කෘෂි දේශගුණික කලාපයට අයත් වන අතර මෙහිදී පහතරට වියළි කලාපයේ බහුල රතු දුඹුරු පස ප්‍රමුඛව හඳුනා ගතහැකිය. එමෙන්ම අපරිතන දුඹුරු ලොම් පස ද මෙහි නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

2.3 ඓතිහාසික තත්ත්වය හා ජනාවාස වීම.

සංස්කෘතිකමය වශයෙන් හා ඓතිහාසික වශයෙන් වැදගත් පුරාණ නටබුන්, ගම්මානයට අයත් විහාරස්ථානයට යාබඳව තවමත් දක්නට ඇත. පුරාණ ලෙන් චිත්‍රයක් හා සෙල් ලිපියක් මෙම නටබුන් අතර දක්නට ඇති අතර මෙම චිත්‍රය වලගම්බා රාජ්‍ය සමයට අයත් පෙරහරක් පැවැත්වීම පිළිබිඹු කරන බව ගැමියන්ගේ අදහස වේ. ගැමියන්ගේ අදහසට අනුව ගම්මානයේ වර්තමාන ජනාවාස ස්ථාපිත වීම හා ව්‍යාප්තිය වසර සියයකට පමණ පෙර සිදු වී ඇත.

මෙම ගම්මාන ඵකනුව මැනකාලීනව ජනාවාස වීමට පෙර සහ වනාන්තරයකින් යුක්ත වූ බව පැවසේ. වසර සියයකට පමණ පෙර පිටස්තර ප්‍රදේශවලින් පැමිණ වාසස්ථාන තනාගත් පවුල් කිහිපයකින් මෙම ගම්මානය ජනාවාස වී ඇත. වෙලන්ගොඩ පවුල, මැදවත්තේ පවුල, කුරු අඹේවෙල කම්මලේ පවුල ඵලෙස පැමිණි පවුල් වන අතර ඵම පවුල් පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ව්‍යාප්ත වීමත් සමග ගම්මානය අද පවතින තත්ත්වයට ව්‍යාප්ත වී ඇත. කණුගොල්ල නමින් හඳුන්වනු ලබන ගම්මානය අතීතයේදී කරඬුගොල්ල වශයෙන් ද, කුරු අඹේවෙල කම්මලේ පවුලේ සාමාජිකයින් වාසස්ථාන ඉදි කර ගත් ගම්මානය වර්තමානයේදී ඇටඹේවෙල නමින් ද හදුන්වනු ලබන බැව් ගම්වාසීන්ගේ මතය වේ.

2.4 ජනගහණය

අධ්‍යයනයට අදාළ ප්‍රදේශය තුළ මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව 199ක් වන අතර සමස්ත ජනගහණය 733 කි. ගම්මානයේ සියළුම පවුල් සිංහල ජන වර්ගයට අයත් බෞද්ධාගමිකයින් වෙති. ගමෙහි ස්ත්‍රී හා පුරුෂ ජනගහණය පිළිවෙලින් 374 හා 359 වන අතර ජනගහණ සංයුතිය සැලකීමේදී වැඩිම ජනගහණ ප්‍රතිශතයක් (63%) වයස අවුරුදු 18-60 අතර කාණ්ඩයට අයත් වන අතර වයස අවුරුදු 1-18 අතර ජනගහණ ප්‍රතිශතය 33% ක් වේ. වයස අවුරුදු 60 ට වඩා වැඩි ජනගහණ ප්‍රතිශතය 4%ක් තරම් වන සුළු අගයක් ගනී.

2.4.1 නියැදි ජනගහණ තොරතුරු

ගම නැගුම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ආදර්ශ ගම්මානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා තෝරා ගනු ලැබ තිබෙන මෙම ගම්මානයෙහි පූර්ව ව්‍යාපෘති සමාජ ආර්ථික පසුබිම අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා ගම්මානයේ මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 50% ක් (පවුල් 103) අහඹු ලෙස තෝරා ගන්නා ලද අතර ඵම නියැදියට අයත් පවුල්වල මුළු ජනගහණය 424 ක් වේ.

නියැදියට අයත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 92% කම ගෘහමූලිකයා ලෙස පුරුෂයා කටයුතු කරනු ලබන අතර ස්ත්‍රීන් ගෘහමූලිකත්වය දරණ පවුල් ප්‍රතිශතය 8% වැනි අඩු අගයක් ගනී.

වගුව - 2.1

පවුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව ගෘහස්ථ ව්‍යාප්තිය

පවුලේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
<2	14	13%
3-6	82	80%
7-9	07	07%
9<	00	00%

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත.

ජනගහණ ව්‍යාප්තිය පවුලේ සාමාජික සංඛ්‍යාව අනුව සලකා බැලූ විට 80% ක් පමණ වූ වඩා වැඩි පවුල් සංඛ්‍යාවක් සාමාජිකයින් 3-6 අතර කාණ්ඩයට අයත් වන බව ඉහත වගු අංක 2.1 අනුව පෙනී යයි. සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව 7-9 අතර කාණ්ඩයට පවුල් 7 ක් තරම් වන අඩු පවුල් සංඛ්‍යාවක් අයත් වන අතර, සාමාජික සංඛ්‍යාව 2 ක් හෝ ඊට වඩා අඩු පවුල් සංඛ්‍යාව 14 ක් (13%) වේ. පවුලේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව 9 ට වඩා වැඩි පවුල් මෙම නියැදිය තුළ දක්නට නොලැබුණි.

සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද නියැදියෙහි ස්ත්‍රී හා පුරුෂ අයවරුන්ගේ සංයුතිය ග්‍රමයෙහි සමස්ථ ජනගහණයෙහි ස්ත්‍රී, පුරුෂ සංයුතියට බොහෝ දුරට සමාන බව පෙනී යයි. ඵ අනුව නියැදිය තුළ ස්ත්‍රී හා පුරුෂ ජනගහණ සංයුතිය පිළිවෙලින් 52% (200) හා 48% (204) වන

අතර එය ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය ජනගහණ සංයුතියට ඉතාමත් ආසන්න අගයන් ගන්නා බව ද පැහැදිලිය.

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියෙහි වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහණ ව්‍යාප්තිය පහත 2.2 වගුව මගින් පිළිබිඹු කෙරේ.

වගුව - 2.2

වයස් කාණ්ඩ හා ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය අනුව නියැදි ජනගහණ ව්‍යාප්තිය

වයස් කාණ්ඩය	ස්ත්‍රී		පුරුෂ		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
<4	17	4.0	17	4.0	34	8.0
5-9	19	4.5	14	3.3	33	7.8
10-14	24	5.7	21	5.0	45	10.6
15-24	56	13.2	37	8.7	93	21.9
25-34	42	9.9	38	9.0	80	18.9
35-44	29	6.8	29	6.8	58	13.7
45-54	16	3.8	21	5.0	37	8.7
55-64	11	2.6	17	4.0	28	6.6
65-74	03	0.7	06	1.4	09	2.1
>75	03	0.7	04	0.9	07	1.7
එකතුව	220	51.9	204	48.1	424	100

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

වයස් කාණ්ඩ අනුව ජනගහණ ව්‍යාප්තිය සලකා බැලූ විට ජනගහණයෙන් වඩා වැඩි කොටසක් වයස අවුරුදු 15-64 කාණ්ඩයට අයත් වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 70% කට ආසන්න වේ. මෙම වයස් කාණ්ඩය ශ්‍රම බලකායට අයත් වන බැවින් එය වඩා වැඩි අගයක් ගැනීම වැදගත් ලක්ෂණයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. වයස අවුරුදු 4 ට වඩා අඩු බිලිඳු ජන ප්‍රතිශතය 8% කි. වයස අවුරුදු 5-14 අතර ජනගහණ ප්‍රතිශතය 18.4% ක් වන අතර තවත් වසර කිහිපයකින් ශ්‍රම බලකායට එකතු වීමට බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින මෙම කණ්ඩායම ඉහල අගයක් ගැනීම ද වඩාත් වාසිදායක ලක්ෂණයකි. වයස අවුරුදු 64 ට වඩා වැඩි ජනගහණ ප්‍රතිශතය 3.8% ක් පමණ වේ. ඉහත ජනගහණ සංඛ්‍යාලේඛණ විශේෂ ලේඛණය කිරීමේදී යැපුම් අනුපාතය 43.2 වැනි සාපේක්ෂව ඉහල අගයක් ගන්නා බැව් ද පෙනී යයි. නියැදි ජනගහණයෙහි විවාහක අවිවාහක තත්වය පිළිබඳ තොරතුරු වගුව 2.3 මගින් පිළිබිඹු කෙරේ.

වගුව - 2.3

ජනගහණයෙහි විවාහක අවිවාහක තත්වය

විවාහක තත්වය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
විවාහක	208	49.6
අවිවාහක	209	49.30
වැන්දඹු	06	1.40
දික්කසාදුවෙන් වූ	01	0.24
එකට ජීවත් වන	-	-
එකතුව	424	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ගම තුළ අවිවාහක හා විවාහක අයවලුන්ගේ ප්‍රතිශතයන් ඉතාමත් ආසන්න අගයක් ගන්නා අතර (පිළිවෙලින් 49.30% හා 49.06%) විවාහයෙන් පසුව වෙන්වූ පුද්ගලයින් ගණන එක් අයෙකුට පමණක් සීමාවේ. වැන්දඹු අයවරුන්ගේ ප්‍රතිශතය ද ඉතාමත් අඩු අගයක (1.4%) පවතින අතර විවාහ නොවී එකට ජීවත් වන එකදු පුද්ගලයකු හෝ මෙම ග්‍රාමයෙහි නොමැත. අවුරුදු 1-24 අතර වයස් කාණ්ඩයට අයත් පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය 49% කට ආසන්න අගයක පැවතීම එම අගයට සමාන අවිවාහක පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතයක් පැවතීමට හේතුවක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

2.5 අධ්‍යාපන තත්ත්වය

ඉහත දැක් වූ පරිදි පුරුෂයින් ගහඉල්ලිකත්වය දරණ නිවාස 95 ක් හා ගහඉල්ලිකත්වය සහිත වීසින් දරණ ලබන නිවාස 08 ක් අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදිය තුළ තිරිකිණිය කළ හැකි වූ අතර ගහඉල්ලිකයින්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය පහත විස්තර කෙරේ.

වගුව - 2.4

ගහඉල්ලිකයින්ගේ අධ්‍යාපන තත්ත්වය

අධ්‍යාපන තත්ත්වය	ස්ත්‍රී	පුරුෂ	එකතුව	ප්‍රතිශතය (%)
පාසැල නොගිය (ලිවීමට කියවීමට නොහැකි)	06	23	29	28.1
පාසැල නොගිය (ලිවීමට කියවීමට හැකි)	-	10	10	09.7
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය (5 ශ්‍රේණිය දක්වා)	02	23	25	24.3
ද්විතීයික අධ්‍යාපනය (6 - සා.පෙ. දක්වා)	-	28	28	27.2
අ.පො.ස.(සා.පෙළ) සමත්	-	05	05	04.9
අ.පො.ස.(උ.පෙළ) සමත්	-	04	04	03.9
උපාධිය හෝ ඉහල අධ්‍යාපන මට්ටම්	-	02	02	01.9
එකතුව	08	95	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ඉහත වගුව මගින් පෙන්වා දෙන පරිදි ගහඉල්ලික සහිත සාපේක්ෂව ඉතා අඩු අධ්‍යාපන මට්ටමකින් යුක්ත වන බව පෙනී යයි. සමස්ථයක් ලෙස ගත් කළ 40% ක් පමණක් වැඩි ගහඉල්ලිකයින් (ස්ත්‍රී හා පුරුෂ දෙපාර්ශවයම) පිරිසක් පාසැල අධ්‍යාපනය ලබා නොමැත. අ.පො.ස. (සාපෙළ) මට්ටමට වඩා ඉහල අධ්‍යාපන මට්ටමක් කරා ලඟා වූ ගහඉල්ලිකයන්ගේ ප්‍රතිශතය 11% වැනි සාපේක්ෂව අඩු අගයක් ගන්නා අතර විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය ලබා ඇති සංඛ්‍යාව දෙදෙනෙකුට සීමා වේ.

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදිය තුළ වැඩිහිටි අයවරුන්ගේ අකුරු ලිවීමේ හා කියවීමේ හැකියාව පිළිබඳව සැලකීමේදී 13.5% පමණ වන (57) පිරිසක් අකුරු ලිවීමේ හා කියවීමේ හැකියාවකින් යුක්ත නොවන බව පෙනී යයි. අවුරුදු 25-44 වයස් කාණ්ඩයට අයත් පුද්ගලයින් 22 කට ද අකුරු ලිවීමේ හා කියවීමේ හැකියාව නොමැතිවීම පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ප්‍රදේශයේ පැවති අඩු අධ්‍යාපන තත්ත්වය පෙන්නුම් කරයි.

වයස අවුරුදු 24 ට වඩා වැඩි පුද්ගලයින් ලබා ඇති ඉහළම අධ්‍යාපන මට්ටම පිළිබඳ දත්ත වගුව 2.5 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව - 2.5

වයස අවුරුදු 24 ට වඩා වැඩි පුද්ගලයින්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම.

අධ්‍යාපන මට්ටම	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
පාසැල් තොගිය (ලිවීමට හා නියවීමට නොහැකි)	57	26.3
පාසැල් තොගිය (ලිවීමට හා නියවීමට හැකි)	13	6.0
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය (1 -5 ශ්‍රේණි)	42	19.3
ද්විතීයික අධ්‍යාපනය (6 - 10 ශ්‍රේණි)	69	31.8
අ.පො.ස. සා පොල සමත්	13	6.0
අ.පො.ස. උසස් පෙළ සමත්	18	8.3
උපාධි අපේක්ෂක / උපාධිධාරී	05	2.3
එකතුව	217	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

වයස අවුරුදු 24 ට වඩා වැඩි ජනගහණයෙන් 50% කට වඩා වැඩි පිරිසක් පාසැල් අධ්‍යාපනය ලබා නොමැති (32%) හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට (19%) පමණක් සීමා වූ පිරිසක් බව පෙනී යයි. 32% පමණ වූ පිරිසක් ද්විතීයික අධ්‍යාපනය ලබා ඇති අතර අ.පො.ස. (සා.පෙළ) හා ඉහළ අධ්‍යාපනය ලබා ඇති අයවරුන්ගේ ප්‍රතිශතය 17% ක් පමණ වේ.

වයස අවුරුදු 5-15 ත් අතර පැසල යන වයසේ දරුවන් 06 දෙනෙකු පාසැල් නොයන බව අධ්‍යයනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අතර එම පිරිස ගැහැණු හා පිරිමි දරුවන් නිදෙනා බැගින් සමත්වී තිබේ.

තුන්වන පරිච්ඡේදය

ආර්ථික කටයුතු, රැකියා ස්වභාවය හා ආදායම

3.1 හැඳින්වීම

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ඇටමේටෙල කණ්ණගොල්ල ගම්මානයේ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳව මෙම පරිච්ඡේදයේදී සාකච්ඡා කෙරේ. එ යටතේ සේවා නියුක්තිය, ආර්ථික කටයුතු හා ආදායම් මාර්ග, රැකියා ස්වභාවය, ආදායම් තත්ත්වය, ඉතිරිකිරීම් හා ණයගැති භාවය පිළිබඳ විශේෂ ලේඛණයක් මෙම පරිච්ඡේදය තුළදී සාකච්ඡා කරනු ලබයි.

3.2 සේවා නියුක්තිය

මෙම අධ්‍යයනයේදී වයස අවුරුදු 10-64 අතර වයස් කාණ්ඩයට අයත් පුද්ගලයින් ශ්‍රම බලකාය ලෙස සලකනු ලැබේ. එ අනුව නියැදිය තුළ ශ්‍රම බලකාය 341 ක් වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 80% ක් පමණ වූ ඉහළ අගයක් ගනී. ශ්‍රම බලකායට අයත් පිරිස ගත් කළ ස්ත්‍රීන් 178 ක් ගෙන් (52.2%) හා පිරිමි 153 කින් (47.8%) සමන්විත වේ. රැකියා නියුක්තියෙන් සංඛ්‍යාව 166 ක් පමණක් වන අතර එය ශ්‍රම බලකායෙන් 49% ක් පමණ වේ.

රැකියා නියුක්තියෙන් 29.5% ක් ස්ත්‍රීන් (49) වන අතර රැකියා නියුක්ත පිරිමි සංඛ්‍යාව 117 ක් (70.5%) වේ. ශ්‍රම බලකාය තුළ වැඩි නියෝජනයක් කාන්තාවන් විසින් දැක්වුවද රැකියා නියුක්තිය සලකා බැලූ විට කාන්තාවන් අභිබවා පිරිමි අයවරුන් ඉදිරියට පැමිණ ඇති බව ඉතා පැහැදිලිව පෙනී යයි. ශ්‍රම බලකායට අයත් වන එහෙත් සේවා නියුක්තියක් නොවන පිරිස අතර ද වැඩි ප්‍රතිශතයක් කාන්තාවන් (60% පමණ) විසින් නියෝජනය කරනු ලබන අතර රැකියා විසුක්ත පිරිමි අයවරුන්ගේ ප්‍රතිශතය සමස්ත සේවා විසුක්තියෙන් 40% ක් පමණ වේ.

3.3 ආර්ථික කටයුතු හා ආදායම් මාර්ග

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් පවුල්වල සාමාජිකයන්ගේ ප්‍රධාන ආර්ථික කටයුතු පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී සේවා නියුක්තියෙන් 166 දෙනෙකු ආදායම් ඉපයීමේ කාර්යයන් හි නියුතු වන අතර ද්විතීයික ආදායම් ඉපයීමේ මාර්ගයන්හි ද නියුතු පුද්ගලයින්ගේ සංඛ්‍යාව 80 කි. ද්විතීයික රැකියාවන්හි නියුතු අයවරුන්ගේ ප්‍රතිශතය සමස්ත සේවා නියුක්තියෙන් 48% පමණ වේ. ද්විතීයික රැකියාවල නියුතු පුද්ගලයින්ගේ සංයුතිය සැලකූ විට 69% කට ආසන්න ප්‍රතිශතයක් පිරිමි වන අතර සෙසු පිරිස කාන්තාවන් වේ. (31%)

ගම්වාසීන්ගේ ප්‍රධාන ආදායම් ඉපයීමේ මාර්ගයන්හි ස්වභාවය 3.1 වගුව මගින් පෙන්වුම් කරනු ලැබේ.

ප්‍රධාන රැකියාවන්හි ස්වභාවය

රැකියාවේ ස්වභාවය	පිරිම		ගැහැණු		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
1. ගොවිතැන	73	62.4	04	8.2	77	46.4
2. ගොවිපල සහායක	06	5.2	28	57.1	34	20.5
3. සත්ත්ව පාලනය	01	0.8	01	2	02	1.2
4. කෘෂි කම්කරු	11	9.4	01	2	12	7.2
5. කෘෂි නොවන කම්කරු	02	1.7	01	2	03	1.8
6. රාජ්‍ය අංශය	05	4.3	03	6.1	08	4.8
7. රාජ්‍ය ආරක්ෂක අංශය	04	3.5	0	-	04	2.4
8. පෞද්ගලික අංශය	04	3.5	09	18.5	13	7.8
9. ස්වයං රැකියා	03	2.5	0	-	03	1.8
10. ශිල්පීය රැකියා	07	5.9	0	-	07	4.2
11. විදේශ රැකියා	01	0.8	02	4.1	03	1.8
එකතුව	117	100.0	49	100.0	166	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ගම්වැසියන්ගේ ප්‍රධාන ආදායම් ඉපයීමේ මාර්ගය කෘෂිකාර්මික කටයුතු බව පෙන්වා දිය හැකි අතර එය සමස්ත සේවා නියුක්තිකයින්ගෙන් 75% කට ආසන්න ප්‍රතිශතයක් අත්කර ගෙන ඇත. ගොවිතැන, ගොවිපොල සහායක සහ කෘෂිකාර්මික කම්කරු ලෙස කෘෂිකර්මය ආශ්‍රිත කාර්යයන්හි නියුතු අයගේ ප්‍රතිශතය පිළිවෙලින් 46.4%, 20.5% හා 72% ක් වේ. මෙම දත්ත අනුව මෙම ග්‍රාමයේ ජනතාව කෘෂිකර්මය මත යැපෙන කෘෂිකාර්මික ප්‍රජාවක් බව ඉතා පැහැදිලිය. සත්‍ය සහ පුරුෂ වශයෙන් සලකා බැලූ විට ප්‍රධාන ආදායම් ඉපයීමේ මාර්ගය ලෙස කෘෂිකර්මාන්තය ආශ්‍රිත කටයුතුවල නියුතු පිරිමි ප්‍රතිශතය 77% (90) ක් වන අතර කාන්තා ප්‍රතිශතය 67.3% (33) ක් වේ.

කෘෂිකාර්මික අංශය ගැන තවදුරටත් සලකා බැලීමේදී ගොවිතැන ප්‍රධාන රැකියාව ලෙස පිරිමි ඉතා වැඩි ප්‍රතිශතයක් (62.4%) නියුතු වන අතර වැටුප් නොලබන පවුලේ ශ්‍රමිකයන් ලෙස කාන්තා ගොවිපොල සහායකයින් ඉතා වැඩි (57.1%) පිරිසක් නියුතු වේ. එමෙන්ම කෘෂිකාර්මික කම්කරුවන් ලෙස ක්‍රියා කරන පිරිමි පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව ද කාන්තාවන්ට වඩා ඉහළ අගයක් ගනී. මේ අනුව කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය තුළ ද කාන්තාවන් ආදායම් නොලබන එහෙත් ඒ සඳහා වඩා වැඩි දායකත්වයක් දක්වන පිරිසක් බවට පත්ව ඇති බව පෙනී යයි.

කෘෂිකර්මාන්තයට අමතරව සෙසු ප්‍රධාන ආදායම් ඉපයීමේ මාර්ග ලෙස රාජ්‍ය අංශයේ රැකියා (7.2% - රාජ්‍ය ආරක්ෂක අංශය ද ඇතුළත්ව), පුද්ගලික අංශයේ රැකියා (7.8%) හා ශිල්පීය රැකියා (4.2% වඩුවැඩ, මේසන්) හඳුන්වා දිය හැකිය. සත්ත්ව පාලනය, කෘෂි නොවන කම්කරු, ස්වයං රැකියා හා විදේශීය රැකියා යන අංශයන් ගම්වාසීන්ගේ සෙසු ආදායම් මාර්ග ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

ග්‍රාමයේ ශ්‍රම බලකායෙන් ද්විතීයික රැකියාවන්හි නියුතු පිරිස 80 ක් පමණ වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 40% ක් පමණ වේ. සමස්ත සේවා නියුක්තිකයන්ගෙන් ද්විතීයික ආදායම් ඉපයීමේ මාර්ගයන් සහිත පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රතිශතය 48% ක් පමණ වේ. ජනතාවගේ ද්විතීයික රැකියාවන්හි ස්වභාවය වගුව 3.2 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව - 3.2

ද්විතීයික රැකියාවන්හි ස්වභාවය

රැකියාවේ ස්වභාවය	පිරිම		ගැහැණු		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
1. ගොවිතැන	12	16.2	01	16.7	13	16.25
2. ගොවිපළ සහායක	06	8.1	-	-	06	7.50
3. සත්ත්ව පාලනය	01	1.4	-	-	01	1.25
4. කෘෂි කම්කරු	38	51.4	05	83.3	43	53.75
5. කෘෂි නොවන කම්කරු	03	4.0	00	-	03	3.75
6. රාජ්‍ය අංශය	01	1.4	-	-	01	1.25
7. පෞද්ගලික අංශය	01	1.4	-	-	01	1.25
8. ස්වයං රැකියා	03	4.0	-	-	03	3.75
9. ශිල්පීය රැකියා	09	12.0	-	-	09	11.25
එකතුව	74	100.0	06	100.0	80	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ගම්මානයේ ප්‍රජාවගේ ද්විතීයික රැකියාවන් සලකා බැලීමේදී ද කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රමුඛතම ස්ථානය හිමි කර ගන්නා බව ඉහත දත්ත අනුව පෙනී යයි. කෘෂිකර්මාන්තය ආශ්‍රිත රැකියාවන්හි නියුතු ද්විතීයික රැකියා කරනු ලබන අයවරුන්ගේ ප්‍රතිශතය 77.5% ක් වැනි ඉතා ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර කෘෂිකාර්මික කම්කරුවන් ලෙස වඩා වැඩි පිරිසක් කටයුතු කරති. (53.75%) ද්විතීයික රැකියාවන්හි නියුතු පිරිමි අයවරුන්ගෙන් 51.4% කෘෘෂිකාර්මික කම්කරුවන් ලෙස ද, 16.2% ගොවි කාරකයින් ලෙස හා 8.1% ගොවිපළ සහායකයින් ලෙස ක්‍රියා කරනු ලබයි. ද්විතීයික රැකියාවන්හි නියුතු කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව ඉතාමත් අවම මට්ටමක පවතින අතර එය කෘෂිකාර්මික කම්කරු හා ගොවි කාරක යන දෙඅංශයට පමණක් සීමා වී ඇත. ශිල්පීය රැකියා (වඩු , මේසන් ආදී - 11.25%), ස්වයං රැකියා (3.75%) හා කෘෂි නොවන කම්කරු (3.75%) යන අංශ සෙසු ප්‍රධාන ද්විතීයික ආදායම් උත්පාදන මාර්ග ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. සෙසු ද්විතීයික රැකියා ලෙස සත්ත්ව පාලනය සහ රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවන්හි ග්‍රාමීය ප්‍රජාව නියුක්ත වී සිටිති.

රාජ්‍ය අංශයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවන්හි නියුතු (ප්‍රධාන හා ද්විතීයික රැකියාව ලෙස) අයවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව 61 කි.

එසේ වුවද සඵර පදනමින් සේවාවන්හි නියුක්තවුවන්ගේ ප්‍රතිශතය 16.4% ක් (10) වන අතර පුද්ගලයින් 45 දෙනෙකු (73.8%) තාවකාලික පදනමින් සේවාවන්හි නියුක්ත වී සිටිති. අනියම් පදනමින් සේවාවන්හි නියුතු පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 6 (9.8%) ක් පමණි.

3.4 ආදායම් තත්ත්වය

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදි ගෘහස්ථයන් වාර්ෂික ගෘහස්ථ ආදායම මත ආදායම් කාණ්ඩ 6 ක් යටතේ වර්ගීකරණයට ලක් කරන ලද අතර එ පිළිබඳ තොරතුරු පහත 3.3 වගුව මගින් විස්තර කෙරේ.

ගෘහස්ථ දළ වාර්ෂික ආදායම

වාර්ෂික ආදායම	ගෘහස්ථ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	මධ්‍යන්‍යය
ආදායම > 25000	17	16.5	14713.41
25000 - 50000	37	35.9	36339.86
50000 - 100000	27	26.2	68073.33
100000 - 250000	21	20.4	164849.62
250000 <	01	1.0	540400.00
එකතුව	103	100.0	72183.74

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

අධ්‍යයනයට ලක් කළ පවුල් බහුතරයකගේ (83) දළ වාර්ෂික ආදායම රු. 25000 ට වඩා වැඩි අගයක් ගන්නා අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 83.5% ක් පමණ වේ. රු. 25000 ට වඩා අඩු දළ වාර්ෂික ආදායමක් ලබන පවුලක් සංඛ්‍යාව 17 ක් වේ.

වැඩිම පවුල් සංඛ්‍යාව (37) ක් රු. 25000 - 50000 අතර ආදායම් කාණ්ඩයට අයත් වන අතර එම කාණ්ඩයෙහි මධ්‍යන්‍ය ආදායම රු. 36340 ක් පමණ වේ. දළ වාර්ෂික ආදායම රු. 50,000 - 100000 කාණ්ඩයට පවුල් 27 ක් ඇතුළත් වන අතර එම කාණ්ඩයෙහි මධ්‍යන්‍ය අගය රු. 68000 ක් පමණ වේ. පවුල් 22 කගේ දළ වාර්ෂික ආදායම රු. 100000 කට වඩා වැඩි වන අතර ඒ අතරින් පවුල් 21 ක්ම රු. 16,4850.00 ක පමණ මධ්‍යන්‍ය දළ වාර්ෂික ආදායමක් ලබන අතර එක් පවුල් පමණක් රුපියල් 540,000.00ක දළ වාර්ෂික ආදායමක් ලබයි. කෙසේ වුවද දළ වාර්ෂික ආදායම රු. 50,000 කට වඩා වැඩි පවුල් සංඛ්‍යාව 49 කට (47.6%) සීමා වී ඇත. නියැදියට අයත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව සැලකූ විට සාමාන්‍ය දළ වාර්ෂික ආදායම සාපේක්ෂව අඩු (රු. 72,200.00 පමණ) අගයක් ගන්නා බැව් පෙනී යයි.

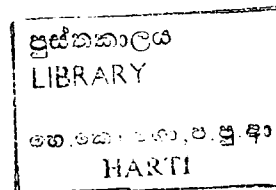
3.5 දරිද්‍රතාවය

ද්විතීයික දත්ත අනුව (ග්‍රාම සේවා නිලධාරී හා ප්‍රාදේශීය මහ ලේකම් කාර්යාලය මගින් ලබා ගත් දත්ත) අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ සමාදායි සහනාධාර ලබන මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව 95 කි. එය මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 47.7% ක ප්‍රතිශතයක් වේ. මේ අනුව පෙනී යන්නේ ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ග්‍රාමයේ බහුතර පවුල් සංඛ්‍යාවක් දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන බවයි.

3.6 ඉතිරිකිරීම්

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියෙහි පුද්ගලයන් 154 ක් පමණ (36%) පිළිගත් මූල්‍ය ආයතන සමග ගනුදෙනු පවත්වා ගෙන යයි. මෙම අගය සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු මට්ටමේ අඩු අගයක් බැවින් ගැමියන්ගේ ඉතිරිකිරීමේ පුරුද්ද වැඩි නිර්ම සඳහා සුදුසු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බව පෙනී යයි. එම පවුල්වල ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් සහිත පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 152 ක් වන අතර ස්ථාවර තැන්පත් සහිත පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 02 ක් පමණක් වේ. ඉතිරි කිරීමේ ගිණුම් අතර ලබා ඉතිරිකිරීමේ ගිණුම් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් ද (39) ඇත. ගම්වාසීන් විසින් ගනුදෙනු පවත්වා ගෙන යනු ලබන ප්‍රධාන මූල්‍ය ආයතන පහත වගුව 3.4 මගින් විස්තර කෙරේ.

21449

වගුව - 3.4

ඉතිරිකිරීම් හා සම්බන්ධ ප්‍රධාන විධිමත් මූල්‍ය ආයතන

මූල්‍ය ආයතනය	ගනුදෙනු කරනු ලබන සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1. මහජන බැංකුව	09	5.8
2. ලංකා බැංකුව	18	11.7
3. ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව	07	4.5
4. සමෘද්ධි බැංකුව	09	5.8
5. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව	68	44.3
6. නොමර්ෂල් බැංකුව	02	1.3
7. සම්පත් බැංකුව	05	3.2
8. උඟව සංවර්ධන බැංකුව	36	23.4
එකතුව	154	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ජනතාව විසින් ගනුදෙනු සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රධාන මූල්‍ය ආයතන ලෙස සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව හා උඟව සංවර්ධන බැංකුව හඳුන්වා දිය හැකිය. ග්‍රාමීය මට්ටමට වඩාත් ආසන්නව තම සේවාවන් පවත්වා ගෙන යාම මෙම මූල්‍ය ආයතන වෙත ජනතාව බහුලව ආකර්ශණය වීමට හේතු ලෙස සැලකිය හැකිය. ලංකා බැංකුව (11.7%) හා සමෘද්ධි බැංකුව හා මහජන බැංකුව (5.8% බැගින්) සෙසු ප්‍රධාන මූල්‍ය ආයතන ලෙස ජනතාව තම ගනුදෙනු කටයුතු සඳහා තෝරා ගෙන ඇත. ඒ ඒ මූල්‍ය ආයතනයන්හි පවත්වා ගෙන යනු ලබන ගිණුම්වල ඇති තැන්පත් ප්‍රමාණයන් පිළිබඳව හෙළිදරව් කිරීමට ජනතාව මැලිකමක් දැක්වූ බැවින් ප්‍රජාවගේ ඉතිරිකිරීම් පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක තක්සේරුවක් ලබා ගැනීමට නොහැකි විය.

සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද පවුල් 103 අතරින් පවුල් 03 ක් පමණක් සිටිනු දැමීම මගින් තම පවුලේ මූල්‍ය අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම සිදු කරනු ලබයි. සිටිනු සඳහා සම්බන්ධ පවුල් 3 සිටිනු වාර 1-5 අතර ප්‍රමාණයකට වසර 2000ක් පසුව සහභාගි වී ඇත.

3.7 ණයගැති භාවය

විවිධ මූල්‍ය ආයතන වෙතින් ණය ලබා ගත් ඇට්ෂේවෙල කණ්ඞොලල ගම්මානයේ පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 09 ක් පමණක් වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 8.7% ක් පමණ වූ සාපේක්ෂව අඩු අගයකි. මෙම ණයගැති පුද්ගලයින් ණය ලබා ගෙන ඇති මූල්‍ය ආයතන පහත වගුව මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

වගුව - 3.5

ණය ලබා ගෙන ඇති මූල්‍ය ආයතන

මූල්‍ය ආයතනය	ණය ලබා ගත් පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව
1. මහජන බැංකුව	02
2. ලංකා බැංකුව	01
3. සමෘද්ධි බැංකුව	01
4. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව	02
5. උඟව සංවර්ධන බැංකුව	02
6. ප්‍රජා මූල්‍ය සමිතිය	01
එකතුව	09

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

වගුව 3.4 මගින් පෙන්වා දෙන පරිදි අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ජනතාව තම මූල්‍ය අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ගමට වඩාත් ආසන්න ග්‍රාමීය මට්ටමේ බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන කෙරෙහි වැඩි නැඹුරුවක් දක්වන බව පෙනී යයි.

මූල්‍ය ආයතන වෙතින් ණය ලබා ගත් පුද්ගලයින් විසින් ලබා ගත් ණය ප්‍රමාණයන් පහත වගුව 3.5 මගින් පෙන්වනු ලැබේ.

වගුව - 3.6

ලබා ගන්නා ලද ණය ප්‍රමාණයන්

ණය ප්‍රමාණය රු.	පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව
1000-2000	01
10000 - 20000	04
20000 - 50000	01
50000 ට වැඩි	03
එකතුව	09

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ඉහත වගුව අනුව ඉතා සුළු ණය ප්‍රමාණයන්හි සිට සාපේක්ෂව ඉහළ ණය ප්‍රමාණයන් දක්වා ණය ලබා ගැනීමට ජනතාව පෙළඹී ඇති බව පෙනී යයි. විශේෂයෙන්ම රු. 50,000 ට වඩා වැඩි ණය ලබා ගත් පුද්ගලයින් නිදේනෙකු සිටීම මේ බව තහවුරු කිරීමට සාක්ෂි සපයයි. එමෙන්ම රු. 10,000 - 20,000 අතර මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ණය ලබා ගැනීම පුද්ගලයින් 04 දෙනෙකු විසින් සිදු කර ඇත.

විධිමත් මූල්‍ය ආයතන මගින් ලබා ගත් ණය ජනතාව ප්‍රධාන වශයෙන්ම අවශ්‍යතා දෙකක් සපුරා ගැනීම සඳහා ලබා ගෙන ඇත. නිවාස ඉදි කර ගැනීම සඳහා පුද්ගලයින් 06 දෙනෙක් සහ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා පුද්ගලයින් නිදේනෙකු මෙම මූල්‍ය ආයතන වෙතින් ණය ලබා ගෙන ඇත.

විවිධ මූල්‍ය ආයතන වෙතින් ණය ලබා ගත් පුද්ගලයින් අතුරින් දෙදෙනෙකු පමණක් ණය ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බව වාර්තා විය. එයට හේතු ලෙස පෙන්වා දී ඇත්තේ ආර්ථික අපහසුතා ඇතිවීම හා තම කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලින් අපේක්ෂිත ආදායම් නොලැබීමයි.

3.8 ස්වයං රැකියාවන්හි නියුක්තිය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ස්වයං රැකියාවන්හි නියුතු වන පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව ඉතාමත් අඩු අගයක් ගන්නා අතර, (7 දෙනෙකු පමණක්) එම ස්වයං රැකියා කටයුතු ඉතා සුළු ක්ෂේත්‍රයක පැතිරී ඇති වෘත්තීන් වේ. ව්‍යාපාරික කටයුතුවල නියුතු පුද්ගලයින් නිදේනෙකු, කාර්මික අංශයේ ස්වයං රැකියා කරනු ලබන එක් පුද්ගලයෙකු හා ශිල්පීය රැකියාවන්හි නියුක්ත වන පුද්ගලයින් නිදේනෙකු මෙම ස්වයං රැකියා කාණ්ඩයට අයත් වෙති.

ස්වයං රැකියා මගින් උත්පාදනය කරනු ලබන ආදායම සැලකීමේදී ඉතා විශාල ආදායම් පරාසයක ආදායම් ලබන පිරිසක් බව පෙනී යයි. මසකට රු. 1000-2500 අතර ආදායමක් උපයන ස්වයං රැකියා නියුක්තියන් නිදේනෙකු ද රු. 2500-5000 අතර මාසික ආදායමක් ලබන ස්වයං රැකියාවන්හි නියුතු අයෙකු, රු. 10000-15000 අතර මාසික ආදායමක් තම ස්වයං රැකියාව මගින් උපදවන පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු ද මේ යටතට ඇතුළත් වේ. එමෙන්ම රු. 15000

කට වඩා වැඩි එහෙත් රු. 20000 ට වඩා අඩු මාසික ආදායමක් ලබන එක් ස්වයං රැකියා නියුක්තියකු ද මේ යටතට අයත් වේ.

ස්වයං රැකියාවන්හි නියුක්ත සියළුම පුද්ගලයින් තම රැකියාවේ තත්ත්වය ඉහළ නංවා ආදායම් තත්ත්වය ඉහළ නංවා ගැනීම සඳහා සහයෝගය අපේක්ෂා කරන පිරිසකි. මවුත්ගෙන් බහුතරය මූල්‍යාධාර අපේක්ෂාවෙන් පසුවෙති. එමෙන්ම දෙදෙනෙකු තවදුරටත් පුහුණුවීම්වල අවශ්‍යතාවය මතු කරන ලද අතර තවත් පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු තම ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමට සුදුසු ස්ථානයක් ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වේ.

හතරවන පරිච්ඡේදය

නිවාස තත්ත්වය හා පහසුකම්

4.1 හැඳින්වීම

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ප්‍රදේශයේ නිවාස තත්ත්වය හා පහසුකම් පිළිබඳව මෙම පරිච්ඡේදයෙන් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. ඒ සමග ගෘහයේ අයිතිය, නිවාසවල ස්වභාව, නිවාසවල විශාලත්වය හා නිවාස සඳහා ඇති පහසුකම් පිළිබඳව කරුණු සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ සලකා බලන ලද නියැදියට අයත් නිවාස වල තත්ත්වය, විශාලත්වය, ජල පහසුකම්, බලශක්ති භාවිතය, වැසිනිලි පහසුකම්, නිවැසියන් සතු භාණ්ඩ, ගැමියන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය හා ගම්මානයේ යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ කරුණු මෙම පරිච්ඡේදයෙන් සාකච්ඡා කෙරේ.

4.2 ගෘහයේ අයිතිය

ද්විතීයික තොරතුරුවලට අනුව මෙම ප්‍රදේශයේ නිවාස නොමැති පවුල් 18 ක් සිටිය බව වාර්තා වූවද අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් පවුල් 103 සඳහාම නිවාස අයිතිය තහවුරු වී පැවතුණි. කෙසේ වුවද නියැදියට අයත් පවුල්වලට නිවසෙහි අයිතිය ප්‍රධාන අංශ තුනක් යටතේ වර්ගීකරණය කළ හැකිය. ඒ අනුව තනි අයිතිය සහිත නිවාස ඇති පවුල් 89 ක් ද (86.4%) හවුල් අයිතිය සහිත නිවාස හිමි පවුල් 13 ක් (12.6%) සහ කුලී පදනම යටතේ සිටින පවුල් 01 ක් මෙම නියැදිය තුළ නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. මෙම නිවාසවල තත්ත්වය පහත 4.1 වගුව මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව - 4.1

නිවාසවල තත්ත්වය.

තත්ත්වය	නිවාස ගණන	ප්‍රතිශතය (%)
ස්ථිර නිවාස	53	51.5
අර්ධ ස්ථිර නිවාස	38	36.9
තාවකාලික නිවාස	12	11.6
එකතුව	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ පවුල් 53 සඳහා (51.5% පමණ) ස්ථිර නිවාස හිමිව තිබූ අතර 12% ක් පමණ වූ පවුල් සඳහා පවතිනුයේ තාවකාලික නිවාසයන්ය. අර්ධ ස්ථිර නිවාස හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 38 ක් (37% පමණ). මේ අනුව ගම්මානයේ සැලකිය යුතු පිරිසකට ස්ථිර නිවාස නොමැති බව පෙනී යයි.

4.3 නිවාසවල ස්වභාවය

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් පවුල් 103 ට අයත් නිවාස වල වහලයෙහි ස්වභාවය, ගෙබිම හා බිත්ති, කාමර සංඛ්‍යාව ආදී ලක්ෂණ පිළිබඳව මෙම කොටස තුළ සාකච්ඡා කෙරේ. යම් නිවසක වහලය හෝ ගෙබිම සඳහා අදාළ ද්‍රව්‍ය එකකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් යොදා ගෙන ඇති අවස්ථාවක වඩා වැඩියෙන්ම භාවිතයට ගෙන ඇති ද්‍රව්‍ය සැලකිල්ලට ගෙන දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා යොදා ගෙන ඇත.

වගුව - 4.2

වහලයේ ස්වභාවය

සෙවිලි ද්‍රව්‍ය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
1. උළු/ඇස්බෙස්ටෝස්	102	99
2. ටකරන්	01	01
එකතුව	103	100

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නිවාස අතුරින් 99% කම වහල සෙවිලි කිරීම සඳහා උළු හෝ ඇස්බෙස්ටෝස් යොදා ගෙන ඇති බව පැහැදිලිව තීරණය කළ හැකි අතර 1% ක් වූ නිවාස ප්‍රමාණයක් පමණක් වහල සෙවිලි කිරීම සඳහා ටකරන් යොදා ගෙන ඇත. නියැදියට අයත් කිසිදු නිවසක් සෙවිලි කිරීම සඳහා පොල්අතු යොදා ගෙන නොමැත.

නිවාස ඉදි කිරීමේදී බිත්ති බැඳීම සඳහා යොදා ගෙන ඇති ද්‍රව්‍ය අනුව නියැදියට අයත් නිවාස පහත ආකාරයට වර්ගීකරණයට ලක් කරන ලද අතර එහිදී ලද තොරතුරු වගුව 4.3 හි අන්තර්ගත කොට ඇත.

වගුව - 4.3

නිවාසවල බිත්තිවල ස්වභාවය

බිත්තිවල ස්වභාවය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
ගඩොල් හෝ සීමෙන්ති ගල්	91	88.3
වර්විට්	12	11.7
එකතුව	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

අධ්‍යයනයට ලක් වූ නිවාස අතුරින් නිවාස 91 (88.3%) ක බිත්ති ගොඩනැංවීම සඳහා ගඩොල් හෝ සීමෙන්ති ගල් යොදා ගෙන ඇති අතර වර්විට් බිත්ති සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 12 කට (11.7%) පමණක් සීමා වේ. බිත්ති නැංවීම සඳහා වෙනත් ද්‍රව්‍ය ලෙස ගල්, ලෑලි, ටකරන්, පොල්අතු හෝ වෙනත් ද්‍රව්‍ය යොදා ගත් නිවාස නියැදිය තුළ තීරණය කළ හැකි නොවීය.

ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ නිවාසවල ගෙබිම පිලිබඳව සැලකීමේදී නියැදියට අයත් නිවාස වලින් අර්ධයකම (50%) ගෙබිම ගොම මැටි අතුරා ඇත. සීමෙන්ති බිම අතුරන ලද නිවාස සංඛ්‍යාව 53 ක් (51.5%) වන අතර බිම් ගඩොල් හෝ ටොරාසෝ අතුරන ලද ගෙබිම සහිත නිවාස දක්නට නොවීය.

4.4 නිවාසයන්හි විශාලත්වය

එ එ නිවාසයන්ට අයත් වන ගෙබිමෙහි මුළු ක්ෂේත්‍රඵලය සැලකිල්ලට ගෙන නිවාසවල විශාලත්වය තීරණය කරන ලද අතර, විශාලත්වය අනුව නිවාස කාණ්ඩ කිහිපයක් යටතට වර්ගීකරණය කරන ලදී. එ එ විශාලත්ව කාණ්ඩයන්ට අයත් වූ නිවාස සංඛ්‍යාව වගුව 4.4 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව - 4.4

විශාලත්වය අනුව නිවාස වර්ගීකරණය

ගෙබ්ම ක්ෂේත්‍රඵලය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
100 - 250	16	15.5
250 - 500	32	31.1
500 - 750	27	26.2
750 - 1000	20	19.4
1000- - 1500	08	7.8
එකතුව	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

නියැදියට අයත් නිවාසවලින් වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක්ම (97%) ගෙබ්ම විශාලත්වය වර්ග අඩි 500-1000 අතර වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 45.6% ක් පමණ වේ. වර්ග අඩි 1500 ට වඩා වැඩි ගෙබ්මක් සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 08 කට (7.8%) සීමා වන අතර වර්ග අඩි 100 ට වඩා අඩු ගෙබ්මක් සහිත කුඩා නිවාස දක්නට නොහැකි විය.

එ ඒ නිවාසයන්ට අයත් කාමර සංඛ්‍යාව ද අධ්‍යයනයේදී නිවාසයන්හි ප්‍රධාන ගති ලක්ෂණයක් ලෙස සැලකිල්ලට ගනු ලැබූ අතර කාමර සංඛ්‍යාව අනුව සිදු කරන ලද නිවාස වර්ගීකරණය වගුව 4.5 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව 4.5

කාමර සංඛ්‍යාව අනුව නිවාස වර්ගීකරණය

නිවසේ කාමර ගණන	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1	11	10.7
2	21	20.4
3	25	24.3
4	22	21.4
5	16	15.5
6	05	4.8
7	03	2.9
එකතුව	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් නිවාස අතුරින් බහුතරයක් වූ නිවාස 57 ක් ම (55.4%) කාමර 3 ක් හෝ ඊට වඩා අඩු කාමර සංඛ්‍යාවකින් යුක්ත වන සාපේක්ෂව කුඩා නිවාස බව තීරණය කළ හැකි විය. එමෙන්ම වැඩිම නිවාස සංඛ්‍යාවක් (24.3%) ක්ම කාමර තුනකින් යුක්ත වේ. කාමර 4 ක් හෝ 5 ක් සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 38 ක් (40%ක් පමණ) වන අතර කාමර 5 කට වඩා වැඩි නිවාස අධ්‍යයන නියැදිය තුළ තීරණය කළ නොහැක. කාමර 1 කින් පමණක් සමන්විත නිවාස 11 ක් (10.7%) දක්නට ලැබීම ගම්මානයේ නිවාසයන්හි අයහපත් තත්ත්වය සඳහා උදාහරණයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

නිවසක මූල්‍යමාලිගාවේ ඉතා වැදගත් අංශයක් ලෙස වෙන්ව පැවතීම නිවෙස්වල නිවැසියන්ගේ ජීවන තත්වය වීදහා දක්වන කැඩපතකි. අධ්‍යයනයට ලක් කළ නිවාස 103 අතරින් නිවාස 18 ක් (17.5%) සඳහා ම වෙන් වූ මූල්‍යමාලිගාවක් නොමැති අතර අදාළ නිවෙස්වල වෙන් නොවූ කොටසක් මූල්‍යමාලිගාව ලෙස භාවිතා කරනු ලැබේ. මූල්‍යමාලිගාව වෙන් වූ කොටසක් භාවිතා කරනු ලබන නිවාස සංඛ්‍යාව 85 ක් වන අතර නිවාස 24 ක් සඳහා (23%) නිවසින් වෙන් වූ මූල්‍යමාලිගාවක් ඇත. මූල්‍යමාලිගාව සඳහා නිවෙස්වල වෙනම කාමරයක් භාවිතා කරනු ලබන පිරිස 59% කි.

4.5 නිවාස සඳහා ඇති පහසුකම්

4.5.1 මාර්ග පහසුකම්

නිවාස වෙත පහසුවෙන් ප්‍රවිශ්ඨ වීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මාර්ග පහසුකම් පැවතීම එහි නිවැසියන්ගේ වඩාත් යහපත් ජීවන තත්වයක් සඳහා (සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන, ආර්ථික කටයුතු වැනි) අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් බව ඉතාමත් පැහැදිලි කරුණකි. මෝටර් රථයකින් නිවසට ලඟා විය හැකි මට්ටමේ මාර්ග පහසුකම් සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 50 ක් (48.5%) පමණක් වන අතර එලෙස ලඟා විය නොහැකි නිවාස සංඛ්‍යාව 53 ක් වේ. එ අනුව සමස්ත නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් අර්ධයකටත් වඩා වැඩි නිවාස සංඛ්‍යාවක් සඳහා විධිමත් මාර්ග පහසුකම් නොමැති බව පැහැදිලි වේ.

නිවසටම මෝටර් රථයකින් ප්‍රවිශ්ඨ වීම සඳහා මාර්ග පහසුකම් නොමැති නිවාස සඳහා මෝටර් රථයක් ලඟාවිය හැකි ආසන්නතම ස්ථානයට අදාළ නිවසේ සිට ඇති අවම දුර වගුව 4.6 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 4.6

මාර්ග පහසුකම් නොමැති නිවාස වෙත මෝටර් රථයකින් ලඟාවිය හැකි ස්ථානයට අවම දුර.

ආසන්නතම දුර	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
මීටර 100	04	7.5
මීටර 100-250	10	18.9
මීටර 250-500	07	13.2
මීටර 500-750	05	9.4
මීටර 750-1000	06	17.0
මීටර 1000 ට වැඩි	18	34.0
එකතුව	53	100.0

මූලාශ්‍රය -- සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

නිවාස වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා විධිමත් මාර්ග පහසුකම් නොමැති නිවාසවලින් 50% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකටම මෝටර් රථයක් ලඟා විය හැකි ස්ථානයේ සිට අදාළ නිවාසය වෙත පවතින අවම දුර මීටර 750 කට වඩා වැඩිය. එමෙන්ම මෙම දුර ප්‍රමාණය කිලෝමීටරයකට වඩා වැඩි නිවාස සංඛ්‍යාව 18 ක් (34%) වේ. තවද අදාළ දුර ප්‍රමාණය මීටර 500 ට වැඩි වැඩි නිවාස ප්‍රතිශතය 60% ක් පමණ වේ. මෙම කරුණු අනුව මෙම ගම්මානයේ බහුතර නිවාස ප්‍රමාණයකට විධිමත් මාර්ග පහසුකම් නොමැති ඉතාමත් අඩු යටිතල පහසුකම් යටතේ පවතින බව පෙනී යයි.

4.5.2 විදුලිබලය

නිවාස ආලෝකකරණය සඳහා විදුලි බලය ඉතා ප්‍රයෝජනවත් බලශක්ති ප්‍රභවයක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි වුවද බොහෝ ගම්බද ප්‍රදේශ සඳහා විදුලි බලය ගෘහස්ථ මට්ටමින් ලබා ගත නොහැකි තත්වයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ඇටමේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ සලකා බලන ලද නියැදියට අයත් නිවාසවලින් 68% ක් වූ (නිවාස 70) ප්‍රමාණයකට විදුලි බලය නොමැත. වැඩි නිවාස සංඛ්‍යාවක් නාවකාලීන හා අර්ධ ස්ථීර තත්වයේ පැවතීමත්, ගම්වැසියන්ගේ අඩු ආදායම් තත්වයත් සඳහා හේතු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

ගම්මානයේ වැඩි පවුල් සංඛ්‍යාවක් විදුලිබලය ලබා නොගැනීමට හේතු පහත වගුව 4.7 මගින් පැහැදිලිව විස්තර කෙරේ.

වගුව - 4.7

විදුලි බලය ලබා නොගැනීමට හේතු

හේතුව	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1. ආර්ථික අපහසුතා	32	45.7
2. නාවකාලීන නිවසක්වීම	03	4.3
3. විදුලි බලය නිවස පිහිටි ප්‍රදේශයට සපයා නොතිබීම හෝ නිවසේ සිට ඇති දුර ප්‍රමාණය වැඩිවීම.	34	48.6
4. ඉල්ලුම් කොට ඇත.	01	1.4
එකතුව	70	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ආර්ථික අපහසුතා (45.7%) ප්‍රධාන වශයෙන්ම විදුලිය ලබා නොගැනීමට බලපා ඇති අතර ගම තුළ විදුලිබලය ව්‍යාප්තව නොපැවතීම හෝ ආසන්නතම විදුලි කණුවට ඇති දුර ප්‍රමාණය වැඩිවීම (48.6%) ද මේ සඳහා බලපා ඇත.

විදුලිය ලබා ගැනීම සඳහා ආසන්නතම විදුලි කණුවට නිවසේ සිට ඇති දුර ප්‍රමාණයන් 4.8 වගුව මගින් පෙන්වා දී ඇත.

වගුව - 4.8

නිවසේ සිට ආසන්නතම විදුලි කණුවට ඇති දුර

දුර ප්‍රමාණය	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
මීටර 50 ට වඩා අඩු	17	24.3
මීටර 50-100	04	5.7
මීටර 100-200	07	10.0
මීටර 200-400	14	20.0
මීටර 400-600	09	12.8
මීටර 600 ට වැඩි	19	27.2
එකතුව	70	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

40% ක් පමණ නිවාස සංඛ්‍යාවක් සඳහා විදුලිය ලබා ගැනීමට මීටර 400 කට වඩා වැඩි දුරක් සඳහා විදුලිය කණු සඳහා වියදම් දැරීමට සිදු වේ. මෙම නිවාස අතුරින් නිවාස 19 ක් මීටර 600 කට වඩා වැඩි දුරකින් (ආසන්නතම විදුලි කණුවේ සිට) පිහිටා ඇත. තම නිවසේ සිට

ආසන්නතම විදුලිය කණුව වෙත ඇති දුර මීටර 200-400 අතර වන පවුල් සංඛ්‍යාව 14 ක් වන අතර මීටර 200 ට වඩා අඩු දුරක් සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 28 කි. (40%)

4.5.3 දුරකථන පහසුකම්

තච්ඡා නාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමග දුරකථනය තවදුරටත් සුබෝපහෝගී තත්වයෙන් මිදී සාමාන්‍ය ජනතාව අතර ද බහුලව භාවිතා වන භාණ්ඩයක් බවට පත්ව ඇත. එහෙත් ගම්බද ප්‍රදේශ සඳහා දුරකථනය තවදුරටත් ඉහළ මට්ටමේ පාරිභෝගික භාණ්ඩයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියෙහි පුද්ගලයන්ට අයත්ව තිබූ දුරකථන පහසුකම් පිළිබඳව සැලකීමේදී නියැදියේ අති බහුතරයක් වූ නිවාස සංඛ්‍යාවකට (97%) දුරකථන පහසුකම් (ජංගම දුරකථන ද ඇතුළුව) නොමැති බව පෙනී යයි. දුරකථනය සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 6 ක් (58%). මෙම දුරකථන 06 අතරට ජංගම දුරකථන දෙකක් ද අයත් වේ. (නියැදියට අයත් පවුල් සතු ජංගම දුරකථන සංඛ්‍යාව 2 ක් පමණි.)

4.5.4 බලශක්ති භාවිතය

ගම්මානයේ ජනතාව ආහාර පිසීම සඳහා අවශ්‍ය වන බලශක්තිය ලෙස බහුල වශයෙන්ම දර භාවිතා කරනු ලැබේ. අධ්‍යයනය කරන ලද නියැදියට අයත් නිවාස 100% ක්ම ආහාර පිසීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන එකම බලශක්ති ප්‍රභවය දර වේ. හුමිනෙල්, දුටු පෙට්‍රෝලියම් වායු (එල්පී. ගැස්) හෝ විදුලිය යොදා ගෙන ආහාර පිසීම සිදු කරනු ලබන එකදු ගෘහයක් හෝ අධ්‍යයනය කරන ලද නියැදියට අයත් නොවීය.

4.5.5 ජල පහසුකම්

මිනිසාගේ මූලික අවශ්‍යතාවයන් අතරින් ජලයට හිමි වනුයේ ප්‍රධාන ස්ථානයකි. පාරිභෝජනය සඳහා ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මක තත්වයෙන් යුතු ජලය ලබා ගැනීම සඳහා මිනිසාට අයිතිවාසිකමක් ඇත. මේ අතිරික් පානීය ජලය සඳහා හිමි වන්නේ වැදගත් ස්ථානයකි. අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ඇටමේටෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ ජනතාව තම පානීය ජල අවශ්‍යතාවන් විවිධාකාර ක්‍රම මගින් සපුරා ගන්නා අතර එ පිළිබඳ තොරතුරු වගුව 4.9 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව - 4.9

ජල ප්‍රභවය - පානීය ජලය ලබා ගන්නා ආකාරය.

ජල ප්‍රභවය	වර්ෂා කාලයේදී		වියලි කාලයේදී	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
තමාගේ ලීඳ	23	22.3	20	19.4
පොදු ලීඳ	32	31.1	32	31.1
අසල්වැසියකුගේ ලීඳ	18	17.5	19	18.4
පොදු තල ලීඳ	04	6.8	08	7.8
පොදු තල ජලය	11	10.7	12	11.7
පුද්ගලික තල ජලය	07	6.8	07	6.8
ඇල/දොල/ගංගා	05	4.8	05	4.9
එකතුව	103	100.0	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

තම පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සඳහා ගැමියන් විසින් භාවිතා කරනු ලබන ජල ප්‍රභවයන් වර්ෂා කාලයේදී හා වියලි දේශගුණික තත්වයන් යටතේ දී බොහෝදුරට සමාන බව ඉහත දත්ත අනුව පෙනී යයි. පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සඳහා වඩාත් බහුලවම භාවිතා කරනු ලබන ජල

ප්‍රභවය ලීඳ වන අතර එය මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 70% ක පමණ ප්‍රතිශතයක් වේ. තමන්ටම අයත් වූ ලීඳකින් ජලය ලබා ගන්නා නිවාස සංඛ්‍යාව 23 ක් (22.3%) වන අතර අසල්වැසියෙකුගේ ලීඳකින් තම පානීය ජලය ලබා ගන්නා නිවාස සංඛ්‍යාව 32ක් (31.1%) වේ. පානීය ජලය ලබා ගැනීමට පොදු ලීඳක් භාවිතා කරන පවුල් සංඛ්‍යාව 18 ක් (17.5%) වේ.

අවම පවුල් සංඛ්‍යාවක් (05) දොළක් හෝ ඇලක් මගින් පානය සඳහා ජලය ලබා ගන්නා අතර නල ලීඳ මගින් ජලය ලබා ගන්නා පවුල් සංඛ්‍යාව 07 ක් (6.8%) වේ. පොදු නල ජල ප්‍රභවයක් මගින් පානීය අවශ්‍යතාවය සඳහා ජලය ලබා ගන්නා පවුල් සංඛ්‍යාව 11 ක් (10.7%) වන අතර ගෘහස්ථ මට්ටමින් පානීය නල ජලය ලබා ගැනීමට පහසුකම් ඇති නිවාස සංඛ්‍යාව 7 ක් පමණක් වේ. මෙම කරුණ සැලකීමේදී තම නිවසට අයත් ජල ප්‍රභවයක් සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 30 ක් (29%) පමණක් වන බව පෙනී යයි.

ගම්මානයේ මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන්, 80 ක් (78%) ක් පමණ වර්ෂා කාලයේදී තමන්ගේ පානීය ජලයෙහි තත්ත්වය පිළිබඳව සැහීමකට පත් වන අතර වියළි කාලයේදී එම සංඛ්‍යාව 78 ක් (75.7%) වේ. බිමට සුදුසු තත්ත්වයේ ජලය වර්ෂය පුරාම ලබා ගැනීමට හැකියාවක් නොමැති පවුල් 25 ක් සඳහා ඒ ඉදිරිපත් කරන ලද විකල්ප යෝජනා පහත 4.10 වගුවෙහි දක්වා ඇත.

වගුව - 4.10

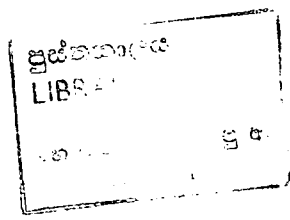
පානීය ජල ප්‍රභවයන් සඳහා විකල්ප යෝජනා

විකල්ප යෝජනාව	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1. නල ජල ව්‍යාපෘතියක් ඇති කිරීම	23	79.3
2. දැනට පවතින නලජල පද්ධතිය/පොදු ලීඳ/නල ලීඳ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	01	3.4
3. පොදු ලීඳක් ඉදි කිරීම	05	17.2
එකතුව	29	

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

පානීය ජලය ලබා ගැනීමට ඇති ප්‍රභවයන් පිළිබඳව සැහීමකට පත් නොවන පවුල් අතරින් වැඩි බහුතරයකගේ (70.3%) අදහස වනුයේ තව නල ජල පද්ධතියක් ස්ථාපිත කොට ජලය ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කළ යුතු බවයි. පොදු ලීඳක් ඉදි කිරීම සඳහා යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන ලද පවුල් සංඛ්‍යාව 05 ක් (17.2%).

ස්ථානය සඳහා ගම්වැසියන් විසින් භාවිතා කරනු ලබන ප්‍රධාන ජල ප්‍රභවයන් පහත වගුව 4.11 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 4.11

ස්නානය සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රධාන ජල ප්‍රභවයන්

ජල ප්‍රභවයන්	වර්ෂා කාලය		වියළි කාලය	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
1. නමාගේ ලීඳ	11	10.7	08	7.8
2. පොදු ලීඳ	09	8.7	07	6.8
3. අසල්වැසියාගේ ලීඳ	03	2.9	02	1.9
4. පොදු තල ලීඳ	01	1.0	02	1.9
5. පොදු තල ජලය	09	8.7	10	9.7
6. පුද්ගලික තල ජලය	04	3.9	04	3.9
7. ගංගා/ඇල/දොල	66	64.1	70	68.0
එකතුව	103	100.0	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ස්නානය සඳහා 70% ක් පමණ වන වඩා බහුතර පවුල් සංඛ්‍යාවක් ගංගා, ඇල හා දිය කඳුරු භාවිතා කරන අතර වර්ෂා හා වියළි කාලවලදී බොහෝදුරට එක හා සමාන ජල ප්‍රභවයන් භාවිතා කරන බව පෙනී යයි. ජල කඳුරු හා ඇල මාර්ග හැරුණු විට ස්නානය සඳහා වඩාත් බහුලවම භාවිතා කරන ජල ප්‍රභවය ලෙස නමුත් අයත් ලීඳ , පොදු ලීඳ හා පොදු තල ජල ප්‍රභවයන් (පොදු ජල කරාම) පෙන්වා දිය හැකිය.

4.5.6 වැසිකිළි පහසුකම්

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් නිවාසවල පවතින වැසිකිළි පහසුකම් පිළිබඳ විස්තර පහත වගුව 4.12 මගින් පෙන්වනු ලබයි.

වගුව - 4.12

වැසිකිළි පහසුකම්

වැසිකිළියේ ස්වභාවය	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
ජලමුද්‍රිත වැසිකිළිය	51	44.5
වල වැසිකිළිය	27	26.2
නාවකාලික වැසිකිළිය	20	19.4
වැසිකිළියක් නොමැත	05	4.9
එකතුව	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ඉහත දත්ත අනුව ගම්මානයේ පවුල් අතරින් අර්ධයකට වඩා වැඩි පවුල් සංඛ්‍යාවකට (පවුල් 52 ක් සඳහා) සෞඛ්‍යාරක්ෂිත මට්ටමේ වැසිකිළි පහසුකම් නොමැති බව පෙනී යයි. පවුල් 51 කට (49.5%) පමණක් සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ජල මුද්‍රිත වැසිකිළි පවතින අතර වල වැසිකිළි සහිත නිවාස සංඛ්‍යාව 27 (26.2%) කි. පවුල් 5 ක් (4.9%) සඳහා නිසිද ආකාරයේ වැසිකිළි පහසුකම් නොමැත.

4.6 නිවෙස්වල ඇති උපකරණ හා බඩුබාහිරාදිය

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නිවෙස්වලට අයත් උපකරණ හා බඩුබාහිරාදිය පිළිබඳව මෙම සමීක්ෂණයේදී සැලකිල්ලට ලක් කරනු ලැබූ අතර ඒ පිළිබඳ තොරතුරු පහත වගුව 4.13 මගින් පෙන්වා දී ඇත.

වගුව - 4.13

ගෘහ උපකරණ පිළිබඳ තොරතුරු

ගෘහ උපකරණ	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)	මුළු උපකරණ සංඛ්‍යාව
බිත්ති ඔරලෝසු	86	83.5	103
පැට්‍රෝමැක්ස් ලාම්පු	05	4.8	05
රේඩියෝ	23	22.3	23
කැසට් රේඩියෝ	40	38.8	40
රූපවාහිනී	35	34.0	35
අලමාර්	30	29.1	31
පුටු කට්ටල	53	51.4	64
ශීතකරණ	02	1.9	02
VCD/DVD	04	3.8	04
මහන මැෂින්	12	11.6	19
ගෑස් උදුත්	01	0.9	01
වීදුලි පංකා	01	0.9	01
ගෘහස්ථ චතුර පොම්ප	01	0.9	01
මුළු නිවාස සංඛ්‍යාව	103	100	

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

බිත්ති ඔරලෝසුව ගම්මානයේ ගෘහස්ථයන්හි තිබෙන ප්‍රධානතම (නිවාස වලින් 83.5% ක) උපකරණය ලෙස කැපී පෙනෙන අතර බිත්ති ඔරලෝසුවක් නොමැති නිවාස සංඛ්‍යාව 17 කි. පුටු කට්ටල තිබෙන නිවාස සංඛ්‍යාව 53 ක් වන අතර එය අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නිවාස සංඛ්‍යාවෙන් 51% කට ආසන්න ප්‍රතිශතයක් ගනී. එදිනෙදා සමාජයේ පවතින තොරතුරු දැන ගැනීම හා විනෝදාස්වාදය සඳහා යොදා ගන්නා රේඩියෝ (22.3%), කැසට් රේඩියෝ (38.8%) හා රූපවාහිනී (34%) යනු හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව ද සාපේක්ෂව අඩු අගයක් ගනී. නියැදියට අයත් පවුල් 30 ක් සඳහා පමණක් අලමාර් ඇත. නියැදියෙහි පවුල් 12 කට පමණක් මහන මැෂින් ඇති අතර සෙසු වීදුලි උපකරණ වන ශීතකරණ, VCD/DVD ,වීදුලි පංකා, ගෘහස්ථ චතුර මෝටර් හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව නොගිනිය හැකි තරම් අඩු අගයක් ගනී.

4.7 ගමනාගමනය හා ප්‍රවාහනය සඳහා වාහන අයිතිය

යම් පවුලකට තමන්ටම අයත් වූ ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් (වාහනයක්) තිබීම ඔවුන්ගේ ගමනාගමනයට හා ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා වඩාත් පහසු තත්ත්වයක් වේ. ඇටබේවෙල කණ්ණගොල්ල ගම්මානයේ අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් පවුල් සඳහා අයිතිව පවතින යාන වාහන පිළිබඳව සැලකීමේදී පහත වගුව 4.14 හි ඇතුළත් තොරතුරු අනාවරණය වේ.

වගුව - 4.14

වාහන අයිතිය

වාහනය	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)	මුළු වාහන ගණන
පා පැදි	25	24.3	25
යතුරු පැදි	09	8.7	09
ත්‍රී රෝද රථ	02	1.9	02
රෝද 2 ට්‍රැක්ටර්	01	0.9	01
රෝද 4 ට්‍රැක්ටර්	01	0.9	01
එකතුව	38		38

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ගම්වැසියන් හට තමන් සතු ප්‍රවාහන මාධ්‍යලෙස පවතින සම්පත් ඉතාමත් සීමිත බව ඉහත වගුව අනුව පෙනී යයි. වඩාත් සුලභම ප්‍රවාහන මාධ්‍ය ලෙස බයිසිකලයක් අයත් පවුල් සංඛ්‍යාව 25 කට සීමා වී ඇති අතර පවතින ඉහළම මට්ටමේ වාහනයන් ත්‍රී රෝද රථය බවට පත්ව ඇත. ත්‍රී රෝද රථ හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 02 ක් පමණි. කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා බහුලවම යොදා ගන්නා රෝද 2 ට්‍රැක්ටර් හා රෝද 4 ට්‍රැක්ටර් එක බැගින් ගමෙහි තිබෙන අතර රෝද 2 ට්‍රැක්ටරය ගමනා ගමන කටයුතු සඳහා ද බහුලවම යොදා ගනී. හදිසි අවස්ථාවකදී තම ප්‍රවාහන පහසුකම් හා ගමනා ගමන පහසුකම් සලසා ගැනීම මෙම ගම්වැසියන්ට කෙතරම් දුෂ්කර කාර්යයක් ද යන්න පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට මෙම දත්ත උපකාරී වේ.

4.8 කෘෂිකාර්මික උපකරණ හා යන්ත්‍ර සූත්‍ර

කෘෂිකාර්මික පසුබිමක් සහිත මෙම ගම්මානයෙහි ගම්වැසියන් සතු කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා භාවිතා කරන උපකරණ, කෘෂිකර්මය කෙරෙහි මෙම ගම්වැසියන්ගේ පවතින නැඹුරුව හා ගොවි ප්‍රජාවක් ලෙස ගම්වැසියන්ගේ ශක්තිය විඳහා පායි. පහත වගුව 4.15 මගින් එම තොරතුරු පෙන්වුම් කෙරේ.

වගුව - 4.15

කෘෂිකාර්මික උපකරණ අයිතිය

කෘෂිකාර්මික උපකරණ	නිවාස සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)	උපකරණ සංඛ්‍යාව
උදඵ	101	98.0	139
ලී නගුල්	04	3.8	04
යකඩ නගුල්	12	11.6	12
රෝද 2 ට්‍රැක්ටර්	01	0.9	01
රෝද 4 ට්‍රැක්ටර්	01	0.9	01
දියර ඉසින යන්ත්‍ර	03	2.9	03

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධානතම උපකරණයක් ලෙස උදැල්ලක් හිමි පවුල් 101 නියැදිය තුළ නිරීක්ෂණය කළ හැකි අතර ඔවුන්ට අයත් වන උදඵ සංඛ්‍යාව 139 කි. ගවයින් යොදා ගෙන සීසෑමේදී යොදා ගන්නා ලී නගුල් හා යකඩ නගුල් හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් 4 හා 12 ක් වේ. රෝද 2 ට්‍රැක්ටර් 1 ක් හා රෝද 4 ට්‍රැක්ටර් 1 ක් ගම තුළ තිබෙන අතර දියර ඉසින යන්ත්‍ර හිමි පවුල් 3 ක් නියැදිය තුළ නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. කෘෂිකාර්මික

උපකරණ අයිතිය සම්බන්ධයෙන්ද මෙම ගම තුළ පවතින තත්වය සතුටුදායක මට්ටමක තොපවතින බව පැහැදිලි වේ.

4.9 සෞඛ්‍ය තත්වය

ගම්වැසියන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා පසුගිය වසර දෙක ඇතුළත නියැදියට අයත් පවුල්වල සාමාජිකයන්ට වැළඳුණු රෝග පිළිබඳව සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් බෝ වන රෝගවලට ලක්වී ඇති පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 4 ක් පමණක් වන අතර වැළඳී ඇති රෝග ලෙස වෛරස් උණ (පුද්ගලයින් 2) කම්මුල්ගාය (පුද්ගලයින් 1) පෙන්වා දිය හැකිය. බෝ වන රෝග වැළඳීම ඉතාමත් අඩු අගයක පැවතීම ගම්වැසියන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය යහපත් මට්ටමක පවතින බව මූලිකව දැකිය හැකිය.

සෞඛ්‍ය මට්ටම පහත හෙලිය හැකි අයහපත් පුරුදු ලෙස බුලත් හැපීම, දුම්පානය හා මත්පැන් පානය පෙන්වා දිය හැකිය. එවැනි දේ සඳහා ඇබ්බැහි වූ පුද්ගලයින් සිටින පවුල් සංඛ්‍යාව හා එවැනි පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව පහත වගුව 4.16 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව - 4.16

අයහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදුවලට ඇබ්බැහි වීම.

අයහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව
බුලත් හැපීම	62	60.2	83
දුම්පානය	26	25.2	26
මත්පැන් පානය	16	15.5	16

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

බුලත් වීම කැම සඳහා පුරුදු වූ පුද්ගලයින් සහිත පවුල් සංඛ්‍යාව 62 ක් වන අතර එය නියැදියට අයත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 60.2% ක් වේ. බුලත්වීම කැම සඳහා ඇබ්බැහි වී ඇති පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව 83 ක් වේ. දුම් පානයට හා මත්පැන් පානයට ඇබ්බැහි වූ පුද්ගලයින් සිටින පවුල් සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් 26 (25.2%) ක් හා 16 (15.5%) වන අතර එම පවුල්වල එක් පුද්ගලයෙක් බැගින් පමණක් මෙම අයහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදුවලට ඇබ්බැහි වී ඇත.

නියැදියට අයත් පවුල් අතරින් පවුල් 23 ක් (22.3%) පමණක් උණුකර නිවා ගත් ජලය පානය අවශ්‍යතාවයක් සඳහා භාවිතා කරයි. බහුතර පවුල් සංඛ්‍යාවක් (පවුල් 80) පානය සඳහා උණුකර නිවාගත් ජලය භාවිතා නොකරති. නිතර පලතුරු අතුහව කරනු ලබන පවුල් සංඛ්‍යාව ඉතාමත් අඩු සංඛ්‍යාවක් (07 ක්) වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 6.8% ක් පමණ වේ. ඉහත සඳහන් කළ අයහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදුවලට ඇබ්බැහිවී සිටීම සෞඛ්‍ය අංශයෙන් සලකා බැලීමේදී සුභදායක තත්වයක් නොවන බව පෙනී යයි.

4.10 ගම්නාගමන හා සේවා යටිතල පහසුකම්

මෙම ගම්මානය හරහා මහියංගනය බිබිල ප්‍රධාන මාර්ගය වැටී ඇති අතර එම මාර්ගයෙන් මෙම ගම්මානය අයත් වන රිදීමාලියද්ද දකුණු ග්‍රාම නිලධාරී වසම බෙදා වෙන් කරනු ලැබේ. මෙම මාර්ගය භාවිතා කරමින් බිබිල හා මහියංගනය යන ප්‍රධාන නගර දෙක වෙතට පහසුවෙන් ප්‍රවීශ්‍ය වීමේ හැකියාවක් ඇත. ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානය වෙත ගමන් කිරීමට ඇත්තේ තාර නොයෙදූ බොරළු පාරවල් භාවිතා කරමිනි. මෙම මාර්ගයන්හි බස් හෝ ලොරි වැනි විශාල වාහන ධාවනය කළ නොහැකිය. එමෙන්ම ලිහිණියාය ගම්මානයට පිවිසීම සඳහා ප්‍රධාන මාර්ගයක් නොමැතිවීම එම ගම්වැසියන් මුහුණ පාන ප්‍රධානතම ගැටළුවකි.

ගම අභ්‍යන්තරයේ ඇති තාර යෙදූ මාර්ගයක් ලෙස බිබිල මහියංගනය ප්‍රධාන මාර්ගයේ සිට කණුගොල්ල පුජා ශාලාව දක්වා වූ මාර්ගය පමණක් ඇත. සෙසු සෑම අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ මාර්ගයක්ම බොරළු දමා ඇති මාර්ගයක් වේ.

මෙම ගම්මානයේ ජනතාවට අවශ්‍ය සේවා සපයන ආයතන හා සංවිධාන වෙත ඇති දුර ප්‍රමාණය ද මෙම සමීක්ෂණයේදී සැලකිල්ලට භාජනය කරන ලදී. ඒ අනුව ගම්මානයේ දැරුවත්ගේ පෙර පාසැල අධ්‍යාපනය සඳහා අවශ්‍ය පෙර පාසලක් ගම තුළ පිහිටා නොමැත. මේ සඳහා ගමෙන් බැහැරව රිදීමාලියාද්ද ප්‍රදේශයේ පිහිටා ඇති පෙර පාසැල වෙත දැරුවත් රඟෙන එමට දෙමව්පියන්ට සිදුවී ඇත. ගම තුළ පාසලක් පිහිටා නොමැති වුවද රිදීමාලියාද්ද ප්‍රදේශයේ පිහිටි පාසල ගමට කි.මී. 02 ක් පමණ දුරකින් පිහිටා ඇත. සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා ද ගම්වැසියන් විසින් රිදීමාලියාද්ද ගම වෙත ගමන් කළ යුතුව ඇත. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය, සමෘද්ධි බැංකුව, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයය රිදීමාලියාද්ද ගමෙහි පිහිටා ඇති අතර ඒ සඳහා කි.මී. 2-3 පමණ දුරක් පවතී.

4.11 ගමෙහි භෞතික සම්පත්

ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ ස්වාභාවික දිය කඳුරු රසක් පිහිටා ඇති අතර එම දිය කඳුරු ආශ්‍රිතව ගොඩනගන ලද අමුණු රාශියක් ද පවතී. එමෙන්ම කඳු ආශ්‍රිතව පවතින තෘණ භූමි (විල්ල) ප්‍රධාන භෞතික සම්පතක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. ගම තුළ පවතින පුරාවිද්‍යා රක්ෂිතය ද ප්‍රධාන භෞතික සම්පතක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

පස්වන පරිච්ඡේදය

ඉඩම් අයිතිය, භුක්තිය සහ සංවර්ධනය කිරීම.

5.1 හැඳින්වීම.

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ පවුල්වලට අයත් ඉඩම්වල භෞතික ස්වභාවය, ඉඩම්වල අයිතිය හා සංවර්ධනාත්මක පසුබිම මෙම පස්වන පරිච්ඡේදය තුළ දී සාකච්ඡා කෙරේ.

5.2 ඉඩම්වල ස්වභාවය හා පිහිටීම.

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ගම්මානයේහි සමීක්ෂණයට අයත් වූ නියැදියෙහි පවුල්වලට අයත් මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය, ඵලායේ ස්වභාවය හා පිහිටීම පහත වගුව 5.1 හි විස්තර කෙරේ.

වගුව - 5.1

ඉඩම්වල පිහිටීම හා ස්වභාවය

ඉඩම් වර්ගය	අයිති පවුල් සංඛ්‍යාව	අක්කර ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය (%)
මඩ ඉඩම්	92	82.13	35.6
ගෙවත්ත	103	125.65	54.5
ගොඩ ඉඩම්	10	21.5	9.3
තේන්	01	1.5	0.6
එකතුව		230.78	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් සෑම පවුලකටම ගෙවත්තක් හිමි වන අතර ගම්වැසියන්ට අයත් මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් (අක්කර 230.78) වැඩිම ප්‍රමාණයක් (අක්කර 125.65) ගෙවතු ගනයට අයත් වේ. ගෙවතු සඳහා අයත් වන ඉඩම් ප්‍රමාණය මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් 54.5% ක් වේ. මඩ ඉඩම් අයිතිය සහිත පවුල් සංඛ්‍යාව 92 ක් වන අතර මුළු මඩ ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 82 ක් පමණ වේ. එය මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණයෙන් 36% ක් පමණ වේ. ගෙවතු හැරුණු විට වෙනත් ගොඩ ඉඩම් හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 10 ක් පමණක් (9.3%) වේ. අතීතයේදී ප්‍රමුඛ ලෙස තේන් වගා කටයුතු සිදු කළද ඵර්නමානයේදී ගම්වැසියන් තේන් ගොවිතැනින් සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ ඉවත් වී ඇති බැවින් තේන් ඉඩම් හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 01 ක් පමණක් වේ.

5.3 ඉඩම් අයිතිය හා භුක්තියේ ස්වභාවය

ගෙවත්ත, මඩ ඉඩම්, වෙනත් ගොඩ ඉඩම් හා තේන් යන විවිධ ඉඩම් කාණ්ඩයන්හි භුක්තියේ ස්වභාවය සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද අතර ගම්වැසියන්ට අයත් මඩ ඉඩම්වල අයිතිය හා භුක්තිය පිළිබඳ තොරතුරු පහත වගුව 5.2 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව - 5.2

මඩ ඉඩම් භුක්තියේ ස්වභාවය

භුක්තියේ ස්වභාවය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය හා පවුල් සංඛ්‍යාව					එකතුව	ප්‍රතිශතය %
	අක්. 1/40 අඩු	අක්කර 1/4 - 1/2	අක්කර 1/2 - 1	අක්කර 1 - 2	අක්කර 2 - 5		
තනි අයිතිය	3	24	14	05	06	52	56.6
හවුල් අයිතිය	-	-	02	02	-	04	4.3
අදයට ගත්	-	07	22	04	-	33	35.8
බද්දට ගත්	-	-	-	01	-	01	1.1
ස්වර්ණගුම්/ජයගුම් ඉඩම්	-	-	01	01	-	02	2.2
එකතුව	3	31	39	13	6	92	100
ප්‍රතිශතය	3.3	33.7	42.4	14.1	6.5		100

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ගම්මානයේ මඩ ඉඩම් හිමි පවුල් අතරින් 57% ක් පමණක් තනි අයිතිය යටතේ එම ඉඩම්භුක්ති විඳින අතර, පවුල් 2 (2.2%) ජයගුම්/ස්වර්ණ ගුම් යටතේ එම ඉඩම් සඳහා අයිතිය තහවුරු කොට ඇත. සෙසු මඩ ඉඩම් අතරින් බහුතරයක් අදයට ගෙන ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා යොදා ගනු ලැබේ. අදයට ගෙන ඉඩම් භුක්ති විඳින පවුල් සංඛ්‍යාව 33 කි (36% ක් පමණ). හවුල් අයිතිය යටතේ මඩ ඉඩම් භුක්ති විඳින පවුල් 04 ක් (4.3%) ක් හා බද්දට ගත් මඩ ඉඩම් සහිත පවුල් 1 ක් නියැදියෙන් පවුල් අතර නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.

මඩ ඉඩම් කට්ටිවල ප්‍රමාණය සැලකීමේදී වඩා වැඩි ඉඩම් කට්ටි ප්‍රමාණයක් (කට්ටි 39) අක්කර 1/2 ත් අක්කර 1 ත් අතර ප්‍රමාණයේ ඉඩම් බව පැහැදිලි වේ. අක්කර 1 ත් 2 ත් අතර වන ඉඩම් කට්ටි ප්‍රමාණය 13 ක් වන අතර අක්කර 2 ට වඩා වියාල ඉඩම් කට්ටි සංඛ්‍යාව 06 ක් පමණක් වේ. කෙසේ වෙතත් අක්කර 5 ට වඩා වැඩි මඩ ඉඩම් කට්ටි හිමි කිසිවකු මෙම ගම්මානයේ නොමැත. මෙම තත්ත්වයන් අනුව සාපේක්ෂව කුඩා ඉඩම් කට්ටි සහිත මඩ ඉඩම් සීමිත ප්‍රමාණයක් සාපේක්ෂව අඩු පවුල් සංඛ්‍යාවකට හිමිව පවතින බව පැහැදිලිව පෙනී යයි.

නියැදියට ගැනෙන පවුල් වලට අයත් ඉඩම්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් ගෙවතු යටතේ පවතින අතර එම ගෙවතු වලට අයත් ඉඩම්වල භුක්තියේ ස්වභාවය හා ඉඩම් කට්ටිවල ප්‍රමාණය පහත වගුව 5.3 මගින් පෙන්වුම් කෙරේ.

වගුව - 5.3

ගෙවතු ඉඩම් භුක්තියේ ස්වභාවය

භුක්තියේ ස්වභාවය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය හා පවුල් සංඛ්‍යාව					එකතුව	ප්‍රතිශතය %
	අක්. 1/40 අඩු	අක්කර 1/4 - 1/2	අක්කර 1/2 - 1	අක්කර 1 - 2	අක්කර 2 - 5		
තනි අයිතිය	5	18	29	28	09	89	86.4
හවුල් අයිතිය	-	-	04	-	01	05	4.9
අතවසර (රජයේ)	-	01	01	-	-	02	1.9
ස්වර්ණගුම්/ජයගුම්	-	-	02	01	-	03	2.9
නාවකාලික බලපත්‍ර	1	-	-	03	-	04	3.9
එකතුව	6	19	36	32	10	103	100
ප්‍රතිශතය	5.8	18.5	34.9	31.1	9.7		100

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

නියැදියට අයත් මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් අති බහුතරයකට එනම් පවුල් 89 කට (86.4%) තමන්ටම අයත් ගෙවත්තක් ඇත. හවුල් අයිතිය යටතේ ගෙවත්තකට හිමිකම් කියනු ලබන පවුල් 5 ක් සහ තාවකාලික බලපත්‍ර යටතේ ගෙවතු හිමි පවුල් 4 ක් මෙම ගම්මානයේ නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. අතවසර ලෙස රජයේ ඉඩම්වල නිවාස තනා ගත් පවුල් 2 ක් සහ ස්වරණ හුම්/ජයහුම් යටතේ ගෙවතු සඳහා උරුමය ඇති පවුල් 3 ක් ද ගම්මානයේ ජීවත් වේ.

අක්කර 1/2ක් හෝ එයට වඩා කුඩා ගෙවතුහිමි පවුල් සංඛ්‍යාව සැලකිය යුතු ඉහළ අගයක් ගනී. එය පවුල් 25 ක් වන අතර මුළු පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් 24% ක් පමණ වන ප්‍රතිශතයකි. අක්කර 1/4ට වඩා අඩු ගෙවත්තක් සහිත පවුල් සංඛ්‍යාව 6 කි. වැඩිම පවුල් සංඛ්‍යාවකට (පවුල් 36) අයත් ගෙවත්තෙහි ප්‍රමාණය අක්කර 1/2න් 1 ක් අතර වේ. අක්කර 1-2 න් අතර ප්‍රමාණයේ ගෙවතු හිමි පවුල් 32 ක් සිටිති. අක්කර 2-5 න් අතර ප්‍රමාණයේ ගෙවතු හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 10 කි.

ගෙවත්තට අමතරව වෙනත් ගොඩ ඉඩම් හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 10 කට සීමා වන අතර එම ඉඩම්වල හුක්කියේ ස්වභාවය සහ ඉඩම් කට්ටිවල ප්‍රමාණයන් පහත 5.4 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව - 5.4

ගොඩ ඉඩම්වල හුක්කියේ ස්වභාවය

හුක්කියේ ස්වභාවය	ඉඩමේ ප්‍රමාණය හා පවුල් සංඛ්‍යාව				
	අක්කර 1/2 - 1	අක්කර 1 - 2	අක්කර 2 - 5	එකතුව	ප්‍රතිශතය
තනි අයිතිය	02	3	04	09	90
ස්වරණහුම්/ජයහුම්	-	01	-	01	10
එකතුව	02	04	04	10	100
ප්‍රතිශතය	20	40	40		100

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

සෙසු ගොඩ ඉඩම්වලින් පවුල් 09 කට අයත් ඉඩම් කට්ටි 09 ක් තනි අයිතිය යටතේ හුක්කි විදින අතර ස්වරණ හුම්/ජය හුම් යටතේ සෙසු ගොඩ ඉඩම් හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 01 කි. මෙම ගොඩ ඉඩම් සියල්ලම අක්කර 1/2ට වඩා විශාල වන අතර අක්කර 02 කට වඩා වැඩි ඉඩම් කට්ටි 4 ක් හා අක්කර 1-2 අතර විශාලත්වයෙන් යුතු ඉඩම් කට්ටි 4 ක් ඇත.

නියැදියට අයත් වන පවුල්වලට අයත් එක් හේත් ඉඩමක් පමණක් ඇති අතර එය ප්‍රමාණයෙන් අක්කර 1/4-1/2 අතරට අයත් වේ. කෙසේ වෙතත් මෙම හේත් ඉඩම රජයට අයත් හුම්සක ස්ථාපනය වී ඇති අතර අතවසරයෙන් එහි වගා කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ.

5.4 ඉඩම්වල භෞතික ස්වභාවය

ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ ගැමියන් නම නිවාස ඉදි කර ගෙන සිටින හුම් භාගයන් විවිධ හු විෂමතා ලක්ෂණයන්ගෙන් යුක්ත වන අතර කුඩා කඳු හා බෑවුම් සහිත ඉඩම් සාපේක්ෂව බහුලව පවතී. මෙම විවිධ හු විෂමතා ලක්ෂණ නිසා ඊ ඊ කොටස්වල පිහිටි ඉඩම් කට්ටිවල පසෙහි ස්වභාවය ද බොහෝ විට එකිනෙකට වෙනස් වේ. අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද පවුල්වලට අයත් ගෙවතු වල පසෙහි ස්වභාවය සැලකිල්ලට ලක් කරන ලද අතර එම තොරතුරු පහත වගුව 5.5 මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

වගුව - 5.5

ගෙවතු පාංශු ස්වභාවය

පයෙහි ස්වභාවය	ගෙවතු සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශත(%)
ලොම් පස	03	2.9
ගල් සහිත පස	74	71.8
මැටි පස	10	9.8
වැලි පස	12	11.6
නොදැනී	04	3.9
එකතුව	103	100

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

පවතින හු විෂමතා තත්ත්වයන් යටතේ පාංශු බාදනයට ලක්වීම නිසා බොහෝ ගෙවතු ගල් සහිත වගා කටයුතු සඳහා නුසුදුසු පසකින් යුක්ත වන අතර නියැදියට අයත් පවුල්වලට හිමි ගෙවතු අතරින් 72% කට ආසන්න ප්‍රමාණයකම පස ගල් සහිත නුසුදුසු පසක් බවට පත්ව ඇත. මැටි හා වැලි අධික පස සහිත ගෙවතු සංඛ්‍යාව පිලිවෙලින් 10 (9.8%) ක් හා 12 (11.6%) ක් වන අතර පවුල් 4 කට අයත් ගෙවතු වල පස පිලිබඳව එහි නිවැසියන්ට අවබෝධයක් නොමැත. වගාවට වඩාත් සුදුසු ලොම් පස සහිත ගෙවතු හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව 3 කට සීමා වේ. පාංශු බාදනය නිසා බොහෝ ගෙවතු නිසරු තත්ත්වයට පත්ව ඇති අතර එසේ භායනයට ලක් වූ ඉඩම්වල තත්ත්වය මෙම අධ්‍යයනයේදී නිරීක්ෂණය කරන ලදී. පාංශු බාදනයේ නිවුනාවය අනුව භායනයට ලක්වූ ඉඩම් වර්ගීකරණයට ලක් කොට ඇත. එ අනුව පාංශු බාදනයට ලක්වීම නිසා හුම් භායනයට ලක් වූ ගෙවතු 50 ක් වාර්තා වී ඇති අතර එයින් ඉඩම් කට්ටි 18 ක් දඩි ලෙස පාංශු බාදනයට ලක්වී ඇත. මධ්‍යස්ථ ලෙස හා සාපේක්ෂව අඩු වශයෙන් පාංශු බාදනය නිසා හුම් භායනයට ලක් වූ ගෙවතු සංඛ්‍යාවන් පිලිවෙලින් 17 ක් හා 15 ක් වේ.

පාංශු බාදනයට ලක්වූ ගෙවතු වල නොතරම් විශාල වූ හුම් ප්‍රමාණයක් භායනයට ලක්වී තිබේ ද යන්න පිලිබඳ අදාල තොරතුරු පහත වගුව අනුව විස්තර කර ඇත.

වගුව - 5.6

පාංශු බාදනයේ හිවුතාවය

හුම් ප්‍රමාණය (අක්කර)	පාංශු බාදන හිවුතාවය			එකතුව	ප්‍රතිශත (%)
	දැඩි පාංශු බාදනය	මධ්‍යස්ථ පාංශු බාදනය	අඩු පාංශු බාදනය		
1/4 - 1/2	04	06	07	17	34
1/2 - 3/4	06	08	03	17	34
1 - 1 1/2	05	03	03	11	22
1 1/2 <	03	-	02	05	10
එකතුව	18	17	15	50	100

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

පාංශු බාදනය නිසා හුම් භායනයට ලක් වූ ගෙවතු ඉඩම්වලින් අති බහුතරයක (68%) භායනයට පත් හුම් ප්‍රමාණය අක්කර 1/4 - 3/4 කාණ්ඩයට අයත් වේ. අක්කර 1- 1 1/2 විශාලත්වයෙන් යුතු හුම් ප්‍රදේශ භායනයට ලක් වූ ගෙවතු ඉඩම් කට්ටි සංඛ්‍යාව 11 ක් (22%) වන අතර අක්කර 1 1/2 ට වඩා වැඩි විශාලත්වයෙන් යුතු පාංශු බාදනයට ලක් වූ එවැනි ගෙවතු ඉඩම් කට්ටි සංඛ්‍යාව 5 ක් පමණක් වේ.

මෙලෙස ගෙවතු ඉඩම් පාංශු බාදනයට ලක්වීම හා වෙනත් හේතු නිසා එම ඉඩම්වලින් බොහෝමයක් වගා කටයුතු සඳහා යොදා ගෙන නොමැත. එලෙස වගා කටයුතු සඳහා යොදා ගෙන නොමැති ගෙවතු ඉඩම් සංඛ්‍යාව 47 ක් වේ. එම ඉඩම් වගා කටයුතු සඳහා යොදා නොගැනීමට හේතු පහත වගුව 5.7 මගින් විස්තර කෙරේ.

වගුව 5.7

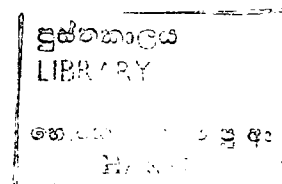
ගෙවතු ඉඩම් වගා නොකිරීමට හේතු

වගා නොකිරීමට හේතු	ඉඩම් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
ශ්‍රමය හිඟකම	03	6.4
අස්වැන්න ප්‍රමාණවත් නොවීම	04	8.5
අධික පාංශු බාදනය	07	14.9
ජලය හිඟකම	38	80.8
පස නිසරු බව	02	4.2
ගල් සහිත පසක් පැවතීම	11	23.4
මුළු ඉඩම් සංඛ්‍යාව	47	

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

බොහෝ ගෙවතු ඇතුළු ගොඩ ඉඩම් සංවර්ධනය නොකිරීමට බලපා ඇති ප්‍රධානතම හේතුව උග්‍ර ජල හිඟතාවයයි. ජල හිඟය බලපාන වගා නොකරන ගොඩ ඉඩම් කට්ටි සංඛ්‍යාව 38 ක් වන අතර එය 81% ක් පමණ වේ. පාංශු බාදනයෙන් බලපෑම, පස නිසරුවීම හා පස ගල් සහිත වීම යන හේතු නිසා වගා කටයුතු සඳහා යොදා නොගත් ගොඩ ඉඩම් සංඛ්‍යාවන් පිළිවෙලින් 7 (15%) ක්, 2 (4%) ක් හා 11 (23%) ක් වේ.

වගා කටයුතු සඳහා යොදා නොගත් කිසිදු මඩ ඉඩම් කට්ටියක් මෙම අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් පවුල්වල දක්නට නැත.

භයවන පරිච්ඡේදය

කෘෂිකර්මය හා අනෙකුත් නිෂ්පාදන කටයුතු

6.1 හැඳින්වීම.

ඇටඹේවෙල කණුගොලල ගම්මානයේ කෘෂිකාර්මික පසුබිම එනම්, ඒ ඒ කන්නවලදී වගා කරනු ලබන හෝග, තාක්ෂණ භාවිතය, කෘෂි උපදෙස් ලබා ගැනීම, බීජ භාවිතය, පොහොර භාවිතය, කෘෂි නිෂ්පාදන, නිෂ්පාදන වියදම හා කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල ලාභදායීත්වය, කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිය, අලෙවියේදී මුහුණ පෑමට සිදුවන ගැටළු හා සීමාකාරීකම් හා සත්ත්ව පාලන කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු මෙම පරිච්ඡේදයෙන් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

6.2 බෝග වගාව

ඇටඹේවෙල කණුගොලල ගම්මානය සතු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 200 ක් පමණ වේ. (ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ දත්ත අනුව) ගම්මානයේ මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව හා සැසඳීමේදී එම කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය කිසිසේත්ම ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනී යයි. කුඹුරු ඉඩම්වල මහ කන්නයේදී ප්‍රධාන හෝගය ලෙස වී වගාව සිදු කරනු ලබන අතර යල කන්නයේදී බඩඉරිඟු වගාව මූලික හෝගය ලෙස වගා කරනු ලැබේ.

ගෙවතු හා වෙනත් ගොඩ ඉඩම්, වර්ෂාව ලැබෙන මහ කන්නයේදී කන්න හෝ වාර්ෂික හෝග වගාව සඳහා යොදා ගනු ලබන අතර බහුවාර්ෂික හෝග සඳහා ගොඩ ඉඩම් යොදා ගනු ලබයි. 2005 යල කන්නයේදී අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් පවුල් විසින් සිදු කරන ලද වගා කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු පහත 6.1 වගුවෙහි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.1

2005 යල කන්නයේ වගා කරන ලද හෝග

හෝගය	වගා කරන ලද පවුල් ගණන	ප්‍රතිශතය (%)	වගා කරන ලද හුම් ප්‍රමාණය (අක්.)	ප්‍රතිශතය (%)
වී	08	15.1	5.91	14.1
මිරිස්	01	1.9	0.5	1.2
බඩඉරිඟු	44	83.0	35.54	84.7
එකතුව	53	100.0	41.95	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

යල කන්නයේදී පවතින ජල හිඟතාවය හා අධික වියළි කාලගුණික තත්ත්වයන් නිසා වගා කටයුතුවලට ජලය සපයා ගැනීමට හැකි ජල මූලාශ්‍රයන් ආසන්නයේ පිහිටි මඩ ඉඩම්වල පමණක් සිදු කරනු ලැබේ. ඒ අනුව සාපේක්ෂව ජල පරිභෝජනය ඉහළ වී වැනි හෝග කෙරෙහි ගොවීන් යොමු වීම අඩුවී ඇති අතර වී වගාව සිදු කරන ලද ගොවීන් සංඛ්‍යාව 8 ක් පමණි. එය වගා කටයුතු සිදු කරන ලද මුළු ගොවීන් සංඛ්‍යාවෙන් 15% ක් පමණ වූ ප්‍රතිශතයක් වේ. තවද වී වගා කරන ලද සමස්ත හුම් ප්‍රමාණය අක්කර 6 කට ආසන්න අගයක් ගන්නා අර එය අදාළ කන්නයේදී වගා කටයුතු කරන ලද මුළු හුම් ප්‍රමාණයෙන් 14% ක් පමණ අගයක් ගනී. එක් ගොවි පවුලක් පමණක් මිරිස් වගාව සඳහා යොමු වී ඇති අතර මිරිස් වගා කර ඇති හුම් ප්‍රමාණය අක්කර හතරකට සීමා වී ඇත. අඩු ජල පරිභෝජනයක් සහිත ලාභදායී වගාවක් ලෙස බඩඉරිඟු මෙම ගම්මානයේ ජනප්‍රිය වී ඇති අතර වගා කටයුතු සිදු කරන ලද ගොවි පවුල්වලින් 83% ක් වන ප්‍රමාණයක් බඩඉරිඟු වගාව සඳහා යොමු වී ඇත. එමෙන්ම වගා කරන ලද මුළු හුම් ප්‍රමාණයෙන් 85% ක් පමණ බඩ ඉරිඟු වගාව සඳහා යොදා ගෙන ඇත. මෙම

තොරතුරු අනුව යල කන්තයේදී වගාව සඳහා ගොවීන් යොමුවීම සාපේක්ෂව අඩු බවත් හෝග විවිධත්වය ද ඉතාමත් සීමිත බවත් පැහැදිලිව පෙනී යයි.

මෙම ප්‍රදේශයට වර්ෂාව ඉතා හොඳින් ලැබෙන මහ කන්තයේදී වගා කටයුතු බහුලව සිදු කරන අතර, හෝග වගා භූමි ප්‍රමාණය හා වගාව සඳහා යොමු වන ගොවීන් සංඛ්‍යාව ද ඉහළ අගයක් ගනී. අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද 2005/2006 කන්තයේදී ගම්මානයේ වගා කටයුතු පිළිබඳ විස්තර වගුව 6.2 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.2

2005/2006 මහ කන්තයේ හෝග වගා තොරතුරු

හෝගය	වගා කරන ලද ගොවීන් සංඛ්‍යාව	වගා කරන ලද භූමි ප්‍රමාණය (අක්.)	ප්‍රතිශතය (%)
චී	79	79.1	77.95
බඩඉරිඟු	19	16.1	15.85
ඵලවඵ/මිශ්‍රකෝග	03	1.75	1.72
මෑ	02	2.5	2.45
වම්බටු	01	1.0	0.97
කුරක්කන්	01	0.5	0.48
තල	01	0.25	0.24
කීරි අල	01	0.25	0.24
		101.45	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

හෝග වගා කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් ජලය පවතින බැවින් මහ කන්තයේදී වැඩි භූමි ප්‍රමාණයක් වගා කටයුතු සඳහා යොදාගන්නා අතර චී වැනි ප්‍රධාන හෝග සඳහා මෙහිදී ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබේ. ඉහත තොරතුරු අනුව චී වගා කරනු ලබන ගොවීන් සංඛ්‍යාව හා චී හෝගය වගා කරන ලද භූමි ප්‍රමාණයද ඉහළ අගයක් ගන්නා බව පෙනී යයි. ගොවීන් සතු කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය සාපේක්ෂව අඩු අගයක් ගන්නා බැවින් ගොවීන් 79 දෙනෙකු විසින් වගා කරන ලද චී වගා භූමි ප්‍රමාණය අක්කර 79 කට සීමා වී ඇත. සාපේක්ෂව පවතින ලාභදායී බව, කෙටිකාලීන හෝගයක් වීම හා වගා කිරීම හා අනෙකුත් ශාඛ්‍ය විද්‍යාත්මක කටයුතුවල පවතින පහසු බව නිසා බඩඉරිඟු වගාව සඳහා ද සාපේක්ෂව වැඩි ගොවීන් පිරිසක් යොමු වී ඇත. චී හා බඩඉරිඟු හැරුණු විට ගොවීන් ප්‍රධාන වශයෙන්ම ඵලවඵ වගාව සඳහා යොමු වී ඇති අතර ඵම ගොවීන් සංඛ්‍යාව 6 ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත. හේන් වගාව සිදු කිරීමෙන් ගොවීන් ඇත් වීමත් සමග විශේෂිත හේන් හෝග ලෙස කුරක්කන් වැනි ධාන්‍ය හෝග හා තල වැනි තෙල් හෝග සතුව තිබූ ස්ථානය ද අහිමි වී ගොස් ඇති බව ඵම හෝග වගා කර ඇති සුළු භූමි ප්‍රමාණය හා වගාවට යොමු වී ඇති අඩු ගොවීන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳව විමසීමේදී පැහැදිලි වේ.

වගා කටයුතු පිළිබඳව සැලකීමේදී චී වගාව සම්පූර්ණයෙන්ම යැපීම සඳහා සිදු කරන බවත් බඩ ඉරිඟු වගාව ප්‍රධාන වශයෙන්ම අලෙවිය සඳහා සිදු කරන බවත් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. කුරක්කන් වැනි ධාන්‍ය වගාවන් ද යැපීමේ අරමුණින් පමණක් සිදු කරනු ලැබේ. ඵලවඵ වගාව යැපීම හා අලෙවිය යන කරුණු ද්විත්වයම අරභයා සිදු කරනු ලැබේ.

6.3 බහු වාර්ෂික හෝග වගාව

අධ්‍යයන ශ්‍රාමයේ ගොවීන් බහුවාර්ෂික හෝග වගා කටයුතු ගෙවතු හා සෙසු ගොඩ ඉඩම් ආශ්‍රිතව සිදු කරනු ලබන අතර ආහාරමය වැදගත්කමින් යුතු හා ආහාරමය නොවන වැදගත්කමින් යුතු හෝග නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් පවුල්වලට අයත් ඉඩම්වල දක්නට ලැබුණු බහුවාර්ෂික හෝග වර්ග හා ගස් ප්‍රමාණයන් පහත 6.3 වගුවෙහි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.3

බහුවාර්ෂික හෝග වර්ග

හෝගය	වගා කර ඇති ගොවින් සංඛ්‍යාව	ගස් සංඛ්‍යාව
පොල්	33	208
අඹ	20	55
කෙසෙල්	10	182
ගම්මිරිස්	05	265
කජු	02	08
දෙහි	15	60
දොඩම්	05	10
කොස්	23	85
සියඹලා	05	15
තේක්ක	03	65

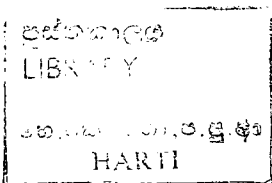
මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

පොල්, කොස් හා අඹ යන ප්‍රධාන බහුවාර්ෂික ගොඩ සහිත ගෙවතු හා ගොඩ ඉඩම් ප්‍රමුඛ ලෙස මෙම ගම්මානයෙහි නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. මෙම ප්‍රදේශයට විශේෂිත හෝග ලෙස දෙහි හා දොඩම් වගාව සඳහා යොමු වූ ගොවී පවුල් සංඛ්‍යාවක් (පවුල් 20) නියැදිය තුළ හඳුනා ගත හැකිය. ජල අවශ්‍යතාවය ඉහළ කෙසෙල් හෝගය ද බහුවාර්ෂික හෝග වගාවක් යටතේ සිදු කරන ගොවීන් ද සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් (19) සිටිති. සුළු අපනයන (කෘෂිකාර්මික) හෝගයක් ලෙස ගම්මිරිස් වගාව ගම්මානයෙහි ගොවීන් සුළු පිරිසක් (5) අතර ජනප්‍රිය වී ඇත.

පොල් වගාවෙහි අස්වැන්න ගෘහස්ථ පාරිභෝජනය සඳහා පමණක් බොහෝ විට යොදා ගන්නා අතර ගොවීන් සුළු පිරිසක් පමණක් අතිරික්ත අස්වැන්න අලෙවි කරනු ලැබේ.

6.4 කෘෂිකර්මයේදී තාක්ෂණය ලබා ගැනීම.

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද නියැදියට අයත් සෑම පවුලක්ම පාහේ කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නියුක්ත වුවද තම කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණ දැනුම නියමිත මූලාශ්‍රයන් මගින් ලබා ගන්නා ගොවීන් සංඛ්‍යාව පිළිබඳ සැහීමකට පත් විය නොහක. කෘෂිකාර්මික උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා ගොවීන් යොමුවීම පහත වගුව 6.4 මගින් පෙන්වා ඇත.

වගුව - 6.4

කෘෂිකාර්මික උපදෙස් හා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා ගැනීමට යොමුවීම.

කෘෂිකාර්මික ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්	යොමු වී ඇති ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
වගා ක්‍රම	25	24.3
බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය	24	23.3
පොහොර භාවිතය	20	19.4
කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය	26	25.2
කෘෂි යන්ත්‍ර හා උපකරණ භාවිතය	06	5.8
අලෙවිය	01	1.0
ගොවි ණය	01	1.0
රක්ෂණය	0	-
මුළු ගොවීන් සංඛ්‍යාව	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

මෙම දත්ත අනුව උපදෙස් ලබා ගැනීමට යොමු වී ඇති ගොවීන් ප්‍රතිශතය ඉතාමත් අඩු අගයක් ගන්නා බව පෙනී යයි. ඒ ඒ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සැලකීමේදී වැඩිම ගොවීන් (26) පිරිසක් යොමු වී සිටින්නේ කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය සම්බන්ධයෙනි. ගොවීන් උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා යොමු වී ඇති සෙසු ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික කටයුතු ලෙස වගා ක්‍රම (ගොවීන් 25), බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතය (ගොවීන් 24) සහ පොහොර භාවිතය (ගොවීන් 20) හඳුන්වා දිය හැකිය. යන්ත්‍ර හා උපකරණ භාවිතය පිළිබඳව ගොවීන් උපදෙස් ලබා ගැනීම ඉතාමත් පහළ අගයක් ගන්නා අතර ගොවි ණය හා අලෙවිය සම්බන්ධව උපදෙස් ලබා ගැනීමට යොමු වී ඇති ගොවීන් සංඛ්‍යාව එක් අයෙකි. කෘෂි රක්ෂණය සම්බන්ධව කිසිදු ගොවියෙකු උපදෙස් ලබා ගැනීමට යොමු වී නොමැත.

ඒ ඒ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා උපදෙස් ලබා ගැනීමට යොමු වී ඇති ගොවීන් අදාළ උපදෙස් හා තාක්ෂණික දැනුම ලබා ගත්තේ කිනම් පුද්ගලයින්ගෙන් ද යන්න පිළිබඳවද අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද අතර අදාළ විස්තර පහත වගුව 6.5 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.5

කෘෂිකාර්මික උපදෙස් හා තාක්ෂණික දැනුම ලබා ගන්නා මූලාශ්‍රයන්

මූලාශ්‍රය	කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම								
	වගා ක්‍රම	බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය	පොහොර	කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතය	කෘෂි යන්ත්‍ර හා උපකරණ භාවිතය	අලෙවිය	ගොවි ණය	එකතුව	ප්‍රතිශතය (%)
කෘෂි උපදේශක	1	-	-	-	-	-	-	1	0.9
ගොවිජන සේවා නිලධාරීන්	3	1	3	1	-	-	-	8	7.7
පෞද්ගලික බැංකු	-	-	-	-	-	-	1	1	0.9
පෞද්ගලික සමාගම	1	1	1	-	1	-	-	4	3.8
පෞද්ගලික වෙළඳසැල්	-	1	6	11	-	1	-	19	18.4
ගොවි සංවිධාන	1	2	3	6	-	-	-	12	11.6
වෙනත් ගොවීන්ගෙන්	19	19	7	8	5	-	-	58	56.3
එකතුව	25	24	20	26	6	1	1	103	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

කෘෂිකාර්මික උපදෙස් හා තාක්ෂණික දැනුම ලබා ගැනීමේදී ප්‍රධාන වශයෙන් ගොවීන් යොමු වී සිටින්නේ විධිමත් නොවන මූල්‍යාලය වෙත බව පෙනී යයි. විශේෂයෙන්ම කෘෂි උපදේශක, ගොවිජන සේවා නිලධාරී හා පුද්ගලික බැංකු හා ගොවි සංවිධාන වැනි විධිමත් මූල්‍යාලය වෙතින් උපදේශ ලබා ගත් සංඛ්‍යාව 22 ක් වන අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස එය 21% ක් පමණ වේ. සෙසු ගොවීන් වෙත යොමු වී උපදෙස් ලබා ගත් අවස්ථා සංඛ්‍යාව ඉතා ඉහල අගයක් (58) ගන්නා අතර එය 56% ක ප්‍රතිශතයකි. පෞද්ගලික වෙළඳසැල් වෙත යොමු වී උපදෙස් ලබා ඇති අවස්ථා වැඩි සංඛ්‍යාවක් (19) පවතී. විශේෂයෙන්ම කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳ උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා වැඩි අවස්ථා ගණනකදී (11) පෞද්ගලික වෙළඳසල් වෙත යොමු වී ඇත. එසේම කෘෂිකර්මයට සම්බන්ධ උපදෙස් ලබා ගැනීමේදී කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ හා නිෂ්පාදන සහකාරවරුන් වෙත උපදෙස් සඳහා යොමු නොවීම ඔවුන් කෙරෙහි ගොවීන්ගේ පවතින ආකල්පය පැහැදිලි කරන අවස්ථාවකි.

6.5 බීජ භාවිතය

ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලදී බීජ භාවිතය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කරන ලද අතර වී හා අනෙකුත් බෝග සඳහා භාවිතා කරන ලද බීජ සපයා ගැනීම පිළිබඳ තොරතුරු පහත වගුව 6.6 හි දක්වා ඇත.

වගුව- 6.6

වගා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය බීජ සපයා ගැනීම.

බීජ ලබා ගත් ප්‍රභවය	බිත්තර වී		සෙසු හෝග සඳහා බීජ	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
1. ස්වයං බීජ	46	57.50	04	7.4
2. පුද්ගලික වෙළඳපොළ	-	-	30	55.6
3. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය	17	21.25	20	37.0
4. සෙසු ගොවීන්	17	21.25	-	-
එකතුව	80	100.0	54	100.0

මූල්‍යාලය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

වී වගා කරන මුළු ගොවීන් 80 ක් අතරින් ස්වයං බීජ නිපදවා ගැනීම හරහා වගාවට අවශ්‍ය බීජ තමන් විසින්ම සපයා ගත් ගොවීන් 46 දෙනෙකු (57.5%) නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය මගින් ලබා දෙන බිත්තර වී ලබා ගැනීමට හා සෙසු ගොවීන්ගෙන් තම බිත්තර වී අවශ්‍යතාවය සපුරා ගන්නා ගොවීන් 17 දෙනෙකු බැගින් අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වේ. විශේෂයෙන්ම ගුණාත්මක තත්ත්වයේ බිත්තර වී සපයා ගැනීමට නොහැකිවීම මෙම ගොවීන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළුවකි. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයෙන් සපයන බීජ ප්‍රමාණයන් ද සීමාසහිත මට්ටමක පවතී. එළවළු හා සෙසු හෝග පිළිබඳව සැලකීමේදී ඉතාමත් වැඩි ගොවීන් පිරිසක් (මුළු ගොවීන් 54 දෙනෙකුගෙන් ගොවීන් 30) පුද්ගලික වෙළඳසල් වෙතින් තම බීජ අවශ්‍යතාවය සපුරා ගන්නා බව පෙනී යයි. 37% ක් පමණ ප්‍රතිශතයක් වූ ගොවීන් පිරිසක් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත යොමු වීමක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි වූ අතර ස්වයං බීජ යොදා ගනිමින් සෙසු බෝග වගාවන් සිදු කරන ගොවීන් ප්‍රතිශතය 7% ක් පමණ වේ.

වී වගා කටයුතු සිදු කරන ලද ගොවීන් 80 අතරින් ගොවීන් 68 දෙනෙකුම (85%) පවසා සිටියේ බිත්තර වී ලබා ගැනීම ගැටළුවක් නොවන බවත් ලබා ගැනීමට තිබෙන බීජ මූල්‍යාලයන්

පිළිබඳව තමන් සැහීමට පත් වන බවත්ය. එළවළු හා සෙසු බෝග වගා කටයුතුවල නියුතු ගොවීන් වැඩි පිරිසක් (ගොවීන් 50) එනම් එම වගා කටයුතු වල නියුතු ගොවීන්ගෙන් 92.5% බිජු ලබා ගැනීම සම්බන්ධව තමන්ට ගැටළු හා සීමාකාරීකම් නොමැති බව පවසා සිටියහ.

6.6 ජල පාලනය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළ මඩ ඉඩම් ආශ්‍රිත හෝග වගාවන් සඳහා මහ කන්තයේදී වර්ෂා ජලය ප්‍රධාන වශයෙන් යොදා ගන්නා අතර යල කන්තයේදී හා ජල හිඟයට මුහුණ දීමට සිදුවන සෙසු අවස්ථාවන්හිදී සුළු වාරිමාර්ග පද්ධතීන් කිහිපයකින් වාරි ජල අවශ්‍යතාවය සපුරා ගනී. ගම්මානය හරහා ගලා බසින දිය කඳුරු කිහිපයක් හා එම දිය කඳුරු ආශ්‍රිතව ගොඩ නංවා ඇති අමුණු හා ඇල මාර්ග වලින් මෙම සුළු වාරිමාර්ග පද්ධතීන් සමන්විත වේ. මෙම දිය කඳුරු පෝෂණය කරනු ලබන රක්ෂිත හා ජල මූලාශ්‍ර ලෙස පවතින බුබුළු කිහිපයක් මෙම ගම්මානයේ වගා කටයුතු හා සෙසු ජල අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ජලාධාර ලෙස යොදා ගනු ලැබේ. එවැනි ස්වාභාවික ජල උල්පත් ලෙස ගල්කඩේ බුබුළු, වැරැල්ලමත්ඬිය බුබුළු, තල්පැලේ බුබුළු හා දියවිමත්ඬිය බුබුළු හඳුන්වා දිය හැකිය.

සුළු වාරිමාර්ග හා සම්බන්ධ දිය කඳුරු ලෙස කණුගොල්ල මය, හැපොල මය, කිනිලියගේ කඳුරු, නාරංපෙන කඳුරු, නොට්ලේල කඳුරු හැදින්විය හැකි අතර, මෙම දිය කඳුරු ආශ්‍රිත අමුණු හා ඇල මාර්ග පද්ධතියක් ගොඩ නංවා ඇත. තවද කිඹුලාවෙල ඇල, දෙයියන්ගේ වෙල ඇල, දුණුබිත්ද කැටිය අමුණ හා ඇල, ඇටඹේවෙල අමුත හා ඇල ගම්මානයේ පවතින සුළු වාරිමාර්ග පද්ධතියට අයත් සෙසු ඇල මාර්ග හා අමුණු කිහිපයකි.

මෙම අමුණු, දිය කඳුරු හා ඇල මාර්ගවලින් සමන්විත සුළු වාරිමාර්ග පද්ධති ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතින අතර ප්‍රදේශයේ ගොවි සංවිධාන මෙහි ජල පාලන කටයුතුවලදී ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සමග එකාබද්ධව කටයුතු කරයි.

වියළි කාලයේදී මෙම අමුණු හා ඇල මාර්ග ආශ්‍රිත ජල සම්පත වගා කටයුතුවලට මෙන්ම ගම්වැසියන්ගේ එදිනෙදා කටයුතු (ස්නානය, පානය, සේදීම වැනි) සඳහා ද බහුලව යොදා ගනී.

6.7 පොහොර භාවිතය

රසායනික පොහොර භාවිතය සඳහා ගොවීන් අධික ලෙස යොමුවීම ශ්‍රී ලංකාවේ වී හා එළවළු ඇතුළු සියළුම බෝග වගාවන් හි සුලභ ලක්ෂණයකි. අධ්‍යයන ග්‍රාමයේ ගොවීන්ගේ වගා කටයුතු සඳහා පොහොර භාවිතය පිළිබඳ දත්ත රැස් කරන ලද අතර නියැදියට අයත් කිසිදු ගොවියෙකු කාබනික පොහොර භාවිතය සඳහා පෙලඹී නොමැතිවීම විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතුය.

එ ඒ බෝග වගාවන් සඳහා පොහොර ලබා ගැනීමේ මූලාශ්‍රයන් පහත වගුව 6.7 මගින් ඉදිරිපත් කෙරේ..

වගුව - 6.7

පොහොර ලබා ගැනීමේ මූලාශ්‍රයන්

පොහොර ලබා ගත් මූලාශ්‍රය	ඒ වගාව		එළවළු වගාව	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
1. පුද්ගලික වෙළඳසැල්	66	30.5	77	68.1
2. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය	150	69.5	36	31.9
එකතුව	216	100.0	113	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

වී වගාව සහ එළවළු ඇතුළු සෙසු බෝග වගා කටයුතු සඳහා පොහොර ලබා ගන්නා මූල්‍යයන් දෙකක් පමණක් මෙම ගම්මානයේ ගොවීන් විසින් යොදා ගනු ලබන අතර මෙම බෝග කාණ්ඩ සඳහා පොහොර ලබා ගැනීමේ හාත්පසින්ම වෙනස් වූ හැසිරීම් නිරීක්ෂණය කළ හැකිය. වී වගාව සඳහා අවශ්‍ය පොහොර ලබා ගැනීමේ අවස්ථා 216 ක් අතරින් අවස්ථා 150 කදී (70%) ගොවීන් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වෙත යොමු වී ඇත. මෙම තත්වය රජය විසින් පොහොර සහනාධාරය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය. සෙසු අවස්ථාවන්හිදී ගොවීන් පුද්ගලික වෙළඳසැල් එළවළු හා සෙසු හෝ වගා කිරීමේදී 68% ක් පමණ වූ අවස්ථා ගණනකදී ගොවීන් පුද්ගලික වෙළඳසැල් සඳහා යොමු වී ඇති බව පෙනී යයි.

6.8 නිෂ්පාදනය

ඇටබේටෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ 2005 යල සහ 2005/2006 මහ කන්නයන්හි හෝග නිෂ්පාදනය පිළිබඳව මෙම අධ්‍යයනයේදී අවධානය යොමු කරන ලදී. ඒ ඒ කන්නයන්හිදී වගා කරන ලද හෝග වර්ග හා එම එක් එක් හෝගයන්හි නිෂ්පාදනය හා අලෙවිය ආශ්‍රිත තොරතුරු පහත වගුව 6.8 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.8

2005 යල කන්නයේ හෝග නිෂ්පාදනය

හෝගය	වගා කළ ගුම් ප්‍රමාණය (අක්කර)	නිෂ්පාදනය (කි.ග්‍රෑ.)	සාමාන්‍ය නිෂ්පාදනය (කි.ග්‍රෑ./අක්කර)
වී	5.91	7375	1248
මිරිස්	0.5	50	100
බඩඉරිඟු	35.54	36583	1029

මූල්‍යය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

යල කන්නය තුළ වගා කරන ලද හෝගයන්හි විවිධාංගීකරණය වගා කරන ලද හුම් ප්‍රමාණය හා අස්වැන්න යන සෑම අංශයක්ම ඉතාමත් අවම අගයක් ගන්නා බව පෙනී යයි. විශේෂයෙන්ම මෙම කන්නයේදී වාරිජල පහසුකම් ඉතාමත් සීමිත වීම මෙයට හේතු වේ. ඒ ඒ හෝගයන්හි සාමාන්‍ය අස්වැන්න පිළිබඳව සැලකූ විට මෙම ගම්මානයේ හෝගයන්හි සාමාන්‍ය අස්වැන්න නිර්දේශිත අගයන්ට වඩා ඉතාමත් පහළ අගයක් ගන්නා බව පැහැදිලි වේ. 2005/2006 මහ කන්නයේ හෝග නිෂ්පාදන තොරතුරු පහත වගුව 6.9 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.9

2005/2006 මහ කන්නයේ හෝග නිෂ්පාදන තොරතුරු

හෝගය	වගා කළ ගුම් ප්‍රමාණය (අක්කර)	නිෂ්පාදනය (කි.ග්‍රෑ.)	සාමාන්‍ය නිෂ්පාදනය (කි.ග්‍රෑ./අක්කර)
වී	79.1	98523	1247.1
බඩඉරිඟු	16.1	14226	748.75
එළවළු/මිශ්‍ර හෝග	1.75	1328	758.85
මෑ	2.5	1268	6342
වම්බොටු	1	840	840
කුරක්කන්	.5	84	168
තල	.25	63	252
කිරිඳල	.25	150	600

මූල්‍යය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

මහ කන්තයේ හෝග නිෂ්පාදනයද හෝගයන්හි සාමාන්‍ය අස්වැන්න අඩු මට්ටමක පවතින බව පෙනී යයි. මෙම ප්‍රදේශයේ ගොවීන් ඒ ඒ හෝගයන්හි විභව අස්වැන්නට වඩා ඉතාමත් පසුපසින් සිටින බව පෙනී යයි. එනක බිම් ප්‍රමාණයකින් ලැබෙන අස්වැන්න අඩුවීමට බලපාන සාධක සොයා බලා ඒ සඳහා කඩිනම් පියවර ගත යුතුව ඇත.

6.9 නිෂ්පාදන පිරිවැය

අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ වී සහ බඩ ඉරිඟු යන හෝගයන්හි නිෂ්පාදන වියදම මෙම අධ්‍යයනයේදී අවධානයට යොමු කරන ලදී. මෙම හෝග සඳහා වන නිෂ්පාදන පිරිවැය පහත වගුව 6.10 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.10

වී වගාව සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය

භූමි ප්‍රමාණය අක්කර	යෙදවුම් වර්ගය	වියදම රු.	නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ.
5.66	බිම් සකස් කිරීම	5151.00	5650
	බිත්තර වී	6760.00	
	පොහොර	13950.00	
	කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය	6600.00	
	අස්වනු නෙලීම	4700.00	
	පවුලේ ශ්‍රමය	112408.65	
	කුලී ක්‍රමය	6047228	

නිෂ්පාදන පිරිවැය (පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත්ව) 210040.93

නිෂ්පාදන පිරිවැය (පවුලේ ශ්‍රමය නොසලකා) 97632.28

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ගොවීන්ගෙන් ලත් දත්ත හා තොරතුරු මත අක්කර 5.66 ක් වූ භූමි ප්‍රමාණයක වී වගා කටයුතු සඳහා දැරීමට සිදු වූ පිරිවැය ඉහත වගුවෙහි දක්වා ඇත. ඒ අනුව මෙම භූමි ප්‍රමාණයෙන් ලද මුළු අස්වැන්න කි.ග්‍රෑ. 5650 ක් පමණක් වේ. සාමාන්‍යයක් ලෙස අක්කරයකට ලැබී ඇති අස්වැන්න කි.ග්‍රෑ. 1000 ක් පමණ වූ ඉතාමත් අඩු අගයක් ගනී. එනම් අක්කරයක සාමාන්‍ය අස්වැන්න බුසල් 50 කටත් වඩා අඩු (බුසල් 47.5) අගයකි.

අදාළ මුළු භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා දරා ඇති මුළු පිරිවැය (පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත්ව) රු. 210,040.93 ක් වන අතර පවුලේ ශ්‍රමය නොසලකා හැරිය විට එය රු. 97632.28 ක් වේ. මෙම අගයන් පිළිබඳව සැලකීමේදී අක්කරයක් වගා කිරීම සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය සමග මුළු වියදම රු. 37110 ක් වැනි ඉතාමත් විශාල අගයක් ගන්නා අතර පවුලේ ශ්‍රමය නොසලකා හැරිය විට දැරීමට සිදුවන පිරිවැය රු. 17250 ක් පමණ වේ.

අදාළ කන්තයේදී පැවති වී ගැණුම් මිල රු. 16.50 ක් ලෙස සැලකුවිට අක්කරයක් මගින් ලබා ගත හැකි වී වල වටිනාකම හෝ ආදායම රු. 16467.00 ක් පමණ වේ.

වී වගාවේදී වඩා වැඩිම පිරිවැයක් ශ්‍රමය සඳහා දැරීමට සිදුවන අතර පොහොර සඳහා දෙවනුව වැඩිම වියදමක් දැරීමට සිදු වේ. ශ්‍රම අවශ්‍යතාවයෙන් වැඩි නොටසක් පවුලේ සාමාජිකයන් විසින්ම දරණු ලබන බැවින් එය සැහවුණු පිරිවැයක් ලෙස පවතී. කෙසේ වෙතත් වී වගාව ඉතා කුඩා භූමිවල සිදු කරන තිසා මෙන්ම වෙනත් දේශගුණික, පාංශු හා

ශ්‍රේණි විද්‍යාත්මක සාධක නිසා ප්‍රදේශයේ සාමාන්‍ය වී වගා අස්වැන්න ඉතාමත් අවම මට්ටමක පවතී. එම තත්වයන් යටතේ වී වගාව පාඩුදායක වගාවක් වූවද ආහාර සුරක්ෂිතතාවය සඳහා සහ සාම්ප්‍රදායික වගාවක් ලෙස එයට ලැබී ඇති ප්‍රමුඛතම බව නිසා ගොවිහිමි එක් කන්නයක් හෝ වී වගාව සඳහා යොමු වෙති.

අක්කරයක් සඳහා වී වගා කිරීමේ පිරිවැය (පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත්ව)

- රු. 37110.00

අක්කරයක වී වගාවෙන් ලැබෙන ආදායම

- රු. 998 x 16.50

- රු. 16467.00

- අක්කරයක වී වගාවෙන් ලැබෙන ලාභය (පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත්ව) - රු. 16467.00-37110.00)

- රු. 20643.00

මේ අනුව අක්කරයක වී වගා කිරීම නිසා ගොවීන්ට දැරීමට සිදුවන පාඩුව රු. 20643.00 පමණ වේ. නවද පවුලේ ශ්‍රමය නොසලකා හැරිය විට ද වී වගාව තුළින් මෙම ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ට ලාභයක් ලබා ගැනීමට නොහැකි අතර දැරීමට සිදුවන පාඩුව සාපේක්ෂව අඩුය.

අක්කරයක් සඳහා වී වගා කිරීමේ පිරිවැය (පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත් නොකොට)

- රු. 17250.00

අක්කරයක වී වගාවට ලැබෙන ආදායම

- රු. 16467.00

- අක්කරයක වී වගා කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභය(පවුලේ ශ්‍රමය ඇතුළත් නොකොට)

- රු. 783.00

පවුලේ ශ්‍රමය සඳහා වටිනාකමක් ලබා නොදී වී වගාවෙන් පිරිවැය හා ආදායම් පිළිබඳව සලකා බැලූ විට වී වගාව පාඩුදායක හෝගයක් බව පෙනී යයි. පවුලේ ශ්‍රමය නොසලකා හැර අක්කරයක වී වගා කිරීමේදී ගොවීන්ට දැරීමට සිදුකර පාඩුව රු. 783.00 පමණ වේ. ඉහතදී සඳහන් කළ පරිදි අඩු අස්වැනු ලැබීම මෙලෙස වී වගාවෙන් පාඩු විදීම සඳහා බලපාන ප්‍රධානතම හේතුවයි. එමෙන්ම පොහොර සඳහා විශාල පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම ද මෙයට තවත් හේතුවක් ලෙස පෙන්වා දිය හැකිය.

6.10 අලෙවිය.

ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ ගම්වැසියන්ගේ ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කෘෂිකර්මාන්තය වන අතර ගොවීන්ගේ හෝග නිෂ්පාදන සාධාරණ මිලට අලෙවි කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පහසුකම් හා හැකියාව පැවතීම ඔවුන්ගේ ආදායම් සුරක්ෂිතතාව සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයකි. ගම්මානයේ කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිය සිදු කරන ආකාරය පිළිබඳව අධ්‍යයනයේදී අවධානය යොමු කරන ලදී. ඊ අනුව ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ විවිධ හෝග නිෂ්පාදන අලෙවි රටාව පිළිබඳ විස්තර පහත වගුව 6.11හි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.11

හෝග නිෂ්පාදන අලෙවි රටාව.

අලෙවි මූලය	අලෙවි කල වාර ගණන	ප්‍රතිශතය (%)	අලෙවි කල ප්‍රමාණය	
			කි.ග්‍රෑ.	ප්‍රතිශතය
පාරිභෝගිකයා	15	10.9	7918	13.2
සිල්ලර වෙළෙන්දා	36	26.3	11419	18.9
තොග වෙළෙන්දා	75	54.7	38263	63.6
අතරමැදියා	11	8.1	2617	4.3
එකතුව	137	100.0	60217	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ගොවීන් විසින් තම නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා තෝරා ගන්නා අලෙවි මූලයන් ප්‍රධාන කාණ්ඩ හතරකට බෙදා දැරවිය හැකිය. (පාරිභෝගිකයා, සිල්ලර වෙළෙන්දා, නොග වෙළෙන්දා සහ අතරමැදියා). මෙම ප්‍රධාන අලෙවි මූලයන් අතරින් නොග වෙළෙන්දා ප්‍රධාන ස්ථානයක් ගන්නා අතර වැඩිම අවස්ථා ගණනක් (මුළු අලෙවි අවස්ථා ගණනින් 55% පමණ) සහ වැඩිම හෝග නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයක් හෙවත් කි.ග්‍රෑ 38263 (අලෙවි කරන ලද මුළු නිෂ්පාදන වලින් 64% ක් පමණ) මෙම අලෙවි මාර්ගය හා සම්බන්ධව පවතී. සිල්ලර වෙළෙන්දන් වෙත අලෙවි කරන ලද වාර ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 26% ක් පමණ වන අතර එම මූලාශ්‍රය වෙත අලෙවි කරන ලද හෝග නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 11419 ක් පමණ වේ (19%). සිල්ලර හා නොග වෙළෙන්දාට අමතරව කෙලින්ම පාරිභෝගිකයන්ට ගොවීන් තමන් විසින්ම හෝග අලෙවි කිරීමේ අලෙවි මාර්ගයක් ද පවතින අතර එ මසසේ අලෙවි වන ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 13% ක් පමණ වේ. තවද මෙම අලෙවි මූලයන්ට අමතරව ගොවීන් සෙසු අතරමැදියන් හට විශේෂයෙන්ම කෘෂි නිෂ්පාදන එකතු කරන්නන් වෙත ද තම නිෂ්පාදන අලෙවි කිරීම නිරීක්ෂණය කළ හැකි අතර එය සාපේක්ෂව අඩු ප්‍රතිශතයකින් සිදු වේ. මුළු කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවි අවස්ථා අතරින් 8% ක් පමණ සහ අලෙවි කරන ලද මුළු නිෂ්පාදන අතරින් 4% ක් පමණ මෙම අලෙවි මූලයන් යටතේ සිදුවී ඇත.

ගොවීන් හට තම නිෂ්පාදන අලෙවි කර ගැනීමට වඩාත් පහසු හා සුදුසු ස්ථානයක් පැවතීම ඔවුන්ගේ අලෙවි ගැටළු සඳහා පවතින ප්‍රධාන විසඳුමකි. එමගින් ගොවීන් හට අවශ්‍ය ප්‍රවාහන වියදම් දැරීමට සිදු නොවන අතර අලෙවියට සම්බන්ධ සෙසු පාර්ශවයන් සමග තම ගණුදෙනු දිගුකාලීනව පවත්වා ගැනීමට ද එය රුකුලක් වේ. ඇටබේවෙල- කණුගොල්ල ගම්මානයේ ගොවීන් තම අලෙවි ස්ථාන ලෙස භාවිතා කරනු ලබන ස්ථානයන් පිලිබඳ විස්තර පහත 6.12 වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව - 6.12

හෝග නිෂ්පාදන අලෙවි කරනු ලබන ස්ථාන

අලෙවි කළ ස්ථානය	අලෙවි කළ අවස්ථා ගණන	අලෙවි කළ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය (කි.ග්‍රෑ.)	ප්‍රතිශතය(%)
තගරය	30	9626.33	18.8
ගම්මානයට ආසන්න පොළ	03	249.50	0.5
තම නිවස	26	6566.33	12.8
ගොවිබිම්	51	34661.34	67.8
එකතුව	110	51103.50	

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

මහියංගනය-බිබිල ප්‍රධාන මාර්ගය මෙම ගම්මානය මැදින් වැටී ඇති බැවින් බොහෝ ගැණුම්කරුවන්හට පහසුවෙන් මෙම ගම්මානයට ලඟාවී ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීම පහසු වී ඇත. එබැවින් ගම්මානයටම පැමිණ මිලදී ගැනීමේ කටයුතු සිදුකළ අවස්ථා සංඛ්‍යාව ඉහළම අගයක් (අවස්ථා 77) ගන්නා අතර එහි ප්‍රතිශතය මුළු මිලදී ගැනීම් අවස්ථාවලින් 70% ක් පමණ වේ. තවද එම ආකාරයෙන් ගම්මානයටම පැමිණ මිලදී ගන්නා ලද නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය අලෙවි කරන ලද මුළු නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයෙන් 81% ක් පමණ වේ. වඩා වැදගත්ම ලක්ෂණය ලෙස ගමටම පැමිණ මිලදී ගැනීම් සිදු කිරීමේදී බහුතර ගනුදෙනු සංඛ්‍යාවක් හා නිෂ්පාදන හුවමාරුවීමක් ගොවි බිමේදීම සිදුවීම පෙන්වා දිය හැකිය. තගරය වෙත ප්‍රවාහනය කොට වඩා

වැඩි මිලක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් අලෙවි කිරීම සඳහා ද ගොවීන් සැලකිය යුතු අවස්ථාවක් ගණනකදී යොමු වී ඇත. ගම්මානයට ආසන්න පොළ වෙත ගෙන ගොස් අලෙවි කිරීම (බොහෝ විට පාරිභෝගිකයන්ට) ඉතාමත් සුළු වශයෙන් සිදු වේ.

6.11 සත්ත්ව පාලනය

ඇටඹේවෙල කණුගොලල ගම්මානයට යාබදව පිහිටි මද කඳුකර ප්‍රදේශය විලඳු සහිත වන බැවින් සත්ත්ව පාලනය සඳහා, විශේෂයෙන් ගව පාලනය සඳහා සුදුසු තත්ත්වයන් තිරික්ෂණය කළ හැකිය. එමෙන්ම ස්වාභාවික ජල උල්පත් හා දියකඳුරුවලින් යුක්ත වීම ද වියළි කාලයේදී සත්ත්ව පාලනය මුහුණ දෙන ජල හිඟය සඳහා පිළියමක් ලෙස ද සැලකිය හැකිය. ගම්මානයේ දැනට සිදු කරනු ලබන සත්ත්ව පාලන කටයුතු පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන ලද අතර අධ්‍යයනයට ලක් කළ ගොවි පවුල් අතුරින් පවුල් 14 ක් පමණක් (14% ක් පමණ) මොන යම් හෝ සත්ත්ව පාලන කටයුත්තක නියැලී සිටිති. ඒ අනුව ගම්මානයේ සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නියුතු තොටන පවුල් සංඛ්‍යාව ඉතාමත් ඉහළ අගයක් ගන්නා අතර එය 86% ක් පමණ වන ප්‍රතිශතයකි. ඒ අනුව පෙනී යන්නේ ගම්මානයේ පවතින සම්පත් සත්ත්ව පාලනය වැනි ආර්ථික කටයුත්තක් සඳහා ප්‍රශස්ථ මට්ටමින් යොදා නොගන්නා බවයි.

සත්ත්ව පාලනය සිදු කරන ගොවීන් 14 දෙනා අතරින් බහුතරය (10 දෙනෙකු) තමන්ටම අයත් සතුන් ඇති කරනු ලබන අතර නිදෙනෙකු අදාළට ගත් සතුන් පාලනය කිරීම සිදු කරයි. එක් ගොවි මහතකු පමණක් තමන්ට අයත් සතුන් මෙන්ම අදාළට ගත් සතුන් ද ඇති කරනු තිරික්ෂණය කළ හැකිය.

සත්ත්ව පාලනය සිදු නොකරනු ලබන ගොවීන් විසින් (ගොවීන් 89 දෙනෙකු) සත්ත්ව පාලනයේ නොයෙදීමට හේතු ලෙස දක්වන ලද කරුණු පහත වගුව 6.13 හි විස්තර කොට ඇත.

වගුව - 6.13

සත්ත්ව පාලනයෙහි නොයෙදීමට හේතු

හේතුව	ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
1. සතුන් ඇති කිරීමට ඇති අකමැත්ත	44	
2. සත්ත්ව පිලනය පිළිබඳ දැනුමක් නොමැතිවීම.	06	
3. සතුන් නොමැතිවීම/ලබාගැනීමට නොහැකිවීම	14	
4. අවශ්‍ය භූමිය නොමැතිවීම (ඉඩම් නොමැතිවීම)	22	
6. ජලය හිඟකම	14	
7. ශ්‍රමය හිඟකම	17	
එකතුව	117	

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ඉහත දත්ත අනුව සත්ත්ව පාලනයෙහි නොයෙදීමට ගොවීන් සඳහා බලපාන ප්‍රධානතම හේතුව ලෙස ගොවීන් විසින් සතුන් ඇති කිරීමට දක්වනු ලබන අකමැත්ත පෙන්වා දිය හැකි අතර එය ප්‍රතිශතයක් ලෙස 38% ක් පමණ වේ. ප්‍රමාණවත් ඉඩම් නොමැතිවීම ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස (19% පමණ) ලෙස ගොවීන් විසින් ගෙන හැර දක්වා ඇතත් පවතින භූමි සම්පත නිසියාකාරව භාවිතා කිරීමක් තිරික්ෂණය කළ නොහැකිය. විශේෂයෙන් වියළි කාලයේදී ජලය හිඟබව, ප්‍රමාණවත් පවුල් ශ්‍රමය හිඟ බව සහ පාලනයට යොදා ගත හැකි සතුන්

තොමැතිවීම හෝ සතුන් ලබා ගැනීමට තොහැකිවීම සෙසු ප්‍රධාන ගැටළු ලෙස ගොවීන් විසින් පෙන්වා දී ඇත. සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් තොමැතිවීම ඉතා සුළු ගොවීන් පිරිසක් (5% පමණ) විසින් ගැටළුවක් ලෙස මතු කර ඇත.

සත්ත්ව පාලනය සිදු කරන සියළුම ගොවීන් තම සත්ත්ව පාලන කටයුතු සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය පමණක් භාවිතා කරනු ලබයි. කුලී ශ්‍රමය හෝ කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමය යටතේ ශ්‍රමය යොදා ගැනීමක් සිදු නොකරනු ලබන අතර එය මෙම ගම්මානයේ සත්ත්ව පාලනය ඉතාමත් කුඩා පරිමානයෙන් සිදු කරන බවට පැහැදිලි සාධකයකි. තවද පවුලේ ශ්‍රමය යොදා ගැනීමේදී මෙම සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නියුතු වන හෝ ඒ සඳහා ශ්‍රමය ලබා දෙන සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව මගින් ද සත්ත්ව පාලනයේ පරිමිතිය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත හැකිය. සත්ත්ව පාලන කටයුතු වල නියැලෙන පවුල්වල ශ්‍රම භාවිතය සම්බන්ධ තොරතුරු පහත වගුව 6.14 මගින් විස්තර කොට දක්වා ඇත.

වගුව - 6.14

සත්ත්ව පාලන කටයුතු සඳහා පවුලේ ශ්‍රමය භාවිතා කිරීම.

ශ්‍රමය ලබා දෙන සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව	පවුල් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය(%)
1	06	42.8
2	05	35.8
3	03	21.4
එකතුව	14	100.0

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ඉහත වගුව අනුව සත්ත්ව පාලනය සඳහා සම්බන්ධ වන පවුලේ සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව ද සාපේක්ෂව ඉතා අඩු අගයක් ගන්නා බව (සාමාජිකයින් 1 හෝ 2 කට සීමා වන බව) පෙනී යයි. එලෙස සත්ත්ව පාලනය සිදු කරන ගොවී පවුල් අතරින් පවුලේ එක් සාමාජිකයෙක් පමණක් සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නියැලෙන්න පවුල් ප්‍රතිශතය 43% ක් පමණ වන අතර සාමාජිකයින් දෙදෙනෙකු නියුතු වන පවුල් ප්‍රතිශතය 36% කි. පවුලේ සාමාජිකයින් තිදෙනෙකු සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නියැලෙන පවුල් සංඛ්‍යාව ප්‍රතිශතයක් ලෙස 21% ක් පමණ වන අතර සාමාජිකයින් තිදෙනෙකුට වඩා සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල නියැලෙන පවුල් කිසිවක් තිරික්ෂණය කළ නොහැකි විය.

6.11.1 නිෂ්පාදනය

ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ සත්ත්ව පාලනය සිදු කරන පවුල්වල සත්ත්ව නිෂ්පාදන පිළිබඳව සැලකීමේදී වෙලෙඳපොළ අරමුණු කර ගනිමින් තම නිෂ්පාදන සිදු කරන ගොවීන් 4 දෙනෙකු පමණක් හමු විය. එය සත්ත්ව පාලනයේ යෙදී සිටින මුළු ගොවීන් අතරින් 28.5% ක් පමණ වන ඉතා අඩු ප්‍රතිශතයකි.

වගුව - 6.15

සත්ත්ව පාලනය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන

නිෂ්පාදන වර්ගය	ගොවීන් සංඛ්‍යාව
සී සෑම සඳහා සත්ත්ව ශ්‍රමය	1
කුකුලන් - මස් පිණිස	2
ගවයන් - මස් පිණිස	1
එකතුව	4

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ඉහත වගුව 6.15 අනුව වාණිජ මට්ටමින් සත්ත්ව පාලනය සිදු කිරීම ඉතාමත් පහළ මට්ටමක පවතින බව පැහැදිලි වේ. කිරි සඳහා ගවයින් පාලනය සිදු නොවන තරම් වන අතර සුදුසු ආරයේ සතුන් නොමැතිවීම හා සිටින දේශීය සතුන්ගේ කිරි නිෂ්පාදනය ඉතාමත් අවම මට්ටමක පැවතීම මෙයට ප්‍රධානතම හේතුවකි.

සත්ත්ව පාලනයේ යෙදී සිටින අධ්‍යයන නියැදියට අයත් වූ ඉතා සුළු පිරිසක් වන ගොවීන්හට (ගොවීන් 14) බලපාන ගැටළු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී. එහිදී මතු වූ කරුණු පහත වගුව 6.16 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 6.16

සත්ත්ව පාලනයේදී මුහුණ පෑමට සිදුවන ගැටළු

ගැටළුව	මුහුණ දෙන ගොවීන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
1. ප්‍රමාණවත් ඉඩම් නොමැතිවීම.	03	21.4
2. වැඩිදියුණු කළ සතුන් නොමැතිවීම.	05	35.7
3. ප්‍රමාණවත් පශු වෛද්‍ය පහසුකම් නොමැතිවීම	06	42.8
4. තණබිම් නොමැතිවීම/ආහාර හිඟබව	06	42.8
5. අවශ්‍ය දැනුම මද බව	04	28.5
6. මූල අපහසුතා	08	57.1
7. ජලය හිඟකම	02	14.3
8. ශ්‍රමය සපයා ගැනීමේ ගැටළු	01	7.1
9. අලෙවි දුෂ්කරතා	01	7.1
මුළු ගොවීන් සංඛ්‍යාව	14	

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

සත්ත්ව පාලනය සඳහා සතුන් මිලදී ගැනීම අතුරු මූලික පිරිවැය දැරීම සඳහා මූල්‍ය ශක්තියක් නොමැතිවීම තම සත්ත්ව පාලන කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීමට ඇති ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස බහුතර ගොවීන් පිරිසක් විසින් (57%) මතු කරන ලදී. සතුන් සඳහා අවශ්‍ය වන ආහාර විශේෂයෙන්ම ගව පාලනයේදී තෘණ හුම් නොමැතිවීම, ගොවීන් අතරින් 43% පමණ වන පිරිසකට බලපානු ලබන තවත් ප්‍රධාන ගැටළුවකි. ප්‍රමාණවත් පශු වෛද්‍ය පහසුකම් නොමැතිවීම ගොවීන් අතරින් 43% ක් සඳහා බලපාන සීමාකාරීකමක් බවට පත්ව ඇත. වැඩිදියුණු කළ සතුන් නොමැතිවීම හා සතුන් ලබා ගැනීමට අපහසුවීම (36%), සත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ දැනුම මද බව, විශේෂයෙන්ම කුකුළු පාලනය සඳහා (28%) හා ප්‍රමාණවත් තරම් හුමිය

තොමැතිවීම (21%) සෙසු ප්‍රධාන ගැටළු ලෙස සත්ත්ව පාලනයේ යෙදෙන ගොවීන් විසින් මතු කර දක්වන ලදී.

කෙසේ වෙතත් මෙම පරිච්ඡේදයේ ආරම්භයේදී සඳහන් කළ පරිදි පවතින මඳ බැවුම් සහිත කඳු ආශ්‍රිත භූමි ප්‍රදේශය හා ජල උල්පත් භාවිතා කරමින් සත්ත්ව පාලනය විශේෂයෙන්ම කිරි ගව පාලනය මෙම ගම්මානයේ ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා ඉහළ විභවයක් පවතී. එමෙන්ම අවශ්‍ය දැනුම හා මූල්‍ය සම්පත් මෙන්ම අවශ්‍ය මූලික යෙදවුම් (උසස් ආරයේ සතුන්, සත්ත්ව නිවාස, තාක්ෂණය ආදිය.....) සැපයීම මගින් ප්‍රදේශයේ තරුණ ශ්‍රමය සත්ත්ව පාලනය වෙත ආරක්ෂණය කර ගත හැකිය. නියමිත ක්‍රම අනුගමනය කරමින් සත්ත්ව පාලනය සිදු කිරීම වඩා ලාභදායී කර්මාන්තයක් බව ගැමියන්ට අවබෝධ කර දීම සඳහා අවශ්‍ය සුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ද ඉතා වැදගත් වේ.

පුස්තකාලය
LIBRARY
හෙ.ග.ව.ප.ප.ප.ආ
HARTI

ගන්වන පරිච්ඡේදය

ප්‍රජා සංවිධාන හා ජනතා සහභාගිත්වය

7.1 හැඳින්වීම.

අධ්‍යයනයට ලක් කරන ලද ඇට්‍රේබ්ලේ කණ්ඩායමේ ගම්මානයේ පවතින ප්‍රජා මූලික සංවිධාන සහ ඒවායේ සක්‍රීයභාවය පිළිබඳව මෙම පරිච්ඡේදයේදී අවධානය යොමු කරනු ලැබේ. එම සංවිධානයන්හි ස්පේක්ෂ ක්‍රියාකාරීත්වය හා සංවිධාන හා ඒවායේ කටයුතු සඳහා ජනතා සහභාගිත්වය සහ සංවිධාන ගත වීමේදී සාමාජිකයන් හා සෙසු ප්‍රජාව මුහුණ පාන ගැටළු පිළිබඳව මෙහිදී වැඩිදුරටත් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. එමෙන්ම ප්‍රජා සංවිධාන මගින් ජනතාවට සිදුවන සේවාව හා ඒවායේ සාපේක්ෂ වැදගත්කම පිළිබඳවද අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

7.2 ගමෙහි පවතින ප්‍රජා සංවිධාන

අධ්‍යයන ප්‍රදේශයේ ජනතාව විසින් පිහිටුවා ගන්නා ලද ප්‍රජා මූලික සංවිධාන කිහිපයක් පවතින අතර එම සංවිධාන අතරින් ප්‍රධානතම සමිති හා එක් එක් සමිතියෙහි සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව (නියැදියට අයත් පවුල්වලට අයත්) පහත වගුව 7.1 හි දක්වා ඇත.

වගුව - 7.1

ප්‍රධාන ප්‍රජා මූලික සංවිධාන

සමිතියේ නම	සාමාජික පවුල් සංඛ්‍යාව
මරණාධාර සමිතිය	94
ගොවි සංවිධානය	67

මූලාශ්‍රය - සමීක්ෂණ දත්ත - 2006

ඉහත වගුව අනුව ඉතාමත් වැඩි සාමාජිකයින් පිරිසක් අයත් වන සමිතිය මරණාධාර සමිතිය වේ. එය නියැදියෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 91% පමණ වන ඉතා ඉහළ අගයකි. එමෙන්ම ගොවි සංවිධානයට අයත් සාමාජික සංඛ්‍යාව ද 67 ක් (65%) වැනි ඉහළ අගයක පවතී. ගම්මානයේ සමාජඥයන් පවුල් 95 ක් සිටින අතර එම සියළුම ප්‍රතිඥයින් ගම්මානයේ සමාජඥ සමිතියේ සාමාජිකයින් වේ.

ගම්මානයේ තරුණ සමිතිය, කාන්තා සමිතිය හා සරවෝදය සමිතිය වැනි සෙසු සමිති කිහිපයක් පැවතිය ද ඒවා සක්‍රීය තත්වයේ නොමැත. මෙම සමිති හා සංවිධාන අතරින් වඩාත් සක්‍රීය සමිතිය ලෙස මරණාධාර සමිතිය බවට අදහස් පළ කරන ලදී. එමෙන්ම එම සංවිධානයෙහි සියළුම සාමාජිකයන් (නියැදියට අයත් වූ) මරණාධාර සමිතිය ඉතාමත් ප්‍රයෝජනවත් බව ප්‍රකාශ කොට සිටියහ. එමෙන්ම ගොවි සංවිධානයට අයත් සාමාජිකයින්ගෙන් 98% කට වඩා වැඩි පිරිසක් (මුළු සාමාජිකයින් 67 න් 66 දෙනෙකුම) ගොවි සංවිධානය ද වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් සංවිධානයක් බව පවසා සිටියහ. සමාජඥ සංගමය ද ගම්මානයේ ඉතා ප්‍රයෝජනවත් සංගමයක් වේ.

7.3 සමිති හා සංවිධාන මගින් සිදු කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු

ගොවි සංවිධානය ගම්මානයේ කෘෂිකාර්මික කටයුතුවලදී මැදිහත් වන ප්‍රධානතම ආයතනය වේ. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය හා සමීක්ෂක වි සුළු චාරිමාර්ග කළමනාකරණය හා තඩත්තුව සමීක්ෂක කටයුතුවලදී ගොවි සංවිධානය ඉතා විශාල සංවර්ධන කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. එමෙන්ම සමාජඥ සංගමය ගම්මානයේ සුළු පරිමාන සංවර්ධන කටයුතු හා සුළු පරිමාන යටිතල පහසුකම් ආශ්‍රිත ඉදි කිරීම් ආදියෙහිදී තම මැදිහත්වීම සක්‍රීය ලෙස ලබා දේ.

7.4 අරමුදල් ගොඩ නැගීම හා ණය ලබාදීම.

මරණාධාර සමිතිය සතුව සැලකිය යුතු අරමුදලක් පවතින අතර සාමාජික මුදල් හා සෙසු මාර්ගයන් මගින් එහි අරමුදල් නර කර ගැනීම සිදු කරයි. සාමාජිකයින්ගේ පවුලේ සිදුවන මරණයකදී මූල්‍යමය වශයෙන් ආධාර සැපයීම, සෙසු භෞතික සම්පත් ලබා දීමෙන් හා ශ්‍රමය හා සහභාගිත්වය දැක්වීමෙන් මරණාධාර සමිතිය තම සේවාවන් සපයයි.

ගොවි සංවිධානය සාමාජික මුදල් එකතු කිරීමෙන් හා කෘෂිකාර්මික හා වාරිමාර්ග කටයුතුවලට අදාල සුළු පරිමාණ ඉදි කිරීම් කටයුතුවලින් තම අරමුදල් රැස්කර ගැනීම සිදු කරයි. සමෘද්ධි සංගමය ද තම සාමාජික මුදල් රැස්කිරීමෙන්, සාමාජිකයින් වෙත ණය ලබාදීම හරහා පොළිය උපයා ගැනීමෙන් සහ සෙසු සුළු පරිමාණ ඉදි කිරීම් කටයුතුවලින් සංගමයේ අරමුදල් තරකර ගනී. විශේෂයෙන්ම තම සාමාජිකයින් සඳහා විවිධ කටයුතු සඳහා සුළුපරිමාණ ණය ලබාදීම සමෘද්ධි සංගමය මගින් ඉටු කරනු ලබන වැදගත් සේවාවකි.

7.5 වෙනත් සේවාවන් සැපයීම.

ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල ගම්මානයේ පිහිටුවා ඇති සමිති සමාගම් සතුව යන්ත්‍රෝපකරණ හෝ වෙනත් කෘෂි උපකරණ තොමැත. බැවින් ගම්වාසීන්හට එම උපකරණ කුලියට ලබාදීමෙන් ආදායම් උපයා ගැනීමේ හැකියාවක් තොමැත.

7.6 සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ප්‍රජා සංවිධාන මගින් ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම.

මරණාධාර සමිතිය ගම්මානයේ ප්‍රධානතම සංගමය ලෙස ප්‍රජා කටයුතුවලදී ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. විශේෂයෙන්ම ශ්‍රමදාන කටයුතු හා පොදු කටයුතුවලදී මරණාධාර සමිතිය ගම්මානයේ ප්‍රමුඛතම කැඳවුම්කරු ලෙස කටයුතු කරයි.

සමෘද්ධි සංගමය, එයට අයත් සමෘද්ධි ප්‍රතිලාභී පවුල් එකරාශී කරනු ලබන ප්‍රධානතම ආයතනය වේ. ගමෙහි පොදු කටයුතු හා සංවර්ධන කටයුතුවලදී ශ්‍රම දායකත්වය හා මූල්‍ය දායකත්වය ජනතාවගෙන් ලබාදීමට ප්‍රධාන මැදිහත්කරුවකු ලෙස සමෘද්ධි සංගමය කටයුතු කරනු නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

කෘෂිකාර්මික හා වාරිමාර්ග කටයුතු වලදී සිදු කරනු ලබන ශ්‍රමදාන හා පොදු සංවර්ධන කටයුතුවලදී අදාල බලධාරී ආයතන සමග ගණුදෙනු කිරීමත් එම කටයුතු සඳහා ජනතාව එකරාශී කිරීමත්, ජනතා සහභාගිත්වය සක්‍රීය ලෙස එම කටයුතුවල සාර්ථකත්වය උදෙසා යොමු කිරීමත් ගොවි සංවිධාන මගින් සිදුවන විශාල කාර්යභාරයක් වේ.

අටවන පරිච්ඡේදය

හඳුනාගෙන ඇති විශේෂ ගැටළු සහ පිලියම්

8.1 හැඳින්වීම.

ඇටඹේවෙල කණ්ණාගොල්ල ගම්මානයේ සිදු කරන ලද සුරුව සමාජ ආර්ථික අධ්‍යයනය සඳහා සමීක්ෂණයට ලක් කරන ලද නියැදිය මගින් ලබා ගත් දත්ත හා තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් මෙම ගම්මානයෙහි පවතින සමාජ ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳව හා ඒ හා සම්බන්ධ ගැටළු පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කරනු ලැබේ. එමෙන්ම ගම්මානයට සේවාවන් සපයන රාජ්‍ය නිලධාරීන් හා ආයතන වෙතින් සහ ගම්මානයේ පිහිටුවා ඇති ප්‍රජා මූලික සංවිධානවල නිලධාරීන් වෙතින් හා සෙසු සාමාජිකයින්ගෙන් ද මෙම අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික දත්ත රැස් කරන ලදී. එම දත්ත හා තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් සිදු කරන ලද විශ්ලේෂණ කටයුතුවලදී ප්‍රධාන වශයෙන් ගම්මානයට හා එහි ප්‍රජාව වෙත බලපාන ගැටළු හා සීමාකාරකම් පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන ලදී. එමෙන්ම එම ගැටළු හා සීමාකාරකම් අභිබවා ගම්මානයේ සංවර්ධන කටයුතු වේගවත් කිරීම සඳහා ගැමියන් වීසින් කරන ලද යෝජනා හා උපාය මාර්ග පිළිබඳවද විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන ලද අතර එම කරුණු මෙම පරිච්ඡේදයේදී සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

1. ශ්‍රම බලකායට අයත් බහුතර පිරිසක් රැකියා විසුත්තියෙන් යුක්ත වීම.

කෘෂිකර්මාන්තය වෙත අවශේෂණය කර ගත හැකි ශ්‍රමික පිරිස ඉතා අවම මට්ටමක පවතින බැවින් ගම්මානය තුළ කෘෂි නොවන රැකියා අවස්ථා සුලභ කරනු ලබන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුව ඇත. එමෙන්ම පාසැල් හැර යන්නන් හට කෘෂි නොවන අංශයේ රැකියා සඳහා ප්‍රවිශ්ඨවීම පහසු කිරීම සඳහා ඔවුන් කාර්මික විදුහල් හා සෙසු වෘත්තීය පුහුණු ආයතනයන්හි පුහුණු කටයුතු සඳහා යොමු කිරීම වඩාත් වැදගත් වේ. එමෙන්ම රැකියා විසුත්ත තරුණ තරුණියන්ගේ ආකල්ප සංවර්ධනය සඳහා සහ ඔවුන් සංවර්ධන හා සුභසාධක කටයුතු සඳහා සහභාගි කර ගැනීම පිණිස ඔවුන් සංවිධාන ගත කළ යුතුව ඇත. ඒ සඳහා යෞවන හා ක්‍රීඩා සමාජ, තරුණ ගොවි සංවිධාන වැනි ආයතන පිහිටුවීමත්, දැනට පවතින එවැනි ආයතන වඩාත් විධිමත් අයුරින් පනගැන්වීමත් වඩාත් වැදගත් පියවරයන් වේ.

2. ගම්මානයේ බහුතර පිරිසකට විදුලිය පහසුකම් නොමැතිවීම.

ගම්මානය තුළ බහුතර ප්‍රදේශයකට විදුලිය පහසුකම් නොමැත. නාවකාලික නිවාසවල දිවි ගෙවන පවුල් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ගම්මානයේ සිටීමත් බහුතර පිරිසකට විදුලිය බලය ලබා ගැනීමට නොහැකිවීමට හේතු වී ඇත. සුරුව ව්‍යාපෘති අවස්ථාවේදී විදුලිය බලය ලබා දිය යුතු ප්‍රදේශ කිහිපයක් හඳුනා ගන්නා ලද අතර ඒවා පහත සඳහන් පරිදි වේ.

- ඇටඹේවෙල 9 කණුව මංසන්ධියේ සිට කන්දේගම මාර්ගය දක්වා විදුලිය දීර්ඝ කළයුතුව ඇත.
- කණ්ණාගොල්ල විහාරය අසල සිට දොඩම්ගස්ලත්ද දක්වා සහ මඩුගහමුල්ල හරහා වෙලන්ගොඩ දක්වා ගම්මාන කොටසට විදුලිය ලබා දීම.
- ඉතා දුෂ්කර ප්‍රදේශයක් වන ලිහිණියාය සිට එගොඩවැල්පිටිය දක්වා විදුලිය දීර්ඝ කළ යුතුය.
- කන්දේගම මාර්ගය අවසානයේ සිට තෙලලිවත්ත දක්වා කොටසට විදුලිය ලබා දිය යුතුය. විදුලිය ලබා ගැනීමට ආර්ථික හැකියාව නොමැති පවුල් වෙත විදුලිය ලබා ගැනීමට ණය සහන හා පහසුකම් ලබා දීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණකි.

3. ස්ථිර නිවාස පහසුකම් ලබාදීම.

ගම්මානයේ ස්ථිර නිවාස හිමි පවුල් සංඛ්‍යාව ද සැහීමකට පත් විය හැකි මට්ටමක නොමැති අතර නාවකාලීන හා අර්ධ ස්ථිර නිවාස හිමි පවුල් සඳහා ස්ථිර නිවාස ලබාදීමට ක්‍රමවත් වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වා දිය යුතුය. විශේෂයෙන්ම නිවාස ගොඩනැගීම හා නවීකරණය සඳහා ඉතාමත් සුක්ෂම අධිකරණය යටතේ නිවාස ණය ලබාදීම වැදගත් වේ. මෙහිදී නිවැසියන්ගේ දායකත්වය, විශේෂයෙන්ම ශ්‍රම දායකත්වය ලබා ගැනීම හා ලබා දෙන මුදල් නියමිත අයුරින් යෙදවීම සම්බන්ධව මනා අධිකරණයක් අත්‍යාවශ්‍ය වේ. විශේෂයෙන්ම අර්ධ නිවාසයන්හි ගොඩනැගීමේ කටයුතු අවසන් කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ණය පහසුකම් ලබාදීම ද මෙහිදී වඩාත් වැදගත් වේ.

4. ගම්මානයේ අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය සතුටුදායක මට්ටමක නොපැවතීම.

ගම්මානයට ආසන්න ප්‍රධාන මාර්ග හා සම්බන්ධ වන අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය දියුණු මට්ටමක නොමැතිවීම ගම්වැසියන් මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළුවකි. ගම්මානය තුළ සැලකිය යුතු මට්ටමේ මාර්ග පද්ධතියක් සකස් වී පැවතිය ද එම මාර්ගයන් වාහන ගමනාගමනයට සුදුසු ප්‍රමිතියෙන් යුක්ත නොවීම කෘෂි නිෂ්පාදන ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනයේදී හා දෛනික කටයුතුවලට අදාළ වන ගමනාගමන කටයුතුවලදී ගම්වැසියන් දැඩි දුෂ්කරතාවයකට මුහුණ දෙති. විශේෂයෙන්ම මාර්ග ගල් අතුරා තාර දමා නොමැති බැවින් වර්ෂා කාලයේදී ගොවීන් දැඩි අපහසුතාවයකට පත් වෙති. එමෙන්ම ඇතැම් දිය කඳුරු හා ජල ප්‍රවාහ හරහා පාලම් හා බෝක්කු ඉදි කොට නොමැතිවීම නිසා ගමනාගමනයේදී ජනතාව දැඩි දුෂ්කරතාවයකට පත් වේ. එබැවින් පහත සඳහන් අභ්‍යන්තර මාර්ග සංවර්ධනය කල යුතුව ඇත.

- කණුගොල්ල ප්‍රජා ශාලාව අසල සිට වෙලංගොඩ ගම්මානය දක්වා දිවෙන මාර්ගයෙහි කණුගොල්ල ඔය හරහා කුඩා පාලමක් ඉදි කිරීම හා මාර්ගය ගල් අතුරා තාර දැමීම.
- ඇටඹේවෙල ගම්මානය හරහා දිවෙන කෘෂි මාර්ගයෙහි ගල්කඩේ කඳුර අසලදී බෝක්කුවක් ඉදි කිරීම සහ එම මාර්ගය ගල් අතුරා තාර දැමීම.
- මාර්ග පහසුකම් නොමැති ලිහිණියාය ගම්මානය කොටසට ප්‍රමිතියෙන් යුත් ප්‍රවේශ මාර්ගයක් ඉදි කිරීම.
- ඇටඹේවෙල කණුගොල්ල විහාර මංසන්ධියේ සිට කන්දේගම මාර්ගය ගල් අතුරා තාර දැමීම.
- බිබ්ල මහියංගන මාර්ගයේ සිට කණුගොල්ල ප්‍රජා ශාලාව දක්වා දැනට පවතින මාර්ගය පිළිසකර කොට නැවත ගල අතුරා තාර යොදා සකස් කිරීම.

5. පානීය ජල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම.

සෞඛ්‍යාරක්ෂිත මට්ටමින් යුත් පානීය ජල ප්‍රභවයක් බහුතර පවුල් සංඛ්‍යාවකට නොමැතිවීම ගම්මානයෙහි පවතින ප්‍රධාන ගැටළුවකි. විශේෂයෙන්ම වියළි කාලයේදී පානීය ජල අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම ඉතාමත් ගැටළුකාරී තත්වයකට පත්ව ඇත. මේ සඳහා පිළියම් ලෙස භූගත ජල ප්‍රභව ලෙස ගම්මානයේ සුදුසු ස්ථානයන්හි පොදු නල ලිං ස්ථාපනය කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වනු ඇත. එමෙන්ම ගම්මානය වෙත බාහිර ජල මූලාශ්‍රයකින් නල ජලය සපයා දීමට කටයුතු පිළියෙල කිරීම වඩා වැදගත් ක්‍රියාමාර්ගයකි. මෙහිදී ජලනල එලීම හා සෙසු කාර්යයන් සඳහා ජනතා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමට ගම්මානයේ සංවිධාන මෙහෙයවීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණක් වනු ඇත.

6. සෞඛ්‍යාරක්ෂිත වැසිකිළි පහසුකම් නොමැතිවීම.

ගම්මානයේ බහුතර පවුල් සංඛ්‍යාවකට සෞඛ්‍යාරක්ෂිත මට්ටමෙන් යුතු වැසිකිළි පහසුකම් නොමැත. සෞඛ්‍යාරක්ෂිත නොවන වල වැසිකිළි හෝ නාවකාලීන වැසිකිළි සහිත හා වැසිකිළි

තොමැති පවුල් සංඛ්‍යාව ජල මූලික වැසිකිලි සහිත පවුල් සංඛ්‍යාවට වඩා ඉතා ඉහළ අගයක් ගනී. එබැවින් සෞඛ්‍යාරක්ෂිත වැසිකිලි පාවිච්චිය පිළිබඳ ගම්වැසියන් දැනුවත් කිරීම හා සෞඛ්‍යාරක්ෂිත තොටන වැසිකිලි පාවිච්චිය නිසා ඇතිවන සෞඛ්‍ය ගැටළු පිළිබඳව කණ්ඩායම් මට්ටමින් ගම්වැසියන් හට අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. එමෙන්ම සෞඛ්‍යාරක්ෂිත මට්ටමේ ජල මූලික වැසිකිලි ඉදි කර ගැනීමට අපහසු තෝරාගත් පවුල් සඳහා ණය හෝ සහනාධාර වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වඩාත් ප්‍රායෝගික වේ. මේ සඳහා පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරී, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක වැනි සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ නිලධාරීන්ගේ මැදිහත්වීම හා ගම්මානයේ ප්‍රජා සංවිධානයන්හි සහභාගිත්වය ලබාගැනීම ඉතා වැදගත් වේ.

7. මාතෘ හා ළදරු සායනයක් නොමැතිවීම.

ගම්මානය තුළ හෝ ආසන්නව මාතෘ හා ළදරු සායනයක් නොමැතිවීම නිසා ගම්මානයේ ගර්භනී මව්වරුන්ට හා කුඩා ළදරුවන්ට තම වෛද්‍ය පහසුකම් සලසා ගැනීම සඳහා ගමෙන් පිටත පිහිටි සායන හා ආරෝග්‍යශාලා වෙත යාමට සිදුවී ඇත. එබැවින් ගම තුළ එවැනි ජංගම සායනයක් සතියකට එක් වරක් හෝ පැවැත්වීම වඩාත් යෝග්‍යවේ. සායනයක් දැනට ගමට ආසන්නව නොපැවැත්වෙන බැවින් තම රෝගී තත්ත්වයන් හා සෙසු සෞඛ්‍ය ගැටළු සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර හා උපදෙස් ලබා ගැනීමට ගම්වැසියන් මැලිවීමට හේතුවක් වී ඇත. මෙම තත්ත්වය ගම තුළ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත තත්ත්වයක් ඇතිවීමට ඉවහල් වනු ඇත. එබැවින් තිනිපතා පැවැත්වෙන මාතෘ හා ළදරු සායනයක් ගමට අත්‍යාවශ්‍යය.

8. ගම්මානයට පෙර පාසැලක් නොමැතිවීම.

ගමතුළ පෙර පාසැලක් නොමැතිවීම පෙර පාසැල් යන වියසේ පසු වන දරුවන්ට තම මූලික අධ්‍යාපන අවස්ථාවක් ලබා ගැනීම සීමා වී ඇත. තම දරුවන්ට පෙර පාසැල් අධ්‍යාපනය ලබාදීම සඳහා දෙමැපියන්ට තම දරුවන් ගමෙන් බැහැර ප්‍රදේශ කරා ගෙන යාමට සිදුවී ඇත. එබැවින් ගම්මානය තුළ පෙර පාසැලක් ආරම්භ කිරීමේ අවශ්‍යතාවය දැඩිව පවතී. මේ සඳහා ප්‍රාදේශීය සභාවේ මැදිහත්වීම ඉතාමත් අත්‍යාවශ්‍ය වන අතර අවශ්‍ය ගොඩනැගිලි පහසුකම් සකස් කර ගන්නා තෙක් එ සඳහා ප්‍රජාශාලාව හෝ විහාරස්ථානය භාවිතා කළ හැකිය. විශේෂයෙන්ම පෙර පාසැල් යන වියසේ දරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය සහ වයස අවුරුදු 1-3 අතර දරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය ගම්මානයේ ජනගහණ සංයුතිය තුළ ඉතා වැඩි ඉඩකඩක් අත්පත් කර ගන්නා බැවින් පෙර පාසැලක අවශ්‍යතාවය ඉතා ඉක්මණින් සම්පූර්ණ කළ යුතුව ඇති අතර එය ඉතාමත් ඵලදායී ආයෝජනයක් වේ.

7. ඇටඹේවෙල ගමට පොදු සුසාන ගුමියක් නොමැතිවීම.

ඇටඹේවෙල ගම්මානයේ ගම්වැසියන්ට පොදු සුසාන ගුමියක් නොමැති බැවින් තම ගම්මානය තුළ සිදුවන අවමංගල්‍යයන්හිදී අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා කිලෝමීටර 1 1/2 පමණ දුරින් පිහිටි කණුගොල්ල ගම්මානයේ සුසාන ගුමිය වෙත යාමට සිදුවේ. එබැවින් ඇටඹේවෙල ගම්මානය තුළ හෝ එයට ආසන්නව සුසාන ගුමියක් සඳහා සුදුසු බිමක් වෙන් කොට සුසාන ගුමියක් ලෙස සංවර්ධනය කළ යුතුව ඇත. එමෙන්ම දැනට පවතින කණුගොල්ල ගම්මානයේ සුසාන ගුමිය සඳහා ද ගොඩනැගිල්ලක් නොමැත. එබැවින් එ සඳහා සුදුසු ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් අදාළ ගම්මානයේ අවමංගල්‍යාධාර සමිතියට ලබාදීම හා එ සඳහා අවමංගල්‍යාධාර සමිතිය මෙහෙයවීම වැදගත් වේ. මෙම කටයුතු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ මැදිහත්වීම හා අධීක්ෂණය යටතේ සිදුවිය යුතුව ඇත.

